STELLA SALV-
tis. Indigni presbyteri.
Io.Dominici de Ni-
gris Crotoniatę.

Opuſculum de animalibus
volatilibus, terreſtri-
bus, & aquaticis,
metri numero
compactum.
Cum moralibus ſacrę paginę
teſtimonio comprobatis.
Libri Tres.

Ad Illuſtriſſimam, & ferè di-
uinam Mariam de Ara-
gonia Vaſti Mar-
chionem.

BIBLIOTECA NA[...]
ROMA
VITTORIO EMANU[...]

AD ILLVSTRISSIMAM & ferè diuinam Mariam de Arago nia Vaſti Marchionem.

NON Auderem Illuſtriſſima Domina ad tuam celeberrimam dominationem ſic audacter recurrere, ne temeritatis uitio notandus eſſem, niſi te mortalium omnium humaniſſimam (& quod caput eſt) diuini uerbi obſeruantiſſimam , omniumq; munificentiſſimam eſſe, Exploratum ſatis haberem, ut eos quos nunq̃; uideris, non ceſſas in dies tua beneficentia tibi deuincire, Vnde fit ut ego, ad te uenire, minus dubitem. Tu igitur in primis occurriſti, tamq̃; meæ cæcitatis lumen , cui meos potiſſimum labores dicarem ; & hoc quantolocunq; munere digna etiam uideris. Tantus.n. es cum aliarũ uirtutum, tum ſingularis, ac propriæ diuinæ liberalitatis tuæ ſplendor, ut ab omnibus

celebrari,immortalitatiq; conſecrari meritò mereris. Quare libellum iſtum gracili metro notatum, tamq; tui ſtudioſiſſimus & humillimus ſeruus tibi libenti animo, & hilari deſtino uultu. In ipſo.n.animalium natura cum moralibus, & allegorijs ſpiritualibus continetur. Pleroſq; namq; authores de animalium natura ſcripſiſſe, me non fugit, ſed cum metri, & rythmi ratione, & moralibus cum ſacræ paginæ diuino uerbo concordantibus, inueniri cenſeo neminem.

Vale.

Virginis ipſa tenens, Chriſti matriſq́; Mariæ,
Nomen, quod fixum corde, & in ore gero.
Veſtibus ornatus diues, oſtroq́; ſuperbus,
Mittere principibus munera magna ſolet.
Gorgoneis undis madidum qui pectus habebit,
Grandiſonum carmen ſæpe poeta dabit.
Non mihi diuitiæ, mea nec ſunt tempora lauro
Cincta, quibus pangam carmina digna tibi.
Aſpicias animum noſtrum, & præcordia læta,
Vultum, et quo ſeruus dat ſua metra niger.
Si gracilis rhytmus, tamen eſt doctrina notanda,
Qua fructus lector carpere quiſq; poteſt.
Non Regum cecini faſtus, aut aſpera bella;
Sed Chriſtum doceo, ſiue timere patrem.
In ſermone canunt noſtros animalia mores;
Improba quæ fugias, quodq; ſequare bonum.
Indoctis ſaltem, ſi non prodeſſe peritis,
Creditur, & pueris inſtituenda docent.

Ianus Peluſius Crotoniata Ad Nymphas Neæthi de preſb. Io. Dominico Nigro.

Nymphæ Neæthi nobiles
Quid inuidetis Mincio?
Dum ueſter ales candidus
Canit canoro gutture,
Curſum moratur Aeſaris;
Deducit ornos montibus:
Trahitq; ſaxa ad canticum.
Ductate mane, & ueſperi,
Summo choreas gurgite;
Ad occidentis ultimam
Se ueſter oram conferet
Cycnus: ſacer mirabitur
Nilus, Labulla, & Albula.

INDEX ANIMALIVM

Acantis 30
Accipiter 39
Accipenſer 49
Acredula 61
Agnus 126
Alauda 28
Alches 113
Alci ones 69
Alicorous 90
Anguilla 153
Anſer 41
Apis 14
Aquila 8
Ardea 24
Armelinus 119
Aſilus 78
Aſinus 106
Aſpis 136
Aues paradiſi 29

B

Balena 147
Baſiliſcus 136
Bonaſus 125
Bos 104
Bruchus 80

C

Camelus 102
Cameleo 63
Cancer 193
Canis 86
Caprea 121
Cariſtę 19
Caſtoriua 81
Cattus 127
Ceraſtes 144
Ceruus 94
Chimera 112
Cicada 70
Ciconia 48
Cignus 39
Ciuetta 74
Columba 20
Coluber 141
Cor edulua 27
Cornix 68
Coruus 46
Coruáranus 34
Coturnix 37
Crabo 80
Crocodilus 130
Cuculus 58

D

Delphinus 146
Draco 143

E

Echinus 156
Elephantus 98
Ephemerus 122
Equus 103

F

Falco 58
Falena 110
Ficedulę 67
Fingss ii5
Formica i32
Francolinus 60

Fulica 50
Fucus 80

G

Gallina 56
Callus 26
Gammara 155
Garrulus 32
Glis 130
Grifo 43
Grues 51

H

Hedus 127
Hiena 120
Homo 6
Hydra 138
Hyrudo 156
Hyrundo 66

I

Ichneumon 134
Incendula 64
Iorach 115
Iſtrix 116

L

Lacerta 144
Larus 72
Leo 80
Leopardus 109
Lepus 125
Lucidig aues 33
Lumetpa 16
Lupus 87
Lyns 97

M

Maria 4
Martarus 117
Meropes 72
Merula 65
Miluus 48
Moloſſus 114
Muſca 75
Mures 133
Muſtella 124

N

Noctua 78

O

Onager 111
Oſtrea 152
Ouis 118

P

Panthera 92
Papagallus 38
Paſſer 51
Pauo 42
Pegaſus 65
Pellicanus 47
Perdix 44
Phaſianus 57
Phenix 12
Pica 52
Piconus 50
Plumbinus 18
Porcus 117

R

Rana 154
Riczius 128
Roſcignolus 35

Roſpus 129
S
Salamandra 132
Scarabeus 80
Scorpio 145
Serpens 140
Serra piſcis 151
Simia 95.
Syrena 149
Stellinus 20
Stellio 135
Strutius 43
Sturnus 61
T
Talpa 151
Teſtudo 119
Turdo 49
Turide 69
Turtur 22
Tygris 108
V
Vanellę 91
Veſpa 80
Vpupa 54
Vrſa 84
Vipera 140
Vulpes 121
Vultur 45
Z
Zeleneides 32

INDEX NOTABILIVM.

Adulator ī ſyrena. 148
Aliena rapere conuinci tur qui ſuperflua reti. net in homine. 6
Alios docere ī vrſa. 84
Alteralterius onera por tare in ceruo 94
Aman in incędula. 64
Amicitia in ceruo. 94
Amon in phaſiano. 57. & onagro 111.
Amor diuinus in ſtel. lino 20.
Amor, & reuerentia er ga parētes ī vpupa. 54
Anna in muſtella. 124
Angelus ad Mariam. 4
Angeli boni in alauda. 28. in ſtrutio. 43.
Angeli mali in iorach. 115.
Antiochus in veſpa. 80
Antichriſtus in ceraſte. 144.
Apoſtoli obedientes in aſino. 106.
Arrogans magiſter in vrſa. 84.
Aſtutia in phaſiano. 57
Attendite à, falſis pro-

phetis in vulpe. 121.
Auaritia in homine. 6. & in roſpo. 129.
Auari in coruarano. 84 & roſpo 129.
Bala rex ĩ onagro. 111
Balaam ab aſina redargutus in zelcucidib. 82
Baptiſmus ĩ ſerpẽt. 140
Bñdictio patris in vulpe. 54.
Benedictio dei in armelino. 119.
Bellum temporale in iſtrice. 116.
Berſabeę viſio in falcone. 38.
Bona conſilia in apibus. 14.
Bona opera ĩ gallo. 26
Bona, & mala opera in gallina. 56.
Boni chriſtianis in francolino. 60.
Canis ad vomitum in porco. 117.
Caro in crocodilo. 130
Caro infirma ĩ grue. 51
Caſtitas, & munditia in turture. 22. & in caſtorio. 91.
Cęcus in talpa: 131.
Cerua Chriſtus in ceruo. 94.
Chan maledictus in ciconia. 48.
Charitas in homine. 6. & turdo. 69.
Chayn interfecit Abel in aquila. 8.
Chriſtus exẽplum pa‑notalis in fulica. 50.
Chriſtus exemplũ martyris ibidem. 50.
Chriſtus in humili loco poſitus in oue. 118.
Bhriſti pacientia in piono. 60.
Chriſtus obediens in aſino. 106.
Chriſtus reſurrectione in pellicano. 47.
Chore Dathan, & Abiron in ſimia. 93.
Cippus rex romanerũ in ſcarabeo. 80.
Concordia ĩ ſturno. 62.
Confeſſio in aquila. 8. in turdo. 49. in merula 65. In ceruo. 94. ĩ ephemero. 122.
Confidentia, & magnanimitas in gallo. 26. ĩ grifone. 43. ĩ moloſ. 114
Cõmunio ĩ colub. 142
Confitemini alterutrũ

in ceruo.94.
Compaſſio in turpida. 69. in falena.110.
Cōſtātia in phęnice.12
Contemplatio, & vigilia in roſcignolo.25,
Cōtinētia ī camelo.102
Cor ſpūj ī baſiliſco.136.
Correptio in lupo. 87.
Creatio mundi in zeleucidibus.32.
Creditoris exclamatio in aſilo.78.
Cultus dei ī merula.65
Cura aīę in teſtud. 129
Daniel in zeleucid. 32
Dalida virum tradidit in homine.6.
Dauid fatuus ī aquila.8
Debitor in aſilo.78.
Debilis hoſtis ī grif.43
Dęmon in ſcarabeo.80 in ceraſtre.144.
Detractores ī corn. 68.
Deus ſolē ſuper bonis, & malis oriri facit in apibus.14.
Deū timete ī ſturno.62
Deus odit peccatorem in falcone.38.
Deus lux ē ī caprea.121
Dilectio dei in hyrū.66
Dilectio proximi in cigno.39. in luoo.87.
Diſcipuli puſillanimes in cucullo.58.
Diſcipuli hortantes in phenice.12.
Diuitię in coruarrno.34
Diuitiarum iactantia in aſello.106.
Dominus gratus, & munificus in accipitre.39
Dona iniquorum in apibus 14.
Dormiens in glire. 150.
Duplex animo in balena.147.
Duri corde in muſca.75
Ebrietas in hyrud.156.
Elegi eſſe cum domibo in ſimia 95.
Eleemoſina ī apibus.14 & in panthera.92.
Error cui non reſiſtitur in vrſa.84. & ī lup.82
Eſaię clamatio in apibus.14.
Eſau propter gulam filiā vendidit in coruarano.34.
Eua auctrix ī Maria.4.
Exemplū martyrij chriſtus in fulica.50.
Ezechias ī perdice.44.
Ezechiel in turtura.22.

Fallacia in vulpe.121.
Fallax in hiena.120.
Fatuus in talpa.131.
Fides ſine opere in gallina.56.
Fides in muſca.75.
Filius malus in vipera. 140.
Filius ſapiēs ī vrſa.84.
Filius ſtultus ibidē.84
Filius aſſimilatur patri in coruis.46.
Fortitudo beatiſſime virginis Marię in pellicano.47,
Fortitudo ī grifone.43. in grue.51.
Fortitudo operandi malum in veſpa.80.
Frange panem exurienti in turrida.65.
Fraternitatem diligere in ſturno.62.
Fraus in elephante.98.
Fructus ſpiritus in lynce 57.
Gigantes in mundo in pauone.42.
Gloria nr̄a in lynce.97
Gloria, & confuſio in alauda.28.
Gratia fallax in phaſiano.57.vt in chimera. 112.
Gula in coruarano. 84. in laro.71,&in elephāte.98.& 195.ſcorpio.
Guttur in homine.6.
Hedus balans in plumbino.18.
Heliſeus in zeleucidibus.32.
Helias in coruis.46.
Herodes adulter in elephante.98.& in baſiliſco.136.
Heſter Regina in falena.110.
Holofernes in noctua. 72.
Homo linguoſus in picis.52.
Homo ad laborem in veſpa.80.
Homo natus ad laborem in fuco.80.
Homicidium in vipera 140.& ī dragone.143
Honorate parentes in vpupa.54.
Humilitas in oue. 119. in agno.126.& in anguilla.155.
Hypocriſis ī vulpe. 121
Hyſmael ī ſcorpiō.145
Iactantes,& de ſe men-

tientes in hiena.120.
Iacta ſuper dominum curā tuā in alicor. 90.
Ieiunium in panthera. 92.in equo.103.
Ieſus humilis i cariſt.19
Inconſtantia in pegaſo. 65.& in balena.147.
Impius in dignitate in aſilo.78.& ī rana.154
Impñ non ſurgunt in iudicio in plumbino. is.& in baſiliſco.136.
Inferorum pęnę in cicada.70.& ī leopar. 109
Infernus in vulture.45 & in cicada.70.
Imperitos peritis preferre in picis.52.
Impium facere pium in elephante.98.
Infantes in moloſſo. 114
Inſatiabilia quatuor in vulture.45,
Iuſidiator occultus in vulpe.121.
Inſatiabilia tria in homine.6.et ī noctua.72
Infirmitas in gallo. 26.
Ioſeph patiens in picono.60.
Ioſeph prudentia in aquila.8.
Ioſue in hyrundine.156
Ira,& furor in garrulo. 31.in cornite.63.in aſilo.78.in martaro.117.
Iracundia in aſilo.78.
Iſaac patiens in cariſtis 19.in picono.60.
Iniquitas in ſimia.93. in rana.154.
Iniquum in rana.154.
Inimicus in ſcorpio.146
Inuidia in miluo.48.
Ionas in gallo.26.
Iudicia ī incendula. 64
Iudicium Pilati iniquiſſimum ibidem.64.
Iudeo.duritia ī pega.65
Iuditia dei in iorach.115
Iuramentum in lepore. 125.in aſilo.78.
Iuſtitia, & ęquitas in finge.115.in apibus. 14 & in grue.51.
Iuſtus in apibus.14. in lynce.97.
Iuſtitia in plumbino.18 in incēdula.64. in ficedula.67 in finge.115.
Kalēdas vrās ī vul.121.
Lachryma ī cigno. 39,
Lauamur ſepties in aquila.8.
Libido in paſſere.51.

Lĩgua fallax ĩ picis. 52
Lingua adulatoris in ſcorpio. 145.
Linguoſus ĩ piſcis. 52.
Litterarum inuentio in accipenſere. 145.
Lucerna corporis in muſca. 75.
Lupus contectus in lupo. 87.
Lux mundi in gallo. 26 in hyrundine. 66. in caprea ſylueſtri. 121.
Luxuria in coruarano. 34. in paſſere. 51, in noctua. 72, in porco. ii7.
Magi in lucidijs. 33.
Maledici in cornice. 68.
Magdale in hyrũdi. 66.
Maledictus hõ qui cõfidit ĩ hoĩe ĩ riccio. i28.
Malorum ſocietas in onagro. iii.
Maria auctrix meriti in maria. 4.
Marię laudes in lumerpa. 16.
Manaſſes ĩ vanellis. 71
Miracula in zeleucidibus. 32. & in lucid. 33.
Mobilitas ĩ balena. i47 in cicada. 70.
Modeſtia in armel. ii9.
Mors malorum in ſimia. 93.
Mortis meditatio ĩ boue. 104. & ĩ tygre. 108
Moyſes bonus prelatus in leone. 80.
Mortuus recordatur viuorum in cicada. 70.
Moyſes cornutus ĩ ſcarabeo. 80.
Mulier fortis in anſere. 41.
Mulierum fallacia ĩ falcone. 38. & ĩ oſtrea. 152.
Mulierum fortitudo in pellicano. 47.
Mul. malicia ĩ vip. i40.
Mulieres Solomo. deceperunt in falcone. 38.
Mulier caput peccati ĩ hyrundine. 156.
Mulierum ornatus in coruarano. 34.
Munditia, & caſtitas in lumerpa, 16. in camelleone 63. in alicorno. 90 & in ſerpente. 140.
Nabuchdonoſor in baſiliſco. 136.
Naburzadan in fulica. 50. & in baſiliſco. 136.
Nathan in colũba. 20. in gallo. 26.

Nequitia in pegaſo.56. in aſilo.78. in elephante.98. in ſtellino.10.
Neruus in pede in accipitre.39.
Noe obediens in aſino.106.
Nolite iudicare in incẽdula.64.
Obediẽtia in aſino.106.
Oculi omnium in coruis.46.
Oculus ſimplex in caſtorio.91.
Omnia ſubiecta homini in homine.6.
Omne datum optimũ in ſtrutio.43.
Opera bona in gallina.56.
Opera ſpiritualia in turrida.69.
Opera temporalia ibidem.
Oppreſſio bonorum per malos in elephante.98
Opus mercennarĳ ĩ accipitre.39.
Oratio mentalis in gallo.26.
Oratio Deum lin.t in chano.39.
Oratio, & cultus dei in perdice.44. in merula.65. & in ceruo.94.
Oſea propheta in leone.80.
Os iuſti in apibus. 14.
Oues meę ĩ perdice.44
Paciencia in picono.60
Parentum honor in ciconia.48.
Paſſio domin. mors beatę marię in phenice.12.
Paulus pauper in lacerta.144.
Pauper proximis odioſus in lepore.125.
Paupertas in fulica. 50 in lacerta.144. in gammara. 155. in echino, 156.
Pax in ſturno.62.
Peccatum in aquila. 8. in vulture.45. in brucho.80. ĩ leopardo.109
Peccatoris gemitus, in turture.22.
Peccata in ciuetta.74.
Peccatum peccato adit in muribus.138.
Peccatum erubeſcentiã dicit in aquila.8.
Peccatum infatuat peccatorem ibidem.8.

Peccator peccata conſitens in ephemero.122
Peccatum aliud gignit aliud in mure.138.
Peccatum mortale in hydra.144.
Penitentia in turture.22.in crocodilo.130. in vanellis.71.in boue .104.
Petra Chriſtus in aquila.8.
Petrus puſillanimis in cuculo.58.
Petrus pauper in lacerta.144.
Peruerſitas in elephante.98.& in ſtellino.10
Phace in iſtrice.116.
Pharao ĩ baſiliſco.136.
Pietas in turrida.69.in falena in alcione.69.
Pilatus in baſiliſco.136
Precepta legis in ciconia.48.
Presbyteri honorandi in turture.22.
Prelati, & principes in leone.80.
Prima ſeductio in phaſiano.57.
Prima tentatio in hyrundine.156.
Proditor in elephante. 98.in bonaſo.125.in ſcorpio.145.in ſyrena. 148.in cancro.153.
Prophetę falſi in vulpe 121.
Prudentia in aquila.8. in columba.20.ĩ grue 51.in lupo.87.ĩ riczio. 118.ĩ formica.132.in delphino.146.
Ptholomeus in corplione.145.
Pueri bonę indolis in cariſtis.19 in vrſa.84 in glire.130.
Pulchritudo vana in phaſiano.57.
Puritas in caſtorio.91. & ſerpente.140.
Puſillanimitas in cuculo.58.
Quę non ſinunt hominem manere in domo ſua in aſino.106.
Qui cito iraſcitur in martaro.117.
Qui conuertit peccatorem in vrſa.84.
Qui odit fratrem ſuum in ſturno.61.
Qui male agit in ciuetta.74.

Qui terrena ſapiunt in acredula.61.
Qui veritatem occultat in cane.86.
Quod tibi non vis in ſtellino.20.
Qui foueam facit in io. rach.115.
Qui accipit gladium in vipera.140.
Qui paſſus eſt in carne deſiit à peccatis in cor uatano.34.
Quomodo diſcernũtur filiĳ dei à filiĳs diaboli in ſtellino.20.
Rachel in phaſiano.57.
Rapina in ſimia.93.
Regnum in ſe diuiſum in ſturno.62.
Rex Alexander in cer. uo.94.
Roboan in apibus.14.
Ruben conſilium ibidem.14.
Sacerdotum dignitas in ephemero.103.
Salomon ĩfatuatus pro peccato in aquila.8.
Samuel in perdice.44.
Sanctitas ſimulata in caprea.121.
Sapientia in columba. 20.& formica.132.
Saulus obediens in aſino.106.
Scientia in apibus.14 in formica.132.
Seductio ĩ phaſiano.57
Sellus in bonaſo.125.
Sem,& Iaphet in ciconia,48.
Senſus quinq; in equo 103.
Sermo obſcurus in hiena.120.ſeruus bilĩguis
Seruus ſenſatus in columba.20.
Seueritas in lupo.87.
Seruus in echino.156.
Sęuitia ĩ baſiliſco,136
Silentium in muſtella. 124.in agno.126.
Simulationes in vulpe. 121.& in elephante.98
Societas in ſturno.52.
Societas malorum in onagro.111.
Sodomite ĩ noctua.72
Somnus in glire.130.
Spiritus vbi vult ſpirat in zeleucidib.62.
Spiritus promptus in grue.51.
Stolidi in hedo.127.
Stulti in armelino.119.

Sultorum numerus ibidem.119.
Stulti deſpiciunt ſapiẽtiam in acredula.61.
Stultiloquium in coruano.34.
Superbia vnde naſcitur in pauone.42. in elephante.98. in baſiliſco 136. in hydra.138.
Superbis deus reſiſtit, ibidem.138. & in ſerra piſce.151. & in rana.154.
Superbus Pharao ibid. & in iorach.115.
Superflua retinere ĩ homine.6.
Suſurro in cornice.68. in rana.154.
Taciturnitas in muſtella.114. in agno.126 in oſtrea.152.
Tempus in gatto.127.
Temperantia in grue.51. & camelo,102.
Tempus habet omne ĩ tygre.108.
Tentatio diaboli in lupo.87.
Teſtis fa'ſus in hiena.120.
Thamar in coruata.34.
Thobias in picono.60. & vrſa.84.
Timor dei in cygno 35, in anſere.41. in picono.60. & in cane.86
Triphon in elephante.98. in baſiliſco.136.
Tria ſunt. & quartum quod non dicit ſufficit in vulture.45.
Vade oſtende te ſacerdotis in aquila.8.
Valles.i. humiles in leone.80.
Venter diſtentus in paſſere.51. in laro.72.
Veritas in onagro.ibi.
Veritas in oculis ibidẽ.
Veritas de terra orta ẽ, in plumbino.18.
Viduę in turture.22.
Vigilia in roſcignol.25
Villicus iniquitatis in ceruo.94.
Vinum, & formoſe mulieres in hyrundine.156 & camelo.102.
Vir virtute preditus in lynce.57.
Virginitas in alicorno. 90.
Virtutes cardinales in grue.51.

Vir linguoſus in picis. 52.
Vir duplex animo in bonaſo.125.
Viſio diuina in ardea. 24.
Vita magiſtri in vrſa. 84.
Vmbra fraxinea in ſerpente.140.
Vnitas in ſturno.62
Voluptas in aſpide.136
Vrias in elephante.98.
Vſus malorum in ſturno.62.
Vſurarij in homine.6.
Vulnera diligentis in cane.86.
Zaccheus in acantide 30.
Zaccharias in lucidijs. 33.

Addenda in principio notandorum.

Abimelech in elephante 98.in baſiliſco.136.
Abijciamus opera tenebrarum in colũba.20.
Abraam obediens ĩ aſino.106.
Abſtinentia in panthera.92.in camelo.63. in equo 103.
Abuſiones in clauſtro, in merula.65.
Adam in aquila.8.
Adam propter gulam à paradiſo expulſus in coruarano.34.
Adinibecez ĩ baſiliſco. 136.
Adorantes ſcultilia in phaſiano.57.
Audacia in picis.52.
Adulterę mulieres in coruis.46.
Aduocati ad munus duplicatum in homine.6
Affectio carnalis ĩ aſello.105.
Alexander in ceruo.94

STELLA
SALVTIS INDIGNVS

Presbyter Io. Dominicus de Nigris de
Animalium natura, exametro, &
pentametro carmine notata,
Cum allegorijs, & histo-
rijs ſacrę pagine te-
ſtimonio com-
probatis.

NEAPOLI.

Excudebat Raymundus Amatus.
Anno. 1562.

STELA

SALVTIS INDIGNVS

Presbyter Io. Dominicus de Nigris de Animalium natura ex metro, & pentametro carmine notata, Cum allegoria, & historiis sacre pagine testimonio comprobata.

NEAPOLI.

Excudebat Raymundus Amatus Anno 15[illegible].

IOANNES Franciſcus Gramaticus Maioris Eccleſiæ Neapolitanæ primus Diaconus, & in eadem, tam in ſpiritualibus, q; in temporalibus Vicarius, & officialis generalis. Tibi Venerabili Donno Dominico de Nigris licentiam concedimus, & impartimur, ut imprimi facere poſſis in typis. Ciuitatis Neapolitanæ opus a te compoſitum ſub titulo, de Natura Animalium exametro, & pentametro carmine notata; Cum ipſorum allegoriјs, & hiſtoriјs ſacræ paginæ teſtimonio comprobatis. In quorum fidem, & teſtimonium præſentes per noſtrum infraſcriptum Actuarium fieri, expediriq; fecimus noſtra propria manu ſubſcriptas, ſigilliq; noſtri ſoliti impreſſione communiri. Datum in Palatio Archiepiſcopali Neapolitano ſub die. 19. Februarij. 1562.

Io. Franciſcus qui ſup. Vicarius.

Locus Sigilli.

Hannibal Marinus Actuarius.

Ad Mariam Virginem Salutatio.

Salue lux cœli, Mater ſanctiſſima ſalue,
Salue poſt partum credita Virgo parens.
Tu noſtri ſaluatoris digniſſima mater,
Es templi lumen, præſidiumq; pium.
Nuntius excelſo quando ad te venit olympo,
Tunc tibi diuino famine dixit, Aue.
Poſt partum permanſiſti inuiolata Maria,
Virgo Dei genitrix auxiliare mihi.
Quiſq; tuas aras ſanctiſſima flexus adorat,
Vir ſexus fundit fœmineuſq; preces.
Et te nauta vocat, quando eſt deieſſus in vndis,
Impulit ad ſcopulos nimbiferuſq; notus.
Tu pelagus pietatis, per te tota coruſcat,
Sacra fides nati, mauraq; ſecta tremit.
Clymate ceu quatuor labuntur flumina terræ,
Euphrates, Phyſon, Tygris, & ipſe Gion.
Sic virtus tua per paradiſi labitur oras,
Plus quatuor ſemper fluminibuſq; fluit.
Te precor incepto faueas Regina labori,
Ne medio nigrum ſorbeat vnda mari.
Non ego bella canam, ſicut delentur & vrbes,
Ruſticus vt perdit captus ab hoſte boues.
Nec cædes, aut furta loquar fraudeſq; doloſq;,
Nec docebo fœnus, diraq; lucra viros.
Nec loquar, vt leges condemnant, crimina ſiue,
Actor quis, ſeu quis dicitur eſſe reus.
Nec quibus vt fictis verbis defendere turpes,
Patronus cauſas nititur ipſe ſuas.
Nec de qua argenti profertur glarea terra,
Aut qualis tellus fulua metalla gerat.
Nec mihi narrantur priſcorum prœlia Regum,

Hannibal & ſicut victus ab hoſte fuit:
Geſtaq; per egram noctem fera prelia martis,
Ad Troiam, à danais numine vecta Deum,
Qualiter externos populos Romana poteſtas,
Vicerit, & victis vulnere iura dedit.
Vrbis tum Romæ taceam, & pharſalica bella,
Qualiter & fratrum gratia pauca fuit.
Quid curius taceam, retulit ſamnitibus, & quid
Scipiadę paſſi, fabriciuſq; vafer.
Cęſaris imperium, & fortunatiſſima bella,
Et taceam laudes Veſpeſiane tuas.
Nec fraudes hominū exponam, faſtūq; gigantū,
Audentum ficto bella mouere Ioui.
Errores lunę, ſolis varoſq; tacebo,
Defectus, ſtellas, ſydereoſq; locos.
Magnus Alexander cęlum ceu ſcanderat alis,
Incluſus vitro vidit vt alta freti.
Nec caudę radios referam fuluumq; cometam,
Portentum & nobis quod ſua ſigna notent.
Europę, ac Aſię haud memorē, nec punica regna,
Nec memorem quantum eſt Cęſaris imperiū.
Cumanoſq; ſinus ſileā, & quibus ignibus ęthna,
Vritur, & baias, ſulphureoſq; lacus.
Suſtulit vt collo cęlum tirynthius heros,
Nec referā vt ſimplex pharmaca ſponſa dedit.
Vtq; ferus phalaris mulctabat corpora tauro,
Inuentum hoc fertur ſęue perille tuum
Torua lycaonię referam haut conuiuia menſę,
Nec tua quot voluit Siſyphe ſaxa manus.
Nec tua geſta Milo, ciuis fortiſſime noſter,
Dicam, aut quot iuuenes dextera ſtrauit humi.
Nec narrabo, vt ſcylla vorax aduerſa charibdi,
Dulichios ſocios, eripuitq; ratem

Componas animum inſtituunt animalia terrę,
Et maris, & cœli codice pacta meo.
Qui cupit infundi chriſti de chriſmate ſancto,
Hęc animo fido verba notanda legat.
Intactum primus cępi preſcindere campum,
Primus & intactum falce ſecare nemus.
Tellurem domui, leuius quo liret aratro,
Agricola, vtq; ferat bos leue pondus humi.
Igne ſparoq; ſecans attriui dura rubeta,
Nunc iter, vt pergas abſq; labore, patet.
Cuilibet inuentis addat preſtamus & anſam,
Ex rudibus noſtris ac meliora legat.

Teſtimonia.

Auguſti. in ſermo. aſſumptio. Beatæ Mariæ, autrix peccati Eua, Maria, autrix meriti, Eua occidendo obfuit, Maria viuificando profuit, illa percuſſit, iſta ſanauit.

Idem exultauit Maria, & matrem ſe lęta miratur, & de Spiritu Sancto ſe pertuliſſe gaudet, nec quia peperit incorrupta terretur, ſed quia genuit, cum exultatione miratur.

Bernardus in ſermo. de natiuita. aduocatã vis habere ad Chriſtum, ad Mariam recurre, exaudiet itaq; matrem filius, ceterum quicquid illud eſt, quod offerre paras, Mariæ commendare memento, ſi non vis ſuſtinere repulſam.

De natura hominis, ſuper auaritia.

A nobis incępta prius faciamus, vt ordo
Eſt datus a miſſo verba loquente Dei.
De ſe ipſo perfectus amor, nam quilibet eſſe

Incipit,vt ſacro codice iuſſa canunt.
Ergo hominis primum mihi ſit natura notanda,
Sub cuius pedibus cuncta creata manent.
Eſt hominis natura vorax,cupienſq; bonorum,
Quem totus mundus non ſatiare poteſt.
Aurum ſi creſcat,ſitis & plus creſcit habendi,
Et ſi plura tenet,pluraq; regna cupit.
Si claris auidos fortunaq; honoribus ornet,
Eſt maiora velit,plus animuſq; petat.
Si quantas rapido flatu mare vertit harenas,
Quot toto in cęlo ſydera fixa micant.
Tantas fundat opes pleno ſi copia cornu,
Haut genus humanum poſcere ceſſat auens:
Doctores ſancti hęc narrant,& turba ſophorum
Atq; boece tibi carmina pacta canunt.

Teſtimonia.

Pſal.xiii.ſepulchrum patens eſt guttur eorum, linguis ſuis doloſe agebant.

Pſal.viii omnia ſubiecisti ſub pedibus eius, oues,boues vniuerſas,&c.

Salomon tria dicit eſſe inſatiabilia,vz.cor humanum,infernum,& vuluam mulieris.

Boetius de conſola.philo libro ſecundo,ſi quātas rapidis flatibus incitus pōtus verſat harenas.

Hierony aliena rapere conuincitur,qui retinere ſuperflua comprobatur.

Aduocati ſe ſe ad munus duplicatum vertūt, & mutant iuſtitiam Deutoronomi.xvi.munera excecant oculos ſapientum,& mutant verba iuſtorum.

Hiſtorię.

Dalida virum ſuum Sanſonem propter auari-

ſiam tradidit. Iudicum. xvi.

Ezechiel. xviii. contra vſurarios, didicit prędam capere, & homines deuorare.

De Aquilę proprietate, quę pullos à nido abdicat, ſi fixis oculis ſolis radios non aſpiciunt ſuper peccato.

Sunt aquilę clarum ſpectātia lumina phœbum;
Nec fixis oculis cernere poſſe pauet:
Ni ſolem aſpicient directo lumine pullos,
Explodunt nido cum genitrice pater.
Mor. Nūc ſignatur hē, qui ſe pro crimine cęlat
Et domini vultum cernere poſſe pauet.
Occiſor fratris Chayn pro crimine tanto,
Cœlabat vultum dirus ab ore dei.
Hic primus tinxit fraterno ſanguine terram,
Nec potuit domino diſſimulare nefas.
Quem mulier ſeduxit, ſe cęlauit & Adam,
Hic fertur noſter primus in orbe pater.

Geneſ. cap. 4. Chayn interfecit Abel fratrem ſuum propter inuidiam, vbi eſt Abel frater tuus dixit dominus ad Chayn, neſcio domine, nunquid cuſtos fratris mei ego ſum. Et dixit dominus ad eum quid feciſti, Ecce vox ſanguinis fratris tui Abel clamat ad me de terra.

Peccatum erubeſcentiam inducit in homine, nam primi parentes in ſtatu innocentię de ſua nuditate nō erubeſcebāt, ſed ſtatī poſt peccatum erubeſcētes, fecerunt ſibi operimētū. Ge ij & iij.

Item in eodem, de Adam, qui ſe ſimiliter cęlauit propter peccati erubeſcentiam.

Peccatum infatuat peccatorem, vnde crede-

bat Adam a facie domini ſe abſcondere.
Salomonem prudentiſſimum,& ſapientiſſimū infatuauit peccatum.iij. Reg.11.

De alia Aquilę natura, ſuper confeſſione.

Et modus eſt Aquilę longā renouare ſenectam,
Claras fontis aquas hæc reperire ſtudet.
A viuo fonte aſcendit poſt ſolis ad ignes;
Alę uſq; vrantur ſolis ab igne ſuę.
Alis combuſtis deſcendit fontis ad vndas,
A quibus illuſtrix loca nouatur auis.
Mor. Sic eſt a nobis faciendum pondere noxę,
Deflexis, mentem vertere ad alta poli.
Eſt Deus hic fons, quo mūdātur pectora noſtra,
Confeſſis dominus viſcera fœda lauat.
Ad dominum curres, fontis ceu ceruus ad vndas
Cum ſitit, hęc diuus verba propheta canit.
Confeſſis Aquilę ceu, ſic renouata iuuenta eſt,
Mundatis hoſtis nullaq; tela nocent.

Pſal.xxij. Ad te leuaui oculos meos, qui habitas in cœlis.

Pſal. Miſerere aſperges me domine hyſopo,& mundabor, lauabis me &c.

Pſal.42. Quemadmodū deſiderat ceruus ad fontes aquarū, ita deſiderat animā meā ad te Deus. Matth. cap.viii. Et ait illi Ieſus vide, nemini dixeris, ſed vade,& oſtende te ſacerdoti. ¶ Lucę v. vade,& oſtende te ſacerdoti.

Io. Apoſt. cap. primo, qui dilexit nos,& lauit nos a peccatis noſtris in ſanguine ſuo.

Pſal 102 Qui replet in bonis deſiderium tuū renouabitur. vt Aquilę iuuentus tua.

Ergo;quid ergo eſt peccatorum confeſſio, niſi quędam vlcerum ruptio,quia peccati virus ſalubriter aperitur in confeſſione, quod peſtifere in mente latebat.

Et quia peccatum committitur cogitatione,locutione,& facto,ita tripliciter peccata remittuntur.ſ.contritione,confeſſione, & penitentia ; ſeu ſatisfatione,penitentia fit oratione,ieiunij,elemoſinis,& peregrinatione.

Ambroſi.ſuper beati immaculati,qui ſe accuſat,& peccator fit,iuſtus eſſe incipit,quia nec ſibi parcit,& Dei iuſtitiam confitetur.

Paul.ad roma.cap.x,fratres corde. n . creditur ad iuſtitiam,ore autem fit confeſſio ad ſalutem , dicit.n.ſcriptura omnis qui credit in illum non confunderur,non,n.eſt diſtinctio iudei,& greci, nam idem Dominus diues &c.

Pœnitentia.

Magiſter ſententia.in.4.pęnitentia eſt virtus qua commiſſa plangimus,& odimus,& plangendo nolumus amplius committere.

Lucas cap.xv ita dico vobis gaudium erit in cęlo coram angelis ſuper vno peccatore pęnitentiam agente.

Matth.qui penitentiam agit,appropinquat ad regna cęlorum.

Dauid humiliter recognouit peccatū ſuū, ideo exaudiri meruit dominus tranſtulit peccatum tuum.ij Reg.xij.

Tres pueri,qui ſancte,& munde vixerant, in camino ignis dixerunt peccauimus iniuſte egimus:Daniel iij.

Similia dixit Latro cum Chriſto crucifixus;

& nos quidem iuſte, nam digna factis recipimus hic vero nihil mali geſſit, & dicebat ad Ieſum, Domine memento mei cum veneris ad regnum tuum, & dixit illi Ieſus, Amen dico tibi, hodie mecum eris in paradiſo. Luce. xxij.

De Tertia Aquilę natura, ſuper prudentia.

Sic Aquilę roſtrum curuabit longa ſenectus,
 Vt non lędatur prędа recenta pede.
Non paſcens ſtudet lapidem reperiret acutum,
 Quo limet curuum, roderet, oſq; terat.
Poſt bene limato roſtro depaſcitur artus,
 Acceptę prædę, pellitur atq; fames,
Mor. Sic nos curuati inueniamus pondere noxę
 Hunc viuum lapidem, qui tibi Chriſtus erit,
Oraq; tundamus grauiter pęccata gementes,
 Chriſtus ait viuus ſum lapis ipſe tibi.

Paul. ad Corinth. cap. viij. bibebant autem de ſpirituali conſequente eos petra, petra autem erat Chriſtus.

Pſal. 117. lapidem quem reprobauerunt ędifi, cantes, hic factus eſt in caput anguli.

Hierony. ad Euſtochium, ille predicatur bea, tus, qui ſtatim vt cęperit cogitare, interficit cogi, tatus, & allidit ad petram, petra aũt eſt Chriſtus

Hiſtorię.

Prudenter ſe habuit Ioſeph in domo ſomnia exponendo, & famem predicendo, & omnia ſa, pienter ordinando. Geneſ. 41.

David.n.coram Achis quaſi fatuum ſe ſimulauit,& quaſi furientem,vt ſic ab eo fugere poſſit. Primo Reg xxi.

Salom.prudenter inter duas mulieres iudicauit.iij.Reg iij,

De Phœnice,& eius natura ſuper conſtantia.

Annos ſexcentos Phœnici eſt viuere ceſſum;
 Vt tempus noſcat fata ſenile ſinunt.
Naſcitur in lęti lucis orientis amœnis,
 Quos colit,& viuit morte refecta ſua.
Ter quater hæc liquidas immittit corpus i vndas,
 Ter quater in claro flumine guſtat aquam.
Euolat,ac ſumma requieſcit in arbore ſylue,
 Luminibus,totum deſpicit vnde nemus.
Viuit & e thuris lachryma,& nutritur amomo,
 Dat cœlum nectar,ſtelliferuſq; polus.
Aſſyrios omnes hæc phœnix guſtat odores,
 Quos generat potus terra ſabea bibit.
Sex vbi compleuit productę ſęcula vitę,
 Nidum,ſeu feretrum conſtruit ante necem.
Cymnama conducit,ramum,& ſpirātis amomi
 Cum caſia miſcet balſama chara nimis.
Cum nardi ſpica ſociat fragantia ligna,
 Congeſtiſq; ſuper tunc ſua membra locat.
Ad ſolis radios conſtans,aliſq; frequenter,
 Commotis,ignis flammaq; rubra micat.
A quibus accenſis comburitur vnica phœnix,
 Et totum corpus vertitur in cinerem.
Poſtq: dies nonos quidam de puluere vermis
 Naſcitur,& ſenſim corpore creſcit auis.

Et volucris creſcit combuſto à corpore flammis,
Fit genitrix vſta matre renata cinis.
Poſt vbi maturam formam compleuerit ales,
Ad primas ſedes, primaq; tecta petit.
Mor. Vt phęnici, ſic domino conſtantia magna
Qui ligno fixus, vulnera quinq; tulit.
Mortuus in ligno, à tenebris lignoq; reuixit,
Per lignum dicas, eſt precioſa caro.
Iniuſte decernenti ſe tradidit ipſe,
Corpore qui luxit crimina noſtra ſuo
In ligno fixus, nos pro lignoq; redemit,
Pro liuore dei ſtat mihi vera ſalus,
Venerat vnde prius Chriſtus cōſcendit ad aſtra
At ſociis lucem tradidit ante ſuis.
Fert ſapiens, conſtans, vt res expoſtulat eſto,
Gregorij iſtud idem verba notanda canunt.

Petrus apoſt. cap. ij. tradebat autem ſe iudicanti iniuſte, quia peccata noſtra ipſe pertulit in corpore ſuo ſuper lignum, vt pro peccatis mortui iuſte viuamus cuius liuore ſanati ſumus. Eſay. 53.

Paſſio domini erat mors beatę Virginis. Lucas ij. Tuam ipſius animam gladius pertranſiuit.

Beatus Thom. ſecunda ſecundę, queſt. 173. conſtantia, & ſtabilitas animi, & in propoſito perſeuerans.

Vir duplex animo inconſtans erit in omnibus vijs ſuis. Iacobus epiſt. prima cap. primo.

Hiſtoriæ ſuper conſtantia.

Ioſeph qui à domina ſingulis diebus moleſtatus fuit perſeuerāter reſiſtit operi nefādo, Ge. 39.

Socij Danielis conſtanter Regi dixerunt. notū tibi ſit Rex q̃ ſtatuam tuam non adoramus, nec tuos deos colimus. Daniel. 3.

Diſcipuli domini cum matre Ieſu, & alijs mulieribus poſt aſcenſio. Domini perſeueranter permanſerunt in oratione. Actuum primo.

De Apum natura, & regimine. ſuper bonis conſilijs,

Quę natura parens apibus, vel munera quanta
Conceſſit, videat quiſq; maronis opus.
Hę populus ſicut ſedes ratione gubernant,
Rex intus virgam, conſiliumq; regit.
Diuidit officium cunctus, fucoſq; repellit.
Regis mandatum nulla recuſat apis,
Si forte ad pugnam exibunt, vt regibus eſſe,
Sæpe ſolet bellum, ſpicula quęq; acuit.
Iſta ſono rauco ſonitus imitata tubarum,
Ad bellum hortatur, conuocat atq; ſonans.
Rex iacet in medio, circa denſantur eundem,
Omnis apum populus bella cruenta petens.
Atq; vocāt animo īmenſo, & clamoribus hoſtēs
Cum quo miſcentur, precipiteſq; cadunt.
Non ceſſant bello donec victoria parti,
Vincenti dabitur, ſiue triumphus erit
Non terrena putes, potius cęleſtia dona,
De quibus inſtillant dulcia mella fauis.
Omnibus atq; graues geſtant de floribus alas,
Ceram componunt, atteq; mella tegunt.
Iſta domum verrit, muleęq; foramina claudunt,
Hæc contra fures excubiaſq; parat.
Hæ remeantis apis certatim pondus onuſtę.

Accipiunt, humeros ponderibuſq; leuant.
In lymphis venti rabiem, fluctuſq; futuros,
Et cœli ſignis nubila fuſca ſciunt.
Sufficiunt natos herbę de ſemine lecto,
Concubitu abſq; aliquo, rex quoq; natus erit.
Quin etiam alatum Regem, lectoſq; quirites,
Flamine plaſmatos creditur eſſe Dei.
Et ſine concubitu ſobolem virtute ſuperna,
Abſq; dolo paſcant iuppiter ipſe dedit.
Sunt nati communes, omnia parta reponunt,
In medium, & victu legibus inuigilant.
Arte fauos cera componunt, puraq; mella,
In cellis ſtipant, arte locata colunt.
Mor. Hæc exẽpla ſequi debes, vel floribus vti,
Per flores dicas optima facta virum
Vir bonus, & rectus guſtat cœleſtia dona,
Aethere quæ celſo munera miſſa ferat.
Iuſti anima, vt doctor, ſedes ſapientię habetur.
Odit & hic facinus, iuſtitiamq; colit.
Cui datur hoc munus dominum laudare tenetur
Non ſibi, ſed domino gloria ſemper erit.
Iuxta illud pſalmi, non nobis vere redemptor,
Gloria, non nobis, ſed tibi ſumme Deus.
Omnipotens nobis communia cuncta creauit,
Iuſtos, & reprobos ſole calere iubet.

Pſal. 44. Dilexiſti iuſtitiam, & odiſti iniquitatem, propterea vnxit te deus.

Dona iniquorum repudiat dominus. Eccleſiaſti. 34. qui offert ſacrificium de ſubſtantia pauperum, quaſi qui victimat filiũ in conſpectu patris. Et alibi, dona iniquorum non probat altiſſimus.

Non probat omnipotẽs oblatũ munus iniqui
D ona placent ſuperis parta labore tuo.
Prouerbio x &.xi. Os iuſti parturiet ſapientiam, lingua prauorum peribit.
Salom. iuſtus in principio ſermonis accuſator eſt ſui.
Dauid. Vox exultationis ĩ tabernaculis iuſtorũ
Auguſti. ſicut ſcriptum eſt, anima iuſti ſedes ſapientię eſt.
Eſai. cap. iii. clamabat dicens propterea populus meus captiuus eſt, quia non habuit ſcientiam
Pſal. 113. Non nobis domine, non nobis, ſed nomini tuo da gloriam.
Matth. 5. Deus fecit oriri ſolem ſuum ſuper bonos, & malos, & pluit ſuper iuſtos, & iniuſtos.
Hiſtorię.
Ruben Bonum conſilium dedit fratribus ſuis, vt Ioſeph. patri ſuo redderent, ſed illi non acquieuerunt. Gen. 37.
Auguſti, Quemadmodum aqua eſtinguit ignem, ita eleemoſina extinguit peccatum.
Roboam filius Salom. noluit conſilio ſenum obedire, ſed conſilio iuuenum, ideo magnam partem populi amiſit. iii. Reg. xii.

De Lumerpa aue, cuius penna, ſic eſt lucens, vt ſi poneretur in vmbra, remouet illam, & inducit lucẽ ſicut ſolem, ſuper mundicia, & caſtitate. 17

Frigida Lumerpæ penna depellitur vmbra,
Lumine tum phœbus vincitur huius auis.
Hanc perhibent Aſię maioris partibus ortam.
Non

Non eſt poſt mortem lumine priua ſuo.
Mor. Quis malus hoſtis erit, qi cęlis virgo Ma
Plus pennę lumen non ferat eſſe tuum. (ria
Alma redemptoris mater, tu peruia cœli,
Porta manes, placidi fulgida ſtella maris.
Tu tenebras pellis, cęleſtia lumina ducens,
Cum phœbo paret frigida luna tibi.
Vexatis pelago ſplendent tua ſydera nautis,
Tu ſplendens helice, tu cynoſura polis.
Vultus in ſplendore tui lętantur, & aſtra,
Lumine luceſcunt ſydera viſa tuo.
Eſt tibi vox dulcis nimis, eſt facieſq; decora,
Gloria cęlorum, noſtraq; vera ſalus.
Sunt pulchri greſſus, tua ſunt & lumina diua,
Aurato capiti purpureæq; comę.
Os noſtrum pudet, vt de te pia virgo loquatur,
De te me indignum cenſeo poſſe loqui.
Non ſpernis laudes, nam me tu diligis vſq;
Peccantis Nigri tum tibi cura fuit.
Te cętus cœli inceſſanti voce canentes,
Colaudare ſtudent, & veneranter amant.
Sanctorum cuneus, doctorum & contio tota,
De te verba facit, quiſq; propheta ſimul.
Egregius metro cecinit ſic ille poeta.
Continet in gremio cęlum, terramq; regentem,
Virgo dei genitrix proceres comitantur herile
Per quos orbis ouās Chriſto ſub prīcipe pollet.
Et iterum.
Virgo Dei genitrix, quē totus non capit orbis
In tua ſe claūſit viſcera factus homo.

Hierony. Nihil eſt ſplendoris, nihil eſt numi
nis, quod non reſplendeat in Vergine glorioſa.

cuius innocentia inclitacunctas illuſtrat eccleſias in octaua Natiuitatis domini. Congratulamini mihi omnes, qui diligitis dominum, quia cũ eſſem paruula, placui altiſſimo, & de meis viſceribus genui deum, & hominem.

Bernard. ait nulla gratia de cœlo deſcendit in terram, niſi tranſeat per manus Mariæ.

Hiſtoriæ.

Quamdiu primi parentes in paradiſo fuerunt, virgines permanſerunt, ſed ipſis eiectis, dicitur, cognouit Adam vxorem ſuam, Gene. 4.

Virgo ſemper Maria, licet Angelo nunciante conciperet filium Dei, & generaret, tamen voti caſtitatis, non eſt oblita, ſed ſuam caſtitatem integram cuſtodiuit.

Suſanna ſe mundam, & caſtam contra ſenes ſacerdotes cuſtodiuit, vnde eam dominus mirabiliter, à morte liberauit. Daniel 13.

De Plumbino Aue, qui poſtquam erit mortuus, ſi corpus eius erit filo ſuſpenſum, ſingulis menſibus mutat, & renouat pennas ſuper iuſtitia.

Eſt Plumbinus auis, cui ſic natura benigna,
Poſt mortem pennas, vt renouare queat.
In ſe virtutem occultam caro continet amplam,
Mortua nam mirum eſt gignat vt ipſa caro.
Quolibet hic pennas renouat, ſeu menſe remutat
Illo quo menſe eſt penna renata, cadit.
Mor. Iuſtus in hoc ſeclo, ſuperũ quē gratia nutrit,
Signatur, vixit ſpe ſolidaque fide,

Moribus,& fama ornatus dum vixit in orbe,
Poſt mortem viuet candida fama magis.
Impius haut in iuditio,nec ſurgere peccans,
Cum iuſtis poterit,pſalmus vt iſta notat.

Pſal.primo,ideo non reſurgunt impij in iuditio,neq; peccatores in conſilio iuſtorum, quoniã nouit dominus viam iuſtorum,& iter impiorum peribit.

Pſal.96.Lux orta eſt iuſto, & rectis corde lętitia.

Paul.ad Roma.cap.2.In quo alios iudicas te ipſum condemnas,eadem.n.agis quę iudicas.

Hiſtoriæ ſuper iuſtitia.

Abraham volens ſeperari ſe à Loth nepote ſuo dedit ei optionem,vt quam partem vellet, eligeret,Geneſ.13.Hoc eſt exemplum in bonorũ diuiſione,vt maior diuidat,& minor eligat.

Thobias audiens hedum balantem dixit,vide te ne furtiuus ſit,ſed reddite eum domino ſuo, quia non licet nobis edere de furto, aut aliquid contingere.Thob.2.

De Cariſtis auibus,quę illeſę per flammas volant,nec pennę vruntur, nec corpus,ſuper pueris bonę indolis.

Vritur igne minus corpus,vel penna cariſtę,
Si quando hęc flammas aduolat inter auis.
Mor. Tres pueros ſignat paſſos pro noīe chriſti,
Ignis non potuit flamma nocere quibus,
Signatur virgo,& martyr pro nomine Ieſu,
Ignis non potuit flamma nocere cui.

In lib.ſapient.eccleſiaſt.cap.51. Liberaſti me à preſſura flammę,quę circundedit me,& in medio ignis non ſum ęſtuata.

Hiſtorię.

Socij Danielis in fornace miraculoſe ſaluati ſunt.Daniel iij.

Iſaac nec contra dixiſſe, ne murmuraſſe legitur, quando pater voluit eũ immolare.Ge 22.

Puer Ieſus humilis,& ſapiens,ſubditus parentibus erat Lucas.2.

De Stellino Aue,qui tractum amore ſtellę Mercurij volat vſq; ad cęlum,intendens volare ad ſtellã Mercurij,& ducitſecum ouum in pede, & volando in altum cadit ouum,à quo ouo cadente naſcitur pullus,ſuper munditia, & amore diuino.

Eſt Stillinus auis,ſtellę qui tractus amore,
A nido cœlum tangeret vſq; volat.
A maię nati noſcens ſe luce citari,
Hanc ſequitur ſtellam,vox volucriſq; vocat.
Poſt ſtellę zęlo ſtrictum pede deijcit ouum,
Ouo ortus pullus deq; cadente,cadit.
Mor. Eſt aĩa hæc volucris,cęlo q̃ mittitur aluo
Clauditur humano,ventreq; nata meat.
Illud quod vile eſt mundo contennit in iſto,
Diligit & ſuperos,ſed per omne bonum.
Ad cęlos aſcendens anima hac dę ſorde ſoluta,
Aduentu gaudent ſydera celſa ſuo.
Et formoſa veni cantabit nuncius almus,
In cęlis,ſicut pagina ſacra canit.

Grego.in die Penthe.in homel ſecundum Io.
Si quis diligit me ſermonem meum ſeruabit,pro
batio dilectionis eſt exhibitio operis.
Io.cap.13.Qui diligit me ſermonem meum ſerua
bit,& cap 3 Ego ſum via veritatis,& vita,
Idem,qui ex deo eſt,verba dei audit.
Luc,cap.c Quod tibi non vis alteri ne feceris
Auguſti ſuper illud primi Io. Non diſcernunt
filij dei à filijs diaboli,niſi charitate,qui habēt ca
ritatem nati ſunt ex deo,qui non habent charita-
tem,non ſunt ex deo.

Hiſtoria.

Quando mulier ſunamitis hoſpita heliſei vole
bat ei loqui mittebat ad eam Helyſeus puerum
ſuum,quaſi vitans colloquia mulierū iiij.Reg.4

De natura Columbe,ſuper prudentia, & ſapientia.

Vt bellum fugiat miti natura columbę,
Tradidit,& nullos poſſe paſſare dolos.
In lymphis manet,aut ſub frōdibus arboris altę
Falcones cęleres,accipitreſq; timens.
Illa colens lumbos,nobis eſt dicta columba,
Quæ parcit lumbis dicta palumba fuit.
Pro pullis patiturq; famem ſatientur vt ipſi,
Pullorum vitam ponit & ante ſuam.
Allatoſq; cibos totos cum gutture pullis,
Euomit inclusum nil retinetq; ſibi.
Mor. Sic eſſe in nobis debet prudentia ſemper,
Ne fallat dęmon fraudibus,atq; dolis.
Perge ergo ad tēplū,vt ſub ſacro tegmine cuius,
Oranti dęmon poſſit abeſſe tibi.

Hortatur doctor vigiles, tum ſobrius eſto,
Ne te circundent dęmonis inſidię.
Nam leuius lędit quicquid pręuidimus ante,
Iſta Cato ſapiens nos docet atq; monet.

Matth.x.cap. Eſtote prudentes ſicut ſerpentes & ſimplices ſicut columbę.

Paul.ad Rom.cap.13.abijciamus opera tenebrarum, & induamur arma lucis &c.

Matth.22.dixit Ieſus diſcipulis ſuis vigilate, & orate, & ſic dixit in paſſione ſua.

Prouerbio.cap.3. Beatus qui inuenit ſapientiam, & affluit prudentia, melior eſt acquiſitio eius negociatione auri primi, & puriſſimi.

Sapient.cap.x. Seruo ſenſato liberi ſeruient, vir prudens, & diſciplinatus non murmurabit, correptus, & neſcius non honorabitur.

Ambroſ epiſto. In natali ſancto vitalis, & agricolę, bona ſeruitus, & bona libertas ęqua lance appenduntur.

Hiſtorię.

Nathan prophe. prudenter à parabola ipſum Dauid corripere cępit, & arguere. 2. Reg. 12.

Daniel duos ſenes iudices Suſannam falſo accuſantes conuicit. Daniel. 13.

De Turture, ſuper mundicia, & caſtitate.

Non ſedet in viridi ramo viduata marito,
Turtur, nec claro fonte, vel amne bibit.
Munda eſt hęc volucris, nullaq; libidine tincta,
Sorte datum ſponſum, conſocium ve colit.

Mor. Humanam dicas animã pro turture ſonte
Cui pro peccatis perdere ſumma datur.
Pro viridi ramo dicas tu gaudia mundi,
Dum ſpernis, plorans peſſima facta tibi.
Vt parcat dominus, tibi tum peccata remittat,
Plora, commiſſi pęniteatq; mali,

Hierony. fer. 4. tertię dominicę quadrage. honora inquit apoſtolus viduas quę ſunt verę viduę

In aurea Ro. in. 2. dominica Epipha. Nunc autem, quia bona eſt caſtitas coniugalis, melior eſt continentia vidualis, ſed optima eſt perfectio virginalis.

Lucas cap. 7. Remittuntur ei multum, quoniã dilexit multum.

Caſſianus in collationibus, ſi deſperaſti per peccati amaritudinem, habes Petrum apoſtolum ter Chriſtum negantem, tamen dominus reſpexit ad eum. & ipſe exiuit foras, & fleuit amare valde.

Si deſperaſti per peccati magnitudinem habes Magdalenam de qua dominus ſeptem eiecit dęmonia, quę ſunt ſeptem peccata mortalia, tamen ei dictum eſt à domino dimiſſa ſunt tibi peccata tua. Si deſperaſti per peccati crudelitatem, habes Paulum eccleſię Dei perſequentem, tamen de eo ſcriptum eſt, vas electionis eſt mihi iſte.

Si deſperaſti per peccati infamiam, habes mulierem in adulterio deprehenſam, tamen ei dictum eſt, vade. & noli amplius peccare.

Si deſperaſti per peccati perſeuerantiam, habes Latronem, qui ad vſq; vltimum vitę ſuę in peccatis perſeuerauit, tamẽ dixit ei in cruce dominus hodie mecum eris in paradiſo.

Si deſperaſti per peccati reiterationem,habes aũtoritatem in eccleſia expreſſam qua dictum eſt petro,nõ dico tibi ſepties,ſed ſeptuagies ſepties.

Ezechi.33 quotieſcunq; ingemuerit peccator, iniquitatum eius amplius non recordatur.

Ambroſi.in lib.de virginita.non eſt caſta,quę metu cogitur,nec honeſta quę mercede concludit ur.

Auguſti,in ſermo.inter omnia certum eſt chriſtianorum dura ſunt pręlia caſtitatis,nam ibi cõtinua pugna,& rara victoria,rara.n.concordia formę,atq; pudicitię.Rara auis in terris, nigroq; ſimillima cigno.

De Ardea,ſiue Adeola aue,ſuper viſione diuina.

Ardeolam dicunt volucrem,quia peruolat alte,
Ad cœlumq; volans,ardua nomen habet.
Venturos ſentit fluctus,cum nubila ſupra,
Aduolat,atq; gruit,tempora noſce mala.
Alta volãs fugit accipitrem.cui peſſimus hoſtis,
Fertur,vel noceat,vel lacerare ſtudens.
Grus ipſa maior,tincta aerioq; colore,
Eſt longi colli,flumina larga colit.
Mor. Signatur paulus,cuius ſubtilia verba,
Aethera tranſcendunt,nubila fuſca ſimul.
Hoſtem dimittens mundana,hic demona fugit,
Et templi fertur flumen,& arca Dei.
Stephanus aut plenus dicatur flamine cęli,
Per quem cęlorum gloria viſa fuit.
Vel Ioannem dic,vidit qui archana deorum,
Et quę non homini fas fuit illa loqui.

Paulus ad Corinth.cap.xi.veniam autem ad viſiones,& reuelationes domini, ſcio hominem in Chriſto ante annos quatuordecim,ſiue in corpore,ſiue extra corpus neſcio Deus ſcit raptum huiuſmodi vſq; ad tertium cœlum,& ſcio huiuſmodi hominem ſiue in corpore,ſiue extra corpus neſcio,Deus ſcit quoniam raptus eſt in paradiſũ & audiui archana verba,quæ non licet homini loqui.

Lectio Actu,apoſto.cap.vi.Cum autem eſſet Stephanus plenus ſpiritu ſancto intendens in cęlum vidit gloriam Dei,& Ieſum ſtantem à dextris virtutis,& ait &c.

Io.cap.vij.Ecce ego Io.vidi alterum angelum aſcendentem ab ortu ſolis,& reliqua.

Idem cap.14.vidi ſupra montem ſyon agnũ ſtansem,cum eo centum quadraginta &c.

Hiſtorię ſuper viſione diuina.

Lucas cap.x.Multi reges,& prophetę voluerunt videre quem vos videtis,& non viderunt.
Io.cap.ij.gauiſi ſunt diſcipuli viſo domino.
Aug.Beati oculi qui vident,quę,vos videtis,
Moyſes cum minaſſet gregem ad interiora diſerti vidit dominum in flamma ignis. Exod.3.
Deus Moyſi facie ad faciẽ locutus eſt.Exod.33.
Diſcipuli domini orationi,& cõtemplationi vacantes ſpiritum ſanctum receperunt. Actu.2.

De Roſcignolo aue,ſuper ſollicitudine,& vigilia.

Eſt auis exemplum nobis philomela notandum,
Solamen pręſtat nocte,dieq; canens.

Hęc Philomela melos variat diſcrimine vocis,
Per varios cantus auribus vſq; placet.
Nec cedit ſomno, pręſertim vere ſereno,
Ne vitis nectat virgula lenta pedem.
Nec niſi ſpinoſa ſe ponit in arbore nocte,
Vt ſpina in ventrem pungat acuta ſuum.
Mor. Quot deus exēplis voluit ſuccurrere nobis
Si quibus vtaris dęmona abeſſe voles.
Quid philomela docet, niſi te curare futura;
Nocte, dieq; canas carmina ſancta Deo.
Surgebam media nocte ad peccata fatendum,
Hęc hora in pſalmis tertia verba, canit.

Pſal. 118. Media nocte ſurgebam ad confitendum tibi ſuper iudicia iuſtificationis tuę.

Pſal. Primus ſed in lege domini voluntas eius & in lege eius meditabitur die, ac nocte.

Pſal. 12. Illumina oculos meos ne vnquam obdormiam in morte, ne quando dicat inimicus meus preualui aduerſus eum.

Pſal. 133 In noctibus extollite manus veſtras in ſancta, & benedicite dominum.

Petrus. 4. omnium autem finis appropinquabit, eſtotę itaq; prudentes, & vigilate in orationibus.

Hiſtoria.

Martha circa miniſterium ſollicita erat, Maria autem ſedens ſecus pedes domini audiens verba illius. Lucas x.

De Gallo, ſuper confidentia, & magnanimitate.

Quo magis accedit nox, & tunc fortius altam,
Dat vocem Gallus, ſollicituſq; canit.
Poſt mediam noctem, ſubmiſſa voce canendo,

Feſtinat cantus adueniente die.

Mor. Hac debemus natura cum viribus vti,
Dęmone nos contra preueniente reo.
Auxilium implorãdo, Deo tunc fortius hymnos,
Cantemus, cunctis liberet ipſe malis
Virginamq; roga mundato corpore mentem,
Integram vt ſeruet, deſideasq; teras,
Cum lux aduenerit, quam Chriſtũ dicere debes,
Laudes cantemus plus repetendo ſibi.
Auguſtinus ait quoties bona nos operamur,
Eſt deus in nobis, ſpiritus atq; ſuus.

Io.cap 8. Ego ſum lux mundi, qui ſequitur me non ambulat in tenebris.

Paul.ad Roma.cap.13.abñciamus ergo opera tenebrarum, & induamur arma lucis.

Chriſti natiuitas fuit lux mũdi. Io.cap.3. oportet illum creſcere, me autem minui. Infirmitatem, qui conſiderat fortior euadit. Paul.ad Corint. cum infirmor, tunc fortior ſum.

Idem ad Corint.12. Nam virtus in infirmitate perficitur, libenter igitur gloriabor &c.

Hiſtoriæ ſuper confidentia.

Confidenter Nathan propheta arguit Dauid regem poſt adulterium. 2. Reg, 18.

Moyſes confidenter arguebat Phar. Exod. 4.

Paul.apoſt. preſente procon ſule Elimam magum duriſſime increpauit. Actu.12.

De alia Galli natura ſuper bono opere.

Incipiens cantum gallus ſe percutit alis,
Sic orans dominum pectora cęde manu.
Mor, Et dicas in te ſperaui, ò ſumme redẽptor,
Me miſerum exaudi verba propheta notat.

Pſal.76.voce mea ad dominum clamaui,voce mea ad Deum,& intendit mihi.

Io.cap.12 ſublatis Ieſus oculis in cęlum, dixit pater venit hora clarifica filium tuum,oculos Ieſus oraturus in cęlū leuauit,ſecundū Chriſoſto. vt doceret nos ꝙ orando,mentem debemus extollere ad Deum.

Hiſtorię.

Oratio mentalis clamat in aures domini, ſicut apparet Exod.14.

Anna orabat dominum flens largiter,loquebatur in corde.& vox pęnitus non audiebatur, & tamen quod petĳt obtinuit,primo Reg.1.

Orauit Ionas de ventre piſcis,& exauditus eſt. Ionę ſecundo.

Chriſtus in montem aſcendit ſolus,Matth.14 vbi oſtendit,ꝙ oraturi turbas effugere debemus, ne turbemur.

De Alauda aue ſuper contemplatione,& angelis bonis.

Fertur Alauda auis,eſt non multo paſſere maior
At criſtata caput,cui cinerisꝙ color.
A laude hęc cantus accępit nomen alauda,
Aeſtiua huic cantum,datꝙ ſerena dies.
Retroſi in digito pedis eſt ſibi longior vnguis,
Non habitat ſyluas,arua,ſed ampla colit.
Muſicus eſt mas,perdulci modulamine primus,
Auroram,atꝙ diem nunciat inter aues.
In girum volat aſcendens cantatꝙ volando,
Concludens alas,decidit vtꝙ lapis.
Sic timet accipitrem,vultum ſic hoſtis abhorret
Humanos fugiens,eligit ire ſinus.
Mor. Dic monachos diui frāciſci,regula ſtruxit,

Quos veſtit pannus,cui color eſt cineris.
Et volucris,criſtam,monaci dic eſſe tegillum,
Apparet capiti pulchra corona ſuo.
Siue reformati dicas hos ordinis eſſe,
Nam caput ipſorum longa corona tegit.
Corde bono pſalmos cantans,aſcendit ad aſtra,
Matutini horam nunciat ante diem.
Et timet accipitrem,dicas quē dęmona, ſanctū,
Sed templum humanos dicito tuq; ſinus.

Paul.ad philip.Cap.3.& gloria in confuſione ipſorum,qui terrena ſapiunt,noſtra autem conuerſatio in cœlis eſt.

Sapient.18.vſq; ad cęlū attingebat ſtans ī terra

Hiſtorię ſoper angelis bonis.

Angelus apparuit domini,& prohibuit Abraham ne filium ſuum immolaret,Gen.22.

Angelus autem domini eduxit Petrum de carcere Herodis.Actu.12.

De Auibus,quas paradiſi dicunt,ſunt magnitudinis anſerum,nullus decor eis videtur deeſſe,hę aues illaqueatę gemere non ceſſant,donec moriantur,vel liberę fient,liberę autem dulciter canunt,vt audienti delectationem inducant.

Eſt Auis Aegypti paradiſi nomine dicta,
Cui volucri fertur nullus abeſſe decor.
Hæc auis allaqueata gemit dum libera fiet,
Finiet aut vitam nexa mœrore gemens.
Libera dum cantat,delectat dulciter omnes,
Hęc habitat Nili partibus inq; ſuper.
Mor. Hanc animā dic ornatam virtute ſuperna,

Non caret ornatu,diuitijsq; poli,
Illaqueata,gemit,fuerit ſi crimine diro;
Finiet aut vitam męſta gemendo ſuam.
Dulce canet,fiet baratri ſi libera pęnis,
Gaudebunt ſancti,cęlicolęq; pij.

In natali virginum,veni electa meà, & ponã in te thronum meum,quia concupiuit Rex ſpeciem tuam.

Pſal 90 Quoniam ipſe liberauit me de laqueo venantium,& à verbo aſpero.

De Acantide auicula, quę in ſpinis nidificat, cum ab equis,& aſinis herbas depaſcentibus,ſpinas in quibus nidificat moueri videt;infeſta efficitur aſinis,& equis,& ſuper eorum dorſum inſidens mordet quantum poteſt,& equorum hinnitum imitans diridet.

Paſſeris eſt inſtar volucris,quę fertur achantis,
Fruttice ſpinoſo nidificatq; ſuper.
Si paſcens equus,aut aſinus,ſpinasq; mouerent,
Inſiliens aſini dorſaq; mordet equi.
Hęc auis hinnitum dum cantat,geſtit equorum,
Ridicula eſt herbę femina quęq; comeſt.
Paruus homo ſignatur,naturaq; facetus,
Conſilio pollet,tum ſua verba placent.

Lucas cap,19.de Zacche publicanorum principe,qui puſillus erat.

Ouidi.pro Vliſſe,maxima ſ exiguo regnabat corpore virtus.

De garrulo aue, qui ita coloribus pictus eſt, vt nullus ei color deeſſe videatur, & quaſi omnium auium voces, & humanas imitatur, hęc tantum ira furit, vt ſe ipſam perimat in furcatis lignis ſuſpendendo, ſuper ira, & furore,

Eſt auis inſignis, quę à garrulitate vocatur,
Garrulus, huic pennę quoque colore rubent.
Eſt ſubter color azurinus pulcher in alis,
Mille auium geſtit, ſcitque referre modos.
Articulatas hęc hominum, vocesque canendo,
Accentu geſtit, verba refertque tono.
Ira ſe perimit, furcatis pendere lignis,
Eſt viſa à multis ſępe furore ſuo.
Mor. Veſtibus ornatos dicas, linguaque loquaces
Quos ira occidit, quos perimitque furor.
Ira animam occidit, corpus cum percitur ira,
Impedit, vt verum cernere nemo queat.

Paul. cap. 4. ſol non occidat ſuper iram veſtrā nolite dare locum diabolo.

Ira eſt quę ſola animum perturbat, atque ſenſū diſcernere verum non permittit diuus Thoma cap. 6. de diſcipli. ſcholaſt, Boetij.

De Aue, quę dicitur cor edulus, & tantum cor venationis comedit,

Fertur Auis quędā, comedit quia corda volucrū
Viuens venatu, nomine cor edulus.
Mor. Ecce feras chriſtū, comedit q̄ corda virorū
Cor ſibi ſincerum, & mens ſibi cana placet.

Pſal. 50. Cor contritum, & humiliatum, Deus non deſpicies.

Hymnus, ſint pura cordis intima, & alibi ad affirmandum cor ſincerum ſola fides ſufficit.

Zeleucides aues, quę pellunt bruchos, ſeu Locuſtas deuaſtantes ſegetes, & non eſt compertum vnde veniant, aut quo vadant, ſuper miraculis.

Sunt Zeleucides volucres, quæ numine miſſę,
Occiduut bruchos, frugibus atq; mouent.
Depredantur agros, grauidas ſegeteſq; locuſtę,
Deplorat ſatum ruſticus ipſe miſer.
Hæc pietate dei apparet, precibuſq; coloni,
Quem fugit vnde venit, quo ve recedat auis;
Liberat at ſegetes volucris, depellit & hoſtes,
Munus fert aram ruſticus ante dei.
Mor. Eſt meditatio peruerſa hic, qui bruchus ha
Et volucres miſſę, ſpiritus almus erit, (betur
Omnia depellit phantaſmata ſpiritus almus,
Non viſus nobis quando abit, vnde venit.
Hunc qui cognoſcet, cantabit dulciter hymnos,
Atq; feret lętus munera grata Deis.

Io cap. 3. ſpiritus vbi vult ſpirat, & vocē eius audis, ſed neſcis vnde venit, aut quo vadat. Et alibi ſpiritus bonus deducet me in viam rectam.

Hiſtoriæ ſuper miraculis.

Creatio vniuerſi mundi primum miraculum fuit. Geneſ. primo.

Multa miracula fecit Deus per Moyſem, quādo filios Iſrael eduxit de ęgypto in toto Exode, quando diuiſit mare in quo Pharaonem, & exercitum eius dimerſit. Exod. 13. & 14.

Veniens

Veniens Balaam ad maledicendum populo Dei.redargutus fuit ab aſina cui ſedebat. Nu.22.

Heliſeus mortuum ſuſcitauit,ferrum natare fecit ſuper aquas,& alia.4.Reg.4.

Ad petitionem Ezechie ſol receſſit in horologio decem lineis.4.Reg.20.

Socij Danielis in fornace miraculoſe ſaluati ſunt.Daniel,3,

Ionas tribus diebus.& tribus noctibus ĩ ventre piſcis in mari fuit.Ione primo.

Filijs Iſrael ingreſſi fluuium iordanis ſteterũt aque ad inſtar montium.Ioſue.3.

De Lucidijs Auibus habentibus pennas noctilucas,edeo porrectis pennis vianti viam demonſtrant,ſuper miraculis.

Lucidie volucres pennarum lumine monſtrant ĩ
Extenſis alis tempore noctis iter.
Sic iter ignotum,aut erratum ſepe vianti,
Ceditur inueniat,prebet & ala viam.
Mor.Hãc volucrẽ,vt cecini,dic fulgẽtẽ eſſe Mariã,
Que lucem nobis attulit alma parens.

Hymnus,Aue maris ſtella.Item hym. O glorioſa domina excelſa ſuper ſydera.

Salom.in prouerb.non extinguetur in nocte lucerna eius.

Hiſtorie ſuper miraculis.

Zacharias mutus factus eſt.quia angelo non credidit,& in filij circuncíſione loquela ei reſtituta eſt.Luce primo.

Ioannes baptiſta ad ſalutationem beate Ma-

riȩ Virginis exultauit in vtero matris ſuȩ. Maria miraculoſe Chriſtum concepit.

Magi mirabiliter ad adorandum Chriſtum per ſtellam ducti ſunt. Matth. 2.

Exorciſtȩ iudeorum volentes quendam à demonio per Ieſum quem Paulus prȩdicauerat liberare, reſpondit dȩmon, Ieſum noui, ſed vos qui eſtis, & inſiliēs homo in quo erat dȩmonium, eos vulnerauerit ita vt fugerent. Actu. 19.

Chriſtus male habentes curauit, mortuos ſuſcitauit, & alia infinita.

De coruarano Aue aquatica, ſuper mulierum ornatu, ſtulti loquio, & ſuper gula.

Coruaranus auis pelago, & ſe flumine mergit,
Porrecto roſtro piſciculoſq; capit.
Non ceſſat nocte, atq; die comprȩhendere piſces
Venter at exuriens, inſatiuſq; manet.
Naſcitur in lympha, lymphȩ nutritur ab eſca,
Maternisq; natans ocia ſumit aquis.
Sed macer eſt ſemper, vermes dicuntur ineſſe,
Ventre ſuo, hi celeres corripiuntq; cibum.
Digerit hac cauſa commiſſas protinus eſcas,
Inueniatq; nouas ſollicitatur auens.
Mor. Helluo, vel mȩchus, tum deſignatur auarus
Vtq; feras turpem quemlibet eſſe potes.
Iugiter his animus cruciatur, mensq; laborat,
Luxuria, rapido fȩnore, ſiue gula.
Vatibus vt canitur, fȩlix nimium prior ętas,
Dum terrȩ victu lȩta bibebat aquam.
Soluere quæ facili ieiunia glande ſolebat,
Nouerat, & bacchi munera nulla bibens.

Vellera nec tyrio ſaturabat cana veneno,
 In viridi gratus ceſpite ſomnus erat.
Et perdulcis erat potus quem lubricus amnis.
 Vmbrę,& quas pinus ſępius alta dabat.
Vectatet puppis collectas vndiq; merces,
 Experta eſt nondum per freta longa vias,
Non ſupplex populus regum mandata timebat,
 Toruaq; terribilis iudicis ora ſui.
Et paſſim tellus fruges inarata ferebar,
 Non raſtro tacta,aut ſaucia vomeribus.
Mellaq; cum niueo fundebant flumina lacte,
 Inter erat pecudes innocuusq; lupus.
Dulcia deq; caua ſtillabant ilice mella,
 Aeterna in mundo tempora veris erant.
Inter mortales tunc claſſica ſęua tacebant,
 Horrida nec gelidus tinxerat arma cruor.
Non ſcolpus,non enſis erat,non militis haſta,
 Vmboq;,nec galeę martia ſiue tuba.
Et varijs metris cecinit ſic muſa boeti,
 Quæ mihi cum noſtris nectere cura fuit.
Hic liber quondam cęlos ſpectare ſupernos,
 Cenſebat ſtellas,ęthereosq; polos.
Cum roſeo phœbo cernebat ſydera lunę,
 Stellarum curſus tum numerare ſciens.
Quin etiam cauſas motāt quæ flamina pontum,
 Quis firmum quatiat ſpiritus atq; ſolum.
Cur tremor ī terra eſt,vrunt cur fulgura cęlum,
 Cur rabies ponti,cur malus atq; ſapor.
Quoq; modo phœbus rutilo cum ſurgit ab ortu,
 Hiſperijs vndis ſe tegat vrget ęquos.
Temperet,& quis ver terras vt floribus ornet,
 Quis dedit autumno dulcia muſta premat.
Nunc hebet ingeniū,huic vacuato lumine mętis

In tenebris mundi colla cathena ligat.
Decliuumque gerens curarum pondere vultum,
Ad terram flexus cogitur aſpiciat.
O priſci mores, cur non ad tempora noſtra,
Paſſibus arreptis acceleratis iter.
Ignis habendi amor at mortales dirior ethnę,
Vrit, cor feruet continuiſque focis.
Qui gemmas texit precioſa pericula texit,
Auri & qui foſſa pondera texit humo.

Luxuria triplex eſt, Boetius, in ſchola. diſcip. vid. quędam conſiſtit in coitu, quędam in crapula, quędam in veſtitu.

Grego. in moralibus, dum venter nimia facietate extenditur, libidinis aculeus excitatur.

Paul. ad Philip. cap. 3. quorum deus venter eſt & gloria in confuſione ipſorum, qui terrena ſapiunt. ¶ Petrus cap. 4. Qui paſſus eſt in carne, deſiit à peccatis.

Seneca epiſto. 66. Auaritiam nullum malum habet magis, niſi quod ingrata eſt.

Hiſtorię ſuper mulierum fallatia, & malitia.

Thamar nurus Iudę filij Iacob volens ſocerũ allicere, vt eam cognoſceret, & ab eo concipere. depoſuit veſtes viduatas, & ornauit ſe, & ſedit in biuio Gene. 38.

Eccleſiaſt. Non eſt caput nequius ſuper caput colubri, & breuis eſt omnis malitia ſuper malitiam mulieris.

Duę filię Loth patrem ſuum inebriauerunt, vt cum eo concuberent, quem verbis ad hoc forte ducere non valebant. Geneſ. 18.

Eua cum diabolo ſtulte loquebatur, de quo magnum malum accidit. Gene.3.

Gula primum peccatum fuit, & incepit à primo parente. Geneſ.3.

Prima tentatio in deſerto filiorum Iſrael fuit de potu, ſecunda de cibo. Nume.16.

Adam propter gulam fuit à paradiſo expulſus. Noe propter ebrietatem fuit à filijs ſpretus, & propter ebrietatem cum filiabus inceſtum commiſit. ¶ Holofernes inebriatus occiſus fuit.

Eſau propter lentis ſcudellam filiam ſuam primogenitam vendidit.

De Coturnice Aue, quæ ab ouo exiens ſtatim comedit, & eſt boni curſus, & dicunt diligere ſemen herbarum venenoſarum in cibum, & ideo nonnulli vitant comedere coturnicē, ſup. peccaso

Orthige græce, ſed quiſquilla, ſiue coturnix,
Dicitur à nobis, eſt pede nata celer.
Cum nata eſt comedit, currens ſe celat in herbis,
Huius viroſa eſt teſte ferente, caro.
Herbę cuiuſdam viroſę ſemina paſcit,
Hac ratione caro ſit fugenda, puto.
Mor. Peccatū eſt velox, cōturbat viſcera factū,
Peccati viro fiet amara caro.

Pſal. 6. Miſerere mei domine, quoniam infirmus ſum, ſana me domine quoniam conturbata ſunt oſſa mea, & anima mea turbata eſt valde.

Pſal. Quare triſtis es anima mea, & quare conturbas me.

De Papagallo, ſuper munditia, & caſtitate.

Pſitacus humanę ſimulator gutture vocis,
In luco nidum, ſed ſine ſorde ſtruit.
Eligit atq; loca in tuto, & firmiſſima, ſolis,
Naſcentis nidum partibus inq; globat.
Mor. Natura hac vti debet mortalis, vt ipſe,
Obſcęnis careat, criminibusq; vacet.
Abdicet, & vitium, fugiat tum turpia vitę,
Et quę ſunt homini commoda quęq; petat.
Et ſupra firmam petram ſit condita ſedes,
Quam petram Chriſtum, ſi ſapis eſſe puta.

Paul. lib. primo cap. 8 ad Corint. bibebant de ſpirituali conſequente eos petra. petra autem erat Chriſtus.

De natura Falconum, ſuper mulierum fallacia.

Falcones capiunt muſcas aliqui atq; locuſtas;
Eſt ipſis grillus, papilioq; cibus.
Anno aliqui primo volucres a phaſide dictas,
Accipiunt, paruas poſtq; ſequuntur aues.
Et mures annus dat tertius, atq; ſecundus,
Vt falco capiat deteriora ſequens.
Mor. Sunt homines, qui ſectātur viliſſima quęq;
Vt fur, vel leno, proditor atq; vafer.
Et meretrix fallax, ac eſt obſcęnus auarus,
Qui vendunt animam pro precioq; viri.
Eſt ętas hominum, qui in prima ętate ferocem,
Promittunt animum, vel fera corda patri.
Cum creſcat corpus, virtus ſed deficit omnis,
A recto inclinant, turpia cuncta colunt.
Et veniunt pro peccato ipſis peſſima damna.

Aduerſa optabunt inuidiaq́ꝫ bonis.
Peccator cernens tabeſcet, dente fremetq́ꝫ,
Veſpertina hora pſalmus vt iſta notat.

Pſal. 111. peccator videbit, & iraſcetur, dentibus ſuis fremet, & tabeſcet deſiderium peccatorũ peribit. Deus odit peccatores. Eccleſiaſti. Altiſſimus odio habet peccatores.

Hiſtoriæ ſuper mulierum fallatia.

Vxor Sanſonis fudit lachrymas, donec propoſitionem ei reuelaret. Iudi. 14.

Berſabeæ viſio Dauid decepit, vſq; ad adulterium, & poſt ad homicidium induxit. 3. Reg. 11. Mulieres intantum Salomonem deceperunt, vt coleret deos earum. 3. Reg. 8.

De Accipitre, ſuper Dño grato, & munifico.

Accipitris pedibus frigus ſi quando noceret,
Accipit hic volucrem, ſub pedibuſq; tenet.
Cum caluere pedes, volucrem dimittit abire,
Perq; aliam accipiter poſt volat ipſe viam.
Mor, Sæpe pedem docti ponũt pro corpore toto,
Pro ſenſu neruum dicere ſæpe ſolent.
Dic gratum, accipitrem, dominũ, ſeruoq; miſello,
Qui parcit, munus proq; labore dabit.

Iob poſuiſti mihi neruum in pede quaſi mirabilem in corpore inieciſti ſenſum.

Pſal. 30. Statuiſti in loco ſpacioſo pedes meos.

Eſaias q̃ ſpecioſi pedes annunciantium pacẽ.

Non maneat apud te opus mercennarij vſq; mane lib. Leuit, cap. 19.

De Cygno, qui cantando moritur,
ſuper timore Dei.

Thobi.5.

Cygni viſio,eſt bonum augurium nautis.

Dat gratum nautis cygnus cum cernitur omen,
Hunc ponti rabies mergere nulla poteſt.
Mor. Dic dñi vultū,gaudent quo numina viſo,
Et ſolis radios,qui bona cuncta creat.

Pſal.44.vultum tuum domine deprecabūtur omnes diuites plebis,& in laudibus glorioſę virginis Marię,q̃ pulchra es et decora filia hieruſa.

Alia Cygni natura,qui non nocet piſcibus iuxta ipſum paſcentibus.

Piſcibus haut nocet in fluuio ſociantibus ipſi,
Eſt ſic cum ſocijs fidus amicus olor.
Mor. Dic hominē iuſtū,fidum,nulliq; nocentem
Qui conuerſatur cum ſine fraude viris.

Io.cap.15.Hoc eſt pręceptum meum, vt diligatis inuicem ſicut dilexi vos,maiorem &c.
Idem cap.xi &.xiiij.Hęc mando vobis vt diligatis inuicem.
Paul.ad Roma.xij.omnes honorate fraternitatem diligite Deum timete.Chriſtus,nulla maior charitas,q̃ hominem ponere animam ſuam pro amicis ſuis.

De Anſere Aue,ſuper timore Dei.

Infeſtat ſegetes volucris,quę dicitur anſer,
Torrenteſq; colit,flumina ſiue lacus.
Eſt auis hęc ſylueſtris,eſtq; domeſtica nobis,
Prouidus & cuſtos,ſollicituſq; domi.

Hęc fere diuerſi,eſt cuiuslibet atq; coloris,
Imbres deſignat,frigora,& alta volans.
Cuſtodes romę ſegnes ſomno q; grauatos,
Experrexit auis,libera roma fuit.
Mor. Hęc ſylueſtris auis,q̃ ſiue domeſtica fertur
Sunt ſancti,qui vrbes,qui nemus atq; colunt.
Obſeruant animam,ne inferni falleret hoſtis,
Sollicıti pſalmis nocte,dieq; ſtudent.

Hymnus. Nocte ſurgentes vigilemus omnes,
ſemper in pſalmis meditemur,atq; viribus &c.
Mulier fortis timens deum,ipſa laudabitur,
Prouerb. 31.

De Pauone,ſuper ſuperbia.

Exultat pictis volucris iunonia pennis,
Pauo,qui in cauda lumina picta gerit.
Auratis pro pennis vellet ad alta volare,
Se retinet,turpes deſpiciendo pedes.
Mor. Eſt ſic diues hō,quem gloria nutrit inanis,
Auri,& ſub pedibus vellet habere viros.
Poſt meditans hoc in mundo nihil eſſe perenne,
Componit fauſtum,conſiliumq; terit.
Lumina per caudę centum prudentia fertur,
Qua cęptis finis proſpiciendus erit.

Superbia naſcitur ex nobilitate, ex fortitudine,ex auctoritate,ex diuitiarum amplitudine.

Auguſt ſuper Matth. ſermo. 57. Quid.n.prodeſt continentia,ſi dominetur ſuperbia.

Iacobus canoni. cap. 4. ſuperbis deus reſiſtit,humilibus autem dat gratiam,

Superbus Pharao in mari rubro ſubmerſus fuit. Exod. 4.

Superbia volentium turrim ędificare vſq; ad cœlum per confuſionem linguarum humiliata, & deſtructa. Geneſ 11. ¶ Superbia chore, & aliorũ contra Moyſen punita fuit Nume. 16.

Superba nimis verba miſit rex aſſiriorum ad Ezechiam, quando dixit, neq; deus, neq; homo poſſet eum liberare de manu ſua. 4. Reg. 19.

De Griffone, ſuper confidentia, & magnanimitate.

Eſt aquilę medium, fului mediumq; Leonis.
Griffonis corpus, ceu mihi ſcripta notant.
Mor. Prima aqlę pars nos hortatur vertere mẽtem
Ad cęlum, & ſummi quęrere regna dei.
Mundana vt poſcas griffonis parsq; ſecunda
Te docet, & conſtans ceu leo ſemper eris.
Debilis eſt hoſtis, tantum ſuperare volentem,
Qui valet, vt doctor codice verba notat.

Boeti. in. 7 metro primi lib. tu quoq; ſi vis lumine claro cernere verum tramite recto carpere callem. pelle timorem, ſpemq; fugato, nec dolor aſſit, nubila mens eſt vinctaq; frenis hęc vbi regnant. Gregori, debilis eſt hoſtis, qui non poſſit vincere niſi volentem.

De Strutio, ſuper Angelis bonis, & contritione.

Strutius eſt auis, & ferrum virtute caloris,
In ventre emollit, digerit vtq; cibum.

Non grauitate volat, ceu vidi maior aſelli,
  Eſt pullo, ęſtiuo congerit oua die.
Sic ſolis penetrat virtus, naſcantur vt ouis,
  Pulli quos oculis nutrit vterq; parens.
Mor. Sic veniens nobis à cœlis ſpiritus almus,
  Omne emollimus, digerimuſq; malum.

Iacobus cap. primo, chariſſimi omne datum optimum, & omne donum perfectum de ſurſum eſt deſcendens à patre luminum.

Auguſti. in lib. de peni, ô humilis lachryma tuum eſt regnum, tua eſt potentia aſpectum iudicis non vereris, inimicis accuſantibus, ſilentium imponis, ſola intras ad regem, ſed ſola non recedis, vincis inuincibilem, & ligas omnipotentem.

Hiſtoriæ.

Angeli Dñi Abrahę apparuerunt, & erga eã familiariter ſe habuerunt. Geneſ. 18.

Angeli apud Loth, Hoſpitati quaſi piam ei violentiam facientes de graui periculo extraxerunt. Geneſ. 19.

De Perdicis natura, ſuper oratione, & cultu Dei.

A perdendo auis eſt, perdix quę dicitur oua,
  Externa oua rapit, cum ſua perdit iners.
Poſt vbi naſcentur, matris diſcernere vocem,
  Cognoſcunt pulli, tunc petiturq; parens.
Ad veram currunt matrem, falſamq; relinquunt
  Exemplum hoc debet quiſq; notare bonum.
Mor. Furari à nobis dęmon ſic nititur oua,
  Oua, opera à nobis tu benefacta feras.
Ad genitorem ſic cures tu currere noſtrum,
  Quem Chriſtum dicas, auxiliumq; pete.

Dęmonis a manibus miſeros nos liberet atri,
Hoſtis qui noſter dicitur eſſe malus.
Voce mea ad dominũ clamaui, verba prophetę,
Pſalmorum ſacro codice ſcripta lege.

Io. cap. x. Oues meę vocem meam audiunt, & ego cognoſco eas, & ſequuntur me, & ego vitam ęternam do eis, & non peribunt in ęternum, & non rapiet quiſq́ꝫ de manu mea.

Eſaias cap. primo, cognouit bos poſſeſſorem ſuũ, & aſinus preſepe domini ſui Iſrael aũt &c.

Hiſtorię.

Dixit Samuel ad popu. abſit à me hoc peccatum vt ceſſem orare pro vobis. 1. Reg. 13.

Ezechias conuertit ſe ad parietem, & fleuit fletu magno & vitã longiorẽ obtinnit. 4. Reg. 20.

Iudith. ait nihil aliud fiat niſi oratio pro me ad dominum. Iudith. 8. Holofernem interfecit. 13.

De Vulture ſequente cadauera, quibus inuentis auide veſcitur, ſuper peccato.

De longe ſentit corrupta cadauera vultur,
A quibus inuentis curat habere cibum.
Mor, Dęmon q ſequitur peccãtes vultur hẽtur,
Quos cruciat baratro, mandit, & ore fero.
Dęmonis eſt templum peccator, fert tibi pſalmus
Cum ſancto es ſanctus, cũq́ꝫ malo eſto malus.

Grego. in moralibus. 3. & . 9. dialogo, ſicut in domo patris manſiones multe ſunt, pro diuerſitate virtutum, ſic damnatos diuerſis ſupplicĩs gehennę ignibus ſubĩjcit diſparitas criminum, quæ .ſ. gehenna q̃uis vna ſit cunctis, non tamen cunctos vna eademq́ꝫ qualitate ſuccendit,

¶ Sapienti 2. non eſt agnitus qui reuerſus ſit ab inferis. Prouerbi 30. Tria ſunt, & quartũ quod non dicit ſufficit infernus, & os vuluę, & terra quę nunquam ſaciatur aqua, ignis vero, nunquam dicit ſufficit.

De Coruis qui naſcuntur albi, & hac cauſa ipſos non cibant pater, & mater quo vſque nigreſcant, contra mulieres fallaces.

Sit licet & coruus niger, eſt cum naſcitur albus,
Hac genitrix cauſa non cibat, atque pater.
Hos nutrit natura à cęlo rore cadente,
Aethere ſeu ſtillans ſola pruina cibat.
Incipiunt poſtquam pullis nigreſcere pennę,
Vt veros natos nutrit vterque parens.
Mor. Crimine ſic pueris, quos gignit adultera mater,
Vir ſapiens ipſis non alimenta dabit.
Si patri ſimiles forma ſint, moribus atque,
Hos epulis nutrit, ſanguine ſiue pater.

Aurea Roſſeri. 3. ſecundę dominicę quadrage. dicit filius aſſimilatur patri, vnde, & ſecũdũ gloſam ſuper illud pullis coruorum, &c. Filij corui quamdiu ſunt albi erectis ad cœlum roſtris paſcuntur à Deo, ſed vbi ſunt nigri per plumas paſcuntur à parentibus.

Pſal 114. Oculi omnium in te ſperant domine, & tu das eſcam illorum in tempore oportuno &c.

Helias ſiccitatem per triennium impetrauit, & corui ei cibum attulerunt &c. 3. Reg. 17.

De Pellicani natura, ſuper mulierum conſtantia & fortitudine.

Pellicanus auis, Nili qui in fluminis oris,
Naſcitur, hic pullos pernecat ore ſuo.
Occiſos lugent trina poſt luce parentes,
Cum roſtris faciunt vulnera magna ſibi.
Atq; ſuper pullis materno ſanguine fuſo,
Accipiunt animam, ſpiritus atq; venit.
Dat pullis mortem mater, vitamq; remittit,
Eſt ratio vitę, qui fuit ante necis.
Mor. Eſt Chriſtus pellicanus, pullus martyr habetur,
Intrepidus domini nōīe multa pati.
Nam cæſi ſancti gladijs ſunt more bidentum,
Calcarunt hoſtis verbera ſęua feri.
Pro ſpretis pęnis victo terroreq; ſęcli,
Martyribus pręſtat regna beata Deus.
Et qui cauſa necis, vitę quoq; cauſa feratur,
Sanguine noſtra ſuo vita redempta fuit.
A domino populis eſt miſſa redemptio mandat,
Teſtamenta tibi ſint ſua perpetua.
Non meus eſt mendax ſermo, nam codice ſacro,
Hęc Dauid cecinit verba propheta lyra.

Io. cap. x. Ego ſum reſurrectio, & vita, qui credit in me, etiam ſi mortuus fuerit viuet &c.

Auguſt. ſuper pſal. ſęculi homines infęliciter fęlices ſunt, martyres aūt fęliciter infelices erant

Idem de verbis apoſtoli iniuria eſt pro martyribus orare, quorum debemus orationibus commendari.

Hiſtorię.

Heſter regina pro liberatione populi ſui, mortis periculo ſe expoſuit. Heſter. 5.

Fortis fuit Virgo Maria ſuſtinendo filiȷ̄ paſſionem, ipſo mortuo ſola fidem retinuit. Io. 19.

Audax & fortis Magdalena, quę paſſioni interfuit, & toties ad ſepulchrum acceſſit, & diſcipulis recedentibus, ſola permanſit. Io. 19. Matth. 27. Marci. 15. Lucę. 23, & 24.

De Ciconia ſuper parentum honore.

Fertur auis grata, expellitq; Ciconia diros,
Serpentes nutrit decrepitumq; patrem.
Hęc auis inſignis purgat ſerpentibus agros,
Oppidulum nomen ſumpſit & huius auis.
Mor. Lex humana iubet, diuū & pręcepta, parentes,
Nutriat ęgrotos filius, atq; ſenes
Clarius ē phębo hos dominū repuliſſe colubros,
Serpentumq; dolos, hoſtis, & inſidias.
Sanguine Chriſte tuo mundaſti crimina noſtra,
Incolumesq; tuo ſanguine Chriſte ſumus.
Eſt à te victus leo, ſunt pulſiq; dracones,
Idola à priſcis credita vera diu.

In Aurea Roſ. fer. 3. ſecundę domi, quadrag. honorate parentes, vnde filiȷ̄ Ciconię parentes paſcunt, ſed filiȷ̄ Viperæ eius latera dirumpunt.

Decē pręcepta legis habeas in honore parētes.

Eccleſiaſt. cap. 25. quam ſpecioſum caniciei iudicium, & presbyteris cognoſcere conſilium.

Hiſtorię.

Sem & Iaphet benedictionem patris meruerunt, quia ipſi nudato obſequium prębuerunt.

Cham vero maledictus fuit, quia patris nuditatem deſeruit. Geneſ. 9.

De Miluo ſuper inuidia.

Inuidia miluus proprios pingueſcere pullos,
Non ſinit,hos roſtro vulnerat,atq; pede.
Mor.Alta petunt venti,liuor ſic tecta potentum
Aede ſuper ſumma fulmina miſſa cadunt,
Vt lignum vermis rodit,vel tinea veſtes,
Sic cor humanum deſtruit inuidia.
Inuidioſus habet dirum ſub corde dolorem,
Vt tua Gregori pagina docta canit.

Auguſti.de verbis domini,ſuper Matth.Inuidia ē Filia ſuperbię,ſed iſta mater neſcit eſſe ſterilis,vbi fuerit,continue parit,ſuffoca matrem,& non erit filia.

Caſſiodo.lib.pri.epiſto.8. Quicquid ex inuidia dicitur,veritas non putatur.

Prouerb.cap.23. Ne comedas cum homine inuido,& ne deſideres cibos eius.

Horati.ad lolium,lib.pri.epiſto. Inuidus alterius macreſcit rebus opimis.

Hiſtorię.

Propter inuidiam venditus fuit Ioſeph,& propter inuidiam fuit occiſus Abel a fratre propter munera ipſius Abel magis grata Deo q̄ munera Cayn.Geneſ.4.

De Turdo ſeu Merulo,qui bis cantat in anno,& licet appareat turpis,placet tamen ſuo cantu,ſuper confeſſione.

Sit licet,& turpis turdus,bis quolibet anno,
Vernat,delectat dum canit ipſe tamen.
Mor.Per merulū dicas hominē qui quolibet āno
Bis ſua presbytero crimina faſſus erit.
Sit q̄uis turpis peccator,cum ſua puro,
Presbyteris narrat crimina corde,placet.

Eſt iucundus homo,qui cōmodat, & miſeretur,
Hęc tibi per pſalmum verba propheta notat.

Matth.cap,8.Sed vade,& oſtende te ſacerdoti. Pſal.111.Iucundus homo qui miſeretur, & commodat diſponet ſermones in iudicio, quia in ęternum non commouebitur.

De Fulica Aue,quæ eſt de genere mergorum in mari,& circa ſtagna habitat,nec volans vagatur per diuerſa,veſcitur cadaueribus , & tempeſtate gaudet,in petris circa aquas nidificat,cibum cum alijs auibus partitur,ſuper paupertate .

A mergēdo venit volucris,quę nomine mergus
Eſt genus à ſpecie,fulica fertur auis.
De genere eſt ergo mergorum,& aquatica,circa
Stagna colit,modicum per loca nota volat .
Iſta cadauer amat,ſequitur,tum veſcitur ipſi ,
Tempeſtas hyemis frigidiorq́ placet .
Tūc magis ē pinguis,cum nix tegit aſpera cāpos
Fitq́ caro pinguis,candidiorq́ niue.
Tunc ludens gaudet,pōti immergitq́ profundū,
Et petras circum nidificabit aquis .
In ſcopuliſq́ cibos cęlat,quos ipſa libenter,
Cum reliquis auibus veſcitur abſq́ dolo.
Mor. Mendicū dicam,comedit qui ſępe cadauer
Corruptam carnem,& viſcera fęda bouis .
Eſt corrupta caro cibus ipſi,ſpretaq́ multis,
Et per ſtagna volat,dic loca nota ſibi .
Tellurem ſubter pauper colit antra profunda,
Eſcam partitur cum ſocijſq́ ſuis.

Paul.ad hebre.cap.11.In ſolitudinibus erran-tes,& in montibus,& in ſpeluncis,& in cauernis terrę,& homines teſtimonio fidei probati inuenti ſunt,in Chriſto Ieſu domino noſtro.

Salom in prouerb.131.Manum ſuam aperuit inopi,& palmas extendit ad pauperem.

Pſal.101.Quia cinerem tanꝙ panem manducabam,& poculum meum cum fletu miſcebam.

Pſal.133.Super ea volucres celi habitabunt, de medio petrarum dabunt voces.

Hiſtorię ſuper paupertate.

Moyſes paſcebat oues Iethro ſoceri ſui,vnde patet ꝙ proprias non habebat,qui alienas paſcebat. Exodi.3,

Naburzadan dum tranſiret terram iuda, pauperibus nihil habentibus pepercit diuites, & potentes occidit,vel captiuos in babylonem ſecum duxit. Hieremi.39.

Exemplum paupertatis habemus in Chriſto. Luce.2.& Matth.2.

Chriſtus etiam fuit exemplum martyrū. Auguſt.ſer.6.in paraſceue,parum erat Chriſtū hortari martyres verbo,niſi firmaret exemplo.

De Paſſeris natura,& fabula cum Turture,ſuper luxuria.

Luxuria nimium paſſer,licet eſto puſillus,
Vtitur ante diem qua ratione ſenet.
Arguit hunc turtur,damnatꝙ libidine,paſſer,
Fert me dulcedo luxuriare citat.
Si exhaurit vires dulce hoc,ducitꝙ ſenectam,
Cur tibi ſit charum caſtaꝙ turtur ait.

Parce tibi fundes ſi non,cum ſpermate vitam,
Immoderata Venus cauſaq; mortis erit.
Mor. Eſt modus in rebus,viuet moderamine cũ
A ſtriferos cęlos lexq; ſuperna regit. (cta
Aethera firmauit ſurſum,vallauit abyſſos,
Librauit fontes,ceu ſacra verba canunt.

Hierony.epiſto.43.Ventrem diſtentum ci-bo voluptas ſequitur genitalium.

Idem venter mero eſtuans facile ſpumat in libidinem. Ambroſi.in lib de Abel, & Cayn, ſęuus criminum ſtimulus,libido eſt,quę nunq̃ manere quietiũ patitur effectum,nocte feruet, die anhelat.

Lectio lib ſapient.cap.8. quando prçparabat cęlos aderam,quando certa lege,& giro vallabat abyſſos,quando ęthera firmabat,& librabat fontes aquarum,quando circundabat mari terminũ ſuum.& ponebat aquis ne tranſirent fines ſuos.

Ariſtote.lib,3.de animalibus, Lepus fęmina equitat marem in coitu.

Hiſtorię.

Luxuria fuit prçcipua cauſa diluuij, Geneſ.6.

Dauid cum Berſabe adulterium commiſit, poſtea Vriam virum eius occidit 2.Reg.11. Vnde ortum fuit illud prouerbium,lupus accepit ouem, & occidit paſtorem.

Amon filius Dauid Thamar ſororem ſuam oppreſſit,propter quod occiſus fuit.2.Reg.15.

Salomon.errauit propter mulierum amorem adorando deos alienos.3.Reg.11.

De picis puellis quę fuerunt auſę contende-

re de cantu cum muſis, à quibus ſuperatę, mutatę fuerunt in aues picas, ſuper audacia.

Pica loquax hominis depromit voce querelas,
Humanos geſtit ſcurriliterq; modos.
Pyerides dictę picę de nomine patris,
Iactabant muſas ſe ſuperare cheli.
Iudicibus nymphis picę certamine victę,
Sumpſerunt pennas garrulitate leues.
Mor. Denotat hęc hoíes indoctos, atq; loquaces,
Qui contra doctos ſtultis contendere verbis,
Non ceſſant potius contra ſed fantur iniqua.
In picas igitur verſi, ducuntur in altum
Aſſumptas per pennas, quas intellige faſtus.
Linguoſus vir non rectus tellure manebit
Pſalmus ait, ſapientes audi, ſiue prophetas.

Paul. ad roma. cap. 2. In quo. n. alterum iudicas te ipſum condemnas.

Pſal. 119. Domine libera animam meam, à labijs iniquis, & à lingua doloſa, quid detur tibi, aut quid &c.

Pſal. 139. Acuerunt linguas ſuas ſicut ſerpentes, venenum aſpidum ſub linguis eorum.

Ibidem vir linguoſus non dirigetur in terra.

Paul. Qui exiſtimat ſe ſtare videat ne cadat.

Iacobus epiſt. prima, cap. primo, Si quis in verbo non offendit. hic perfectus eſt vir.

Prouerb. cap. 15. Lingua fallax non amat veritatem, os lubricum operatur ruinam.

Ibidē terribilis eſt in ciuitate ſua hō linguoſus.

Iacob epiſt. cap. 1. Si quis aūt putat religioſum eſſe, & non refrenans linguam ſuam, ſed seducēs

Dauid à facie Saul fugiens, habuit curam pa-
rentum ſuorum; & recommendauit eos apud Re-
gem Moab. primo Reg. 22.

Volente Heliodoro expoliare templum, ap-
paruit ei equus terribilis, habens ſeſſorem. 2. Ma-
chabęo 3.

De Grue, & eius proprietate ſuper
prouidentia.

Cum ratione Grues viuunt, ac ordine recto,
Callida nocturno ne fallat tempore vulpes,
Aut animal quoddam natum fluuialibus vndis,
Subter aquas natat, & piſces in flumine mandit,
Sed volucres, quibus eſt fato prudentia, ſtringūt
Alto ne fallat ſomnus, pede nocte lapillum,
Si caput inciperet ſomno torpere ſalubri,
Tunc cadit ille lapis, ſocios tunc excitat omnes
Qui primus pauet & ſic non eſt fallere vulpi.
His ciuibus nunq̃ prudentibus obfuit imber,
Venturas pluuias certis cognoſcere ſignis
Non natura negat, commotaq; frigora ventis,
Hi loca tuta petunt ſurgentes vallibus imis,
Mor. Cū ſpeculo partē prudentia ſpectat vtrãq;
  Inter germanas maxima quarta ſoror.
Prudentes eſtote vt ſerpens, vtq; columbę,
  Abſq; dolo in ſacro codice iuſſa canunt.
Orate, & vigilate, vt vos tentatio nunq̃
  Accipiat, Chriſtus dixerat ante ſuis.

Virtutes cardinales ſunt quatuor, Iuſtitia, Pru-
dentia, Fortitudo, & Temperantia, Iuſtitia eſt tri-
buere vnicuiq; quod ſuum eſt, ¶ Temperantia ē
nihil appetere penitendum, & ſub jugo rationis
cupiditatem domare.

Prudentia eſt rationis norma,quę futura conſideræt,ſed nihil pręter rectum,velle vel facere fortitudo vt Auguſt.lib.pri.de libero arbitrio,eſt ſcientia rerum preferendarum,vel affectio animi in patiendo.ac preferendo ſummę legi parens ſine timore, Matth.cap.x. Eſtote prudentes vt ſerpentes,& ſimplices vt columbe. ¶ Idem cap.26. Vigilate,& orate,vt non intretis in tentationem ſpiritus quidem promtus eſt,caro aũt infirma.

De Galline natura,ſuper bonis,& malis operibus.

Vt natura iubet pullos gallina tuetur,
Vulpis ab incurſu,fauce furente ſimul.
Bellantis matris pulli clauduntur in alis;
Ne poſſit vulpis morſus obeſſe ferox.
Cum gallina caret pullis tunc deficit ipſi,
Abdicet vt vulpem,vis animuſq́ ferox.
Mor. Per pullos gallinę,dic perfecta virorum;
Aut opera,aut laudes vtimur vſq́ quibus.
Non formidabit genio certare proteruo,
Sic armatus homo nec ſua tela timet.
Eſt ſine ſi pullis virtute,animoq́ carebit,
Nec valet à telis dęmonis effugere.
Quo fugiam à facie,vultuq́ tuo,iſta prophetę,
Si vis eſſe bonus,dicta notanda lege,

Pſal.90.Scapulis ſuis obumbrabit tibi,& ſub pennis eius ſperabis.

Matth.cap.23.Quotiens volui congregare filios tuos quemadmodum gallina congregat pullos ſuos ſub alas,& noluiſti.

Iacobus cap pri.Sicut.e.n. corpus ſine ſpiritu

mortuum eſt,ita fides ſine operibus mortua eſt.

Hiſtoriæ.

Reprobabat dominus per Eſaiā oblationes quas ſibi offerre inſtituit,propter offerentiū prauitatem,dicens quo mihi multitudinem victimarum veſtrarum.nam manus veſtræ plenæ ſunt ſanguine,

De Phaſiano habente igneas,& rubentes pennaa,eſt auis fatua,& facile decipitur,in collo eſt azurini coloris,decipiunt venatores cum panno albo,& picto,& extenſo,cum quatuor baculis,tātum phaſianus miratur picturam,ꝙ non aduertit venatorē, nec rete longe preparatū ad quod retrorſum incedens concluditur,& capitur, ſuper ſeductione,& aſtutia.

Gallus ſylueſtris phaſianus fertur,& idem,
Eſt capite inſignis,cui variuſqꝫ color.
Decipitur facile,eſt audax tamen abſqꝫ timore,
Hanc pictus fallit pannus,& albus auem.
Nā venator auem fallit ſua retia tendens,
Cum baculis,motu poſt capitur qꝫ leui.
Mor.Sic dæmon ſtultū,ꝗuis ſit viribus audax,
Decipit audacem fallere ſcitqꝫ virum.
Si ſapis ipſe tamen ficto ne crede colori,
Non omne eſt aurum,quod tibi luce placet.

Pſal.96.Confundantur omnes qui adorant ſcultilia,& gloriantur in ſimulachris ſuis.

In lib.ſapientiæ prouerbi.31.Fallax eſt gratia,& vana eſt pulchritudo.

Pſal.115.Ego dixi in exceſſu mea omnis ho-

mo mendax.

Hiſtoriꝫ.

Rachel patrem idola quęrentem pulchre delu-ſit.Geneſ.31.

Filij Iacob ipſum patrem deceperunt cum tu-nica Ioſeph in ſanguine tincta.Geneſ.37.

Prima ſeductio per ſerpentem facta eſt, qui diabolus eſt.Geneſ.3.

Amon ſe calide languidum ſimulauit, & ſoro-rem ſuam oppreſſit.2.Reg.13.

Abſolon caute Amon ad conuiuium inuita-uit,ibidem occidi fecit.2.Reg.13.

Herodes caute magos vocauit,& dixit,cũ in-ueneritis puerum renunciate mihi. Matth.2.

De Cuculo Aue,qui componitur ex Niſo, ſeu ſperuerio,& columba,hic habet virtutem cum primiter in vere auditur, ſiquis audiens terram directe toti plantę dextri pedis ſuppoſitam effo-diat,& eam in lectis,ſeu in alijs locis ſparget,hęc terra pulices perimit,ſuper puſillanimitate.

Ex niſo cuculus componitur ė,q́ꝫ columba,
Et pennas alis vtq́ꝫ columbe gerit.
Amborum mores habet in penniſq́ꝫ colorem,
Bellare in cuculum nulla timebit auis.
Ceu niſus graſſatur nidos,vtq́ꝫ columbo,
Non nocet hic auibus,nullaq́ꝫ bella mouet.
Arboribus latet,& lapidis cęlatur in antris,
Auditur nunq̃ꝫ veris ad vſq́ꝫ diem.
Cum auditur primum cuculi vox vere canentis,
Quam calcas dextro eſt terra beata pede.
Terra pedis dextri fodiantur,fuſaq́ꝫ lecto.

Hęc perimit pulices omnibus incꝫ locis.
Mor. Nūc ſignatur hō genitus de patre maligno
Sed matris mores pręſtat habere pios.

Pſal. 50. Ecce in iniquitatibus conceptus ſum, & in peccatis concepit me mater mea.

Euangelium, mala arbor malos fructus facit.

Hiſtorię ſuper puſillanimitate.

Cum haberet Gedeon in exercitu ſuo. 32. milia hominum, clamatum eſt, qui formidoloſus, & timidus, eſt reuertatur, & reuerſi ſunt 22. milia hominum. Iudi 7.

Petrus ſuper mare ambulans vidit ventū validum, & timuit, licet dominum preſentem haberet. Matth. 4.

Nimis puſillanimis fuit Petrus, quando ad vocem ancillę dominum negauit. Matth. 26.

Videntes diſcipuli dominum capi omnes fugierunt, Petrus à longe ſequebatur. Matth. ibidē

De Francolino Aue, ſuper bonis Chriſtianis.

Eſt ſiculis Francolinus regionibus ortus,
Inſignis volucris, regius atꝫ cibus.
Hic quantus gallinę pullus, ſiue columbę,
Pro pictis pennis, atꝫ colore placet.
Et volat haut nimium, trino, paruoꝫ volatu,
Exacto, herboſis occulit ipſe caput.
Mor. Vir volat ad cęlos animo, trinoꝫ volatu,
Ter ſuperos orans quolibet ipſe die.
Et caput herboſo thalamo tegit otia ſumens,
A ſuperis finem principiumꝫ petens.

Eſt Deus omne bonum nato cum ſpiritus almus
Sunt vna natus ſpiritus atq; pater.

Athanaſius de trinitate. Fides autem catholica hęc eſt, vt vnum Deum in trinitate, & trinitatem in vnitate veneremur, & reliqua.

Ter oratur in die. videlicet ad primam, ad nonam, & ad veſperas.

Pſal. 87. Domine deus ſalutis meę in die clamaui, & nocte coram te.

De Picono, ſuper paciencia.

Martius eſt picus, quercus, & robora roſtro,
Perforat, hęc nidum conſtruit intus auis.
Obturans aliquis ligno, ſaxoq; foramen,
Explodit lapidem, lignaq; fixa parens.
Herbam perducit, qua contingente foramen,
Exiliunt lapides, fixaq; ligna cadunt.
Mor. Sic tibi claudit iter geniũ ne pergere poſſis
Ad cęli ſedes, vtere conſilio.
Herbam fer tecum, hęc fertur patientia doctis,
Hac tibi pandentur regna beata Dei.

Prouerbio. cap. 16. Melior eſt patiens viro forti, & qui dominatur animo ſuo expugnatore vrbium. Iacob. in epiſt cap. pri. Scientes, ꝙ probatio fidei veſtrę patientiam operatur &c.

Paul. ad Thimoth. cap. 3. patientia. n. vobis neceſſaria eſt, idem ad Roma. cap. 5.

Pacientia ſecundum thelogos eſt maxima virtutum. Hiſtorię.

Iſaac patienter ſuſtinuit, quando eum pater voluit immolare. Geneſ. 22.

Iob perdendo liberos,& bona ſua,& quaſi ſe ipſum patientiſſimus fuit. Iob primo.

Ioſeph facinus quod commiſerunt in eum fratres ſui patienter tulit Gen. 37. & indulſit. Gene. 45. Cum interrogaret Petrus dominum quoties peccauerit frater meus,& dixit ei uſq; ſepties audi non vſq; ſepties tantum,ſed vſq; ſeptuagies ſepties. Matth. 18.

Chriſtus patiēter ſuſtinuit iniurias ſibi factas Item pro perſequentibus orauit. Luc. 23.

Excecatus Thobias miram patientiam in omnibus oſtendit Thob. 2.

De Acredulę natura,ſuper timore,& amore erga Deum.

Aegrum lętalem volucris,quę eſt dicta calandra
Ipſum non cernit,lumina verſa tenet.
Si non lętalis fuerit,tunc lumine fixo,
Infirmum aſpiciet docta calandra virum.
Mor. ſic virtutis amor contennit turpia quęq;,
Et perfecta colit,ſiue pudica cupit.
Auguſtinus amor fert normam debet habere,
Et iubet à ſuperis incipiendus amor.
Eſt deus optandus,plusq; ſunt omnia mundi,
Poſt res mortales,dilige verba nota.
Formidans dominum cenſebitur eſſe beatus,
Mandatis eius qui volet atq; nimis.

Salomon in parabolis,timor domini initium ſapientię,ſapientiā,& doctrinam ſtulti deſpiciūt

Pſal. 110. Initium ſapientię,timor domini intellectus bonus omnibus facientibus eum.

Paul. Quis ſeperabit me à charitate Chriſti.

Idem cupio diſſolui,& eſſe cum Chriſto.

Matth x. Timete eum qui poteſt corpus,& animam mittere in gehennam.

Grauiter punitus eſt ſeruus,qui talentum acceptum propter timorem domini ſui non multiplicauit. Matth.25.

De Sturno Aue,ſuper concordia, ſocietate,& pace.

Sturni ſunt volucres,qui condenſantur in vnum
Per cęlum,in gitum ceu nebula arra volant.
Et iunctim paſcunt,quis ſit maxima turma,
Non certant,viuunt ſed ſimul absq; dolo.
Mor. Nō hoc nos facimus ſācto cognomine chri
Indigni eſt nobis gratia firma parum. (ſti
Quid tibi de italia narrem,vt diuiſa vel vrbes,
Et populi,& gentes grēciā verba ferat.
Regnum in ſe diuiſum deſolabitur omne,
Iuncta domum ſupra corruet atq; domus.
Heu quantum iucunda putes,vel gaudia quanta
Vna habitent fratres,dicta propheta notat.

Pſal.132. Ecce q̄ bonum,& q̄ iucundum habitare fratres in vnum.

Lucas cap.11. Omne regnum in ſe diuiſum deſolabitur,& domus ſuper domum corruet.

Io.cap.3.lib.primo. Omnis qui odit fratrem ſuum homicida eſt,& ſcitis q͏ oīs homicida &c.

Paul.ad Roma.12. Omnes honorate fraternitatem diligite,deum timete.

Hiſtorię ſuper pace,& concordia.

Pacem annunciaueerunt angeli in Chriſti natiuitate,quia ipſe inter Deum,& hominem peccatorem venit informare pacem. Lucas.2.

Item Chriſtus diſcipulos pacem habere docuit. Marci,9. Lucas.x.

Poſt Aſcenſionem domini omnes diſcipuli erãt perſeuerãtes vnanimiter in orõne Actu.pr.

Vſus malorum fugiendus Paul. ad Corinth. 15.corrumpunt bonos mores colloquia mala.

Eccleſiaſti 13. Qui tetigit picem inquinabitur in ea. Quamdiu Petrus erat cum diſcipulis firmus fuit,& ſecurus,ſed quando erat in atrio ſummi ſacerdotis,cum miniſtris ſacerdotum dominũ negauit Matth.26.

Diſcipuli cum eſſent ſimul in oratione ſpiritum ſanctum acceperunt. Actu.2.

De Camilione,ſuper mundicia,& caſtitate.

Cameleonta ferunt nutriri à flamine venti,
Aetheris vtq; color,ſic variatur auis.
Collectas nubes hęc tranſgrediturq; volatu,
Ad purum cęlum tendat,& vſq; volat.
Mor. Sic animę fęlices mundi à ſordibus huius,
Mundatę,ſcandunt ad loca ſancta Dei.
Quis ſicut dominus deus eſt,qui ſumma colendo
A cęlo in terris infima cuncta videt.
Eleuat hic inopem de terra,& de ſtercore egenos
Cum populi firmat,principibusq; ſui.
Veſpertina hora Dauid cecinere prophetę,
Pſalmi,vt dictabat carmina tacta lyra.

Pſal.112. Quis ſicut dominus deus noſter, qui in altis habitat,& humilia reſpicit in cęlo. & in terra,ſuſcitans à terra inopem,& de ſtercore erigens pauperem,vt collocet eũ cum principibus, cum principibus populi ſui.

Pſal.33.iſte pauper clamauit,& dominus exaudiuit eum.& de omnibus tribulationibus eius ſaluabit eum.

De Incendula,& bubone auibus,ſuper iudicĳs,& iuſtitia.

Bubonis nidos incendula delet,& oua,
Quando eſt clara dies,clarius ipſa videns.
Clarius at cernens bubo q̄ incendula nocte,
Dauaſtat nidos,ouaq; frangit aui.
Mor. Quod tibi nō velles,noli patiatur vt alter,
Iſtud cuſtodi,lege iubente Dei.

Lucas cap.6.Nolite iudicare,& non iudicabimini,in qua menſura menſuraueritis menſurabimini.Carmen cedimus inq; vicem,prebemus terga viciſſim

Hiſtorię ſuper iudicĳs.

De iudicibus Iſrael dixit Iſaias principes tui infideles ſocĳ furum omnes diligunt munera,& ſequuntur retributiones,pupillo non iudicant,& cauſa vidue non ingreditur ad eos.Iſaie primo.

Nequiſſimum fuit iuditium Pilati,qui Barabā latronem homicidam ſeditioſum dimiſit,& domi num Ieſum Chriſtum morti condemnauit.Matth 27. Vgo.dicit nobile vindicte genus eſt ignoſcere.& ideo rex apum aculeo carere dicitur

Princeps ſacerdotum iuſſit percuti os Pauli, tunc ait Pau.percutiat te deus paries dealbate,& ſedens iudicas me ſecundum legem,& contra legem iubes percuti.Actu.23.

Precepto Aſſueri ſuſpenſus eſt aman in eodē patibulo quod ipſe mordacheo parauerat Heſt.8

Salomon.

Salomon, recte iudicauit duas meretrices, litigantes pro filio ſuffocato. 3. Rg. 3.

De Pegaſo animali, ſuper nequitia, & peruerſitate.

Pegaſus eſt animal, cęlo cuiuſꝙ figuram,
Eſſe ferunt quidam, ſyderibuſꝙ locant.
Eſt magnus valde, ac horrendus, prę ſtat equinā,
Formam, ſiue pedes anteriore loco.
Eſt aquilę ala ſibi, capiti tum cornua geſtat,
Quodlibet hunc animal cum fugit, atꝙ timet.
Infeſtus brutis non tantum, hominēꝙ malignat,
Non volat, ac curſu concitat ala pedes.
Mor. Qui nocet hunc homini potius tu dęmona
Fingitur alatus curſitet vtꝙ cito. (dices,

Dictum eſt ſicut dęmon infeſtus eſt homini, & ſicut apparet alatus habes in feſto ſancti Antonij abbatis.

Hiſtorię ſuper nequitia.

Primi parentes contra preceptum domini per uerſe de vetito ligno comederunt. Geneſ. 3.

Iudeorum duritia. Eſaie. 48. Sciui quod durus es tu, & neruus ferreus ceruix tua, & frons tua, &c.

Iudei Chriſtum hieroſolimam venientem vt Regem adorauerunt, & paulo poſt clamauerunt Regem non habemus, Crucifige eum. Io. 18.

De Merula Aue, ſuper oratione, cultu Dei, & confeſſio.

Autumnalis auis merula eſt, tum ſola videtur,
Solignus paſſer dicier eſſe poteſt.
Pectore fuſca eſt, hyberno quę tempore cantat,

Non mutat pennas ceu mihi ſcripta notant.
Pectore ſi merulę ponatur penna,cubantis,
Archanum pandet quodlibet ore ferunt.
Mor. Nūc monachū dicas,ſolus qui viuit in aula
Nocte hyemis cantat tempore verba Dei.
Non mutat pennas,indutus dormit vt albis,
Franciſci paulę regula ſancta docet.
Penna,archanum quę retegit ſub pectore fixa,
Sunt pia iuſſa Dei pectore fixa tuo.
Hęc ſunt iuſſa dei,vt ſacro peccata fideles,
Presbytero & diro crimine mundus eris.

Hugo de clauſtro animę lib. 2. duodecim ſunt abuſiones clauſtri,quibus religionis ſumma corrumpitur.ſ. Prelatus negligens, Diſcipulus inobediens, Iuuenis otioſus, Senex obſtinatus, Monachus curialis, Religioſus cauſidicus, Habitus precioſus, Cibus exquiſitus, Rumor in clauſtro, Lis in capitulo, Diſſolutio in choro, Irreuerentia iuxta altare. Hiſtorię ſuper orationę.

Eſdre. 9. Ieiunauimus,& orauimus dominum pro recto itinere,& ſecure euenit nobis et proſpera. Et Iudith ait nihil aliud fiat,niſi oratio pro me ad dominum Iudith. 8.

Afflicti filij Iſrael per ſerpentes ignitos dixerunt Moyſi peccauimus,quoniam locuti ſumus contra dominum,& contra te. Nume. 21.

De Hyrundine,ſuper dilectione Dei, & luce mundi.

Non alias formidat aues,comeditq; volando,
Mitis hyrundo,domi dulciter atq; canit.
Excecant homines pullos,ſed mater hyrundo,
Adducit lapidem,ſanat,& hoc oculos.

Mor. Hic lapis eſt Dominus, quē ſeper cu crere
Qui lux eſt nobis, noſtraq; vera ſalus. (debes,
Mundana aſpernens, & qui cęleſtia poſ it,
Nūc ſignatur homo, & qui aſtra ſuperna colit.

Pſal. 12. Illumina oculos meos, ne vnq; obdor miam in morte, ne quando dicat inimicus meus preualui aduerſus eum.

Eſai. 38. Sicut pullus hyrundinis, ſic clamabo, meditabor vt columba attenuati ſunt oculi mei ſuſpicientes in excelſo.

Io. Ego ſum lux mundi, qui ſequitur me, non ambulat in tenebris. Ioſue.

Hiſtorię ſuper timore Dei.

Ioſue ſenex & lōgeuus vocauit Iſrael, & moriens, eis de multis dixit, hoc tantum diligentiſſime precauete, diligatis dominum Deum veſt. um. Ioſu. 23. Magdalenę dimiſſa ſunt peccata multa, quia dilexit multum. Luc. 7.

Paul. dixit, ſi quis non amat Ieſum Chriſtum, anathema ſit. Corinth. 16.

De Ficedula ſuper iuſtitia, & ęquitate.

Vua & ficus alit volucrem ficedula dictam,
Et reliqui fructus, nigraq; mora rubi.
Qua ſolet, iſta via volucris procedit eadem,
Quando volat, cauſa hac retia tenſa plicant.
Mor. Rectus homo ſignatur naturalibus vtens,
Nititur at dęmon ſępe nocere cui.

Pſal. 30. Educas me de laqueo, quem extenderunt mihi.

Pſal. 140. Cuſtodi me a laqueo, quē ſtatuerūt mihi, & a ſcandalis operantium iniquitatem.

Pſal. 11. Poſuerunt peccatores laqueum mihi.

De Cornice, contra detractores, & maledicos, & ira commotos.

Detegit archanum, & furatur garrula Cornix,
Coniugis hęc phębi nuntia ſęua fuit.
Narrauit ſponſo, ſponſę cui furta recluſit.
Iratus Phœbus mouit ad arma manum.
Protinus acceptis telis, quę miſit in arcu,
Transfixit nuptę pectus inerme ſuę.
Pœnituit ſponſum, ſponſę mortemq; gemendo,
Vertit auem in nigram, quę fuit alba prius.
Summam ſperabat mercedem garrula cornix,
Alba prius facta eſt garrulitate nigra.
Infęlixq; dedit cantu denuntiet omen.
Voceq; terribili dira futura canat.
Mor. Arrectas habeas aures, tardamq; loquelam,
Ac iram tardam, ſunt tibi iuſſa dei.
Ille hominis per quem tradetur natus, habebit,
Multa mala, vt Chriſti verba notanda docet.

Iacobus epiſto. prima cap. 4. Nolite detrahere alterutrum fratres mei, qui detrahit fratri, aut iudicat fratrem ſuum, detrahit legi, & iudicat legē.

Caſſiodorus ſuper illud iraſcimini, & nolite pec. melior eſt qui vincit irā, q̃ q capit ciuitatē.

Prouerbio. cap. 15. Graue eſt ſaxum, & onero ſa eſt harena, ſed ira ſtulti vtroq; grauior.

Matth. 18. Ira debet vinci pacientia, ignis eſt, ſed ignis non extinguitur igne, ſed aqua.

Iacobus cap. pri. Sit omnis homo velox ad audiendum, tardus ad loquendum, tardus ad iram, ira, n. viri iuſtitiam dei non operatur.

Lactanti firmi. de ira Dei Deus itaq; qui iraſcitur, non in totum prohibet iram, quia is effectus

neceſſario datus eſt.

Seneca ad Lucili.epiſto.90 Boni viri cito mõ riétur iracundia.

Hiſtorię.

Eccleſiaſt.5.Suſurro, & bilinguis maledictus multos.n turbauit pacem habentes.

Prouerb.4.Remoue à,te os prauum,& detrahentia labia ſint procul à,te.

De Ioanne multum ieiunante dicebant quidā iudei dęmonium habet. De domino autem Ieſu dicebant,ecce homo vorax,& potator vini puri. Matth.11.Luc,7.

De Alcyone,ſeu Turrida,ſuper compaſſione,& pietate.

Eſt auis Alcyone,nobis turrida vocatur,
Littora percurrit,nidificatq́ mari.
Per q́ dies placidos hyberno tempore ſeptem,
In nido lymphis incubat ipſa ſuper.
Sic complet fęturam hyberno tempore nidis,
Has noſtri volucres alcioneſq́ vocant.
Vix nati ex ouis pulli per littora currunt,
Certatim teneros ſollicitantq́ pedes.
Alcione coniux ſponſum ceyca vocando,
Has in aues verſę ſunt pietate Dei.
Mor. Has volucres dicas ſpõſũ,ſpõſãq́ placẽtes
Mites,concordes,pauperibuſq́ pios.
Qui complent opera iſti ſpiritualia ſeptem,
Temporis,& ſeptem,iuſſaq́ cuncta Deum.
Virginis aut ſponſum dicas matriſq́ Marię,
Ioſephum caſtum,qui timuit ſuperos.
Quorum animę ſanctę aſcenderunt ſydera ſũma
Et data per natum regna beata colunt.

Io.apoſto.cap.4.Deus charitas eſt,& qui ma-
net i charitate in deo manet,& deus in eo, timor
non eſt in charitate, ſed perfecta charitas foras
emittit timorem &c.

Boeti.in metris gaudia pelle, pelle timorem;
nubila mens eſt,vinctaq; frenis &c.

Pſal.52.Illic trepidauerunt vbi nō erat timor.

Paul.ad Corinth lib.pri.cap.3. Fratres ſi lin-
guis hominum loquar,aut angelorum, charitatē
autem non habeam,factus ſum ſicut ęs ſonans,
aut cimbalum tinniens,& reliqua.

Iacobus.2.Iuditium ſine miſericordia fiet ei,
qui non facit miſericordiam.

Compaſſus populo Dauid petiuit ab angelo
percuti illorum loco.2.Reg.24.

Opera ſpiritualia ſunt ſeptem,videlicet, Doce-
re imperitos,Conſulere rudibus,Corrigere erran
tes,Conſolari triſtes,Rogare pro inimicis,Remit
tere iniurias Ferre grauiter aduerſitatē proximi.

Opera temporalia miſericordię, ſunt viſitare
infirmos,paſcere exurientes,potare ſitientes,viſi-
tare carceratos,veſtire nudos, hoſpitari peregri-
nos,& ſepelire mortuos.

Hiſtorię pro compaſſione.

Helias mulieri viduę compatiens filium eius
mortuum reſuſcitauit 3.Reg.17.

Dauid compulſus populo,petiuit ab Angelo
percuti illorum loco.2.Reg.24.

Eſaie.58.Frange exurienti panem tuum, ege-
nos vagoſq; induc in domum tuam,cum videris
nudum operi eum,& carnem tuam ne deſpexeris
tunc erumpet quaſi mane lumen tuum.

De Vanellis.hę aues ſtatim in hominem etiam
a longe poſitum,ſi a nido viderint
egreſſę, acclamant,& clamo-
re nidum produnt
ſuper penitentia.

Vanelli volucres criſtatę,ſuntq́ colore,
In collo viridi,lucida penna quibus.
In reliquo varię ſunt pennę corpore toto,
Egreſſa à nido clamitat iſta virum.
Et vocat à longe,nidum proditq́ vocando,
Hanc amor aut cogit,ſiue timore vocat.
Mor. Eſt domini vox,quę pctõres vocat ad ſe,
Parcat peccatis,ad veniamq́ trahat,
Et nidi locus in quo pulli,crimine puri,
Sunt homines,habitant qui loca ſancta dei.

Matth.cap.25. Venite benedicti patris mei percipite regnum quod vobis paratum eſt ab origine mundi,& alibi, Ad me qui laboratis, & onerati eſtis venite,& ego reficiam vos.

Hiſtorię ſuper penitentia.

Dixerunt filij Iſrael ad dominum,peccauimus tu redde quod tibi placet,& ſequitur doluit dominus ſuper miſerijs eorum Iudi.10.

Manaſſes Rex iuda vinctus cathenis,& Babilonem ductus egit penitentiam valde coram domino,& reduxit eum dominus in hieruſalem in regnum ſuum.2.paraly.33.

Chriſtus predicationem ſuam ex penitentia legitur incepiſſe,vt producere peccatores quos libẽter recipiebat ad penitentiam.Matth.4. ¶ Exemplum peniten.Magdalena eſt.Luc.6.

De Laro aue in aere,& mari predam capiente,ſuper gula.

Larus auis miluo ſimilis tum dicitur harpa,
Aethere qui prędam concipit,atq; mari.
Mor.Sũt qbus inſatius vẽter,quo carne repleto
In menſa piſcem,& mitia mala petunt.

Grego.in morallbus,dum venter nimia ſacietate extenditur,libidenis aculeus excitatur.
Volebant filij ſacerdotum carnes crudas ab offerentibus accipere,vt eas lautius prepararent primo Reg.ſecundo.

De Merope aue,quę apes comedit, & ipſas vſq; aluearium fores inſilit, ſuper vrbium publicanis.

Sunt Meropes pictę volucres,apibuſq; nocẽtes,
Ad proprias ſedes ingrediuntur apum.
Mor.Dic exactores vrbis,qui ſępe virorum,
Vi ſedes intrant,arripiuntq; bona.

Matth.cap.26.Diuiſerunt ſibi veſtimẽta mea, & ſuper veſtem meam miſerunt ſortem.

De Noctulę,ſeu Noctuę natura, ſuper luxuria,& ſodomitis.

Eſt animal perluxurioſum noctua dictum,
Ipſi confuſus ſexus vterq; placet.
Fęmineus ſexus nullo inter ſe ordine iungit,
Mas Venerem turpem cum maribuſq; colit.
Mor.Luxurię finem dic eſſe incępta doloris,
Hęc ſenecę dictant verba notanda tibi.
Luxuria in vultu nota eſt,oculiſq; virorum,
Inſatios oculos fęmineoſq; feras.

Expletur nunq̃ lymphis vecꝫ arida tellus,
Ignis,& infernus,verba propheta notat.

Paul.ad Roma.cap.pri.lectio.8.Propterea tradidit illos dominus in paſſiones ignominię,nam fœminę eorum mutauerunt naturalem vſum in eum vſum,qui eſt contra naturam,ſimiliter & ſic maſculi relicto naturali vſu fœminę exarſerunt in deſiderijs inuicem,maſculi in maſculos turpitudinem operantes,, & mercedem quam oportuit erroris ſui in ſemet ipſis recipientes, & reliqua, vſcꝫ,quoniam qui talia agunt ſunt digni morte, non ſolum qui faciunt,ſed etiam qui conſentiunt facientibus.

Lactantius firmia.lib.6.in puerum corruptores,ita notat,quid.n.poteſt eſſe ſanctum his qui ętatem imbecilem,& prędidio egentem, libidine ſua depopulandã,fœdamcꝫ ſuſtinuerint, nihil amplius iſtos appellare poſſum,q̃ impios,& parricidas,quibus non ſufficit ſexus à,Deo datus,niſi ſuum ſexum,prophane,& petulanter illudant, hęc ille &c.

Hierony.ſuper illo verbo,Lux orta eſt, ꝙ in eadem nocte in qua natus fuit dominus à Vergine Maria,omnes ſodomicę mortui ſunt,noluit.n. Chriſtus tam nefas impunitum manere in humana natura, et in Aure.roſa in natiuitate domini.

Prouerb.cap.17.Infernus,& perditio nunq̃ replentur,ſimiliter oculi hominum inſatiabiles.

Prouerbio.30.Tria inſatiabilia,videlicet infernus,terra.& ignis.

Cor Holofernis concuſſum eſt in pulchritudine Iudith,& ardebat cupiens eam,Iudith.12.

Herodes occaſione herodiadis quam contra legem duxit Io. baptiſtam decollauit, Matth. 14. Marci. 6.

De Ciuetta Aue, quę dicitur eſſe noctua, ſuper peccatore.

Eſt auis immenſe à doctis, quę dicta Ciuetta,
Eſt ſimul à multis noctua dicta viris.
Cornua de pennis, barbam, & natura creauit,
Lumina magna ſua, & fronte rotunda gerit.
Lumina magna licet gerat, & ſplendentia ſolem,
Non audet clarum cernere, ſiue diem.
Quo magis aſpiciet ſolem, magis exhebet ipſi,
Viſus, ſplendorem conſpicit atq; minus.
Mor. Sic anima eſt peccatrix à, ratione remota,
Quę inter germanas maxima quarta ſoror.
Peccatrix anima intellectus lumina perdit,
Quod turpe eſt ſequitur, quod vitiumq; colit.
Os, oculos hēt, atq; manū, & minus vtitur ipſis,
Occęcant homines crimina ſępe malos.
In tenebris pergens, fur latro, & dicitur ille,
Vt dictat verbum pagina ſacra tibi.
In tenebris non it, ſed vitę lumen habebit,
Si quis me ſequitur, ſunt pia iuſſa Dei.

Pſal. 113. Os habent, & non loquentur, oculos habent, & non videbunt, manus habent, & non palpabunt &c.

Io. cap. 5. Omnis qui male agit, odit lucem, & non venit ad lucem, vt nō arguantur opera eius, qui autem facit veritatem, venit ad lucem, vt manifeſtentur opera eius, quę in Deo facta ſunt.

Io cap. 8. Ego ſum lux mundi, qui ſequitur me non ambulat in tenebris.

Io.cap.12. Ambulate dum lucem habetis, vt non tenebrę vos comprehendant.

De Muſca, & ipſius fabula cum Aranea, contra incredulos, & duros corde.

Eſt audax, mordens muſca, ac expulſa proterua,
Gignitur à fędis ſtercoribuſq; viri.
Spuma oris textas tendebat aranea telas,
Contra me dixit retia muſca paras.
Iam natura oculos tibi fęcit aranea muſcę,
Retulit, vt poſſis cernere cuncta quibus.
Iudiciumq; dedit bona, tum mala noſcere mundi,
Sunt oculi noſtro clara lucerna pedi.
Vnum ſi claudas oculum, ne clauſeris ambos,
Qui vigilat certus nam tibi rector erit.
Illaq; plus timeas, quę plus tibi tuta videntur,
Mobile non lędit firma timendo quidem.
Conſilium laudans muſca, eſt oblita quietis,
Attutum, tenſis rętibus inq; cadit.
Fraudibus & captam queritur de iudicis eſſe,
At ſibi fert iudex ſe peperiſſe malum.
Non ego multa tuę vitę aduerſantia dixi,
Ergo es digna mori, ſi tibi damna paris.
Mor. Non incredulus eſto, ſed eſto fidelis, & audi
Mandatum noſtrum, iuſſerat omnipotens.
Eſt intellectus bonus in facientibus ipſum.
Omnibus, vt pſalmo verba propheta notat.

Pſal.130 Educes me de laqueo quem abſconderunt mihi.

Pſal.56. Laqueum parauerunt pedibus meis, & incuruauerunt animam meam.

Pſal. 118. Poſuerunt peccatores laqueum mihi & de mandatis tuis non erraui.

Lucas cap. 11. Lucerna corporis tui, eſt oculus tuus. Salomon in prouerbio. Conſerua fili mi pręcepta patris tui, & ne dimittas legem matris tuę liga ea in corde tuo iugiter, & circunda gutturi tuo, cum dormieris cuſtodiant te, & vigilans loquere cum eis, quia mandatum lucerna, & lex lux. Abacuc cap. 10. Ecce qui incredulus eſt. non erit recta anima eius in ſemet ipſo, iuſtus autem in fidelitate ſua viuet.

Marcus cap. 1. Si potes credere omnia poſſibilia ſunt credenti.

Beatus Thoma ſecunda ſecundę. q. 2. artic. 9. Credere eſt actus intellectus aſſentientis diuinę veritati, ex imperio veritatis motę à Deo propter gratiam.

Io. cap. 11 Qui credit in me, etiam ſi mortuus fuerit viuet, & omnis qui viuit, & credit in me, non morietur in ęternum.

Ambroſi. in lib. de Cayn, & Abel, Fides eſt radix omnium virtutum.

Hiſtorię ſuper cordis duritia.

Chayn poſt correptionem domini, peior factus fratrem occidit. Geneſ. 4.

Induratum eſt cor Pharaonis, quod neq; blanda verba Moyſi, nec per flagella domini potuit emolliri. Exod. 6, 7. 8. 9. 10 & 11.

Beatus Stephanus iudeos ardenter increpans, ait dura ceruice, & incircunciſi cordibus, vos ſemper ſpiritui ſancto reſiſtitis. Actu 7.

De Cicada, ſuper mobilitate, & inferniorum pœnis.

Cantando argutę finitur vita Cicadę,
Cantat,& haut potat,viuit & abſq; cibo.
Mor. Gaudia vir tantū ſectans mundana cicadę
Aſſimilatur enim,ſpernit & ipſe cibum.
Per q; cibum dicas illos qui corpore Chriſti,
Priuantur,pęnas lętiferaſq; ferunt.
Ipſorum animę dominum laudare ſupernum,
Ignorant,poſtq; viuere fata negant.
Pſalmus ait dominum non laudat mortuus ille,
Qui ad tetri inferni tartara miſſus erit.

Pſal.113.Non mortui laudabunt te domine, neq; omnes qui deſcendunt in infernum,ſed nos qui viuimus benedicimus domino,ex hoc nunc, & vſq; in ſeculum.

Mortui recordantur viuentium ad pęnā tantum ſui,ſi ſunt damnati,vt terreantur illis, quæ patiuntur mali,poſt mortem, ne & ipſi veniant in hunc locum,Lucas cap.16.vbi dicit, rogo te pater vt mittas eum in domum patris mei, habeo n quipq; fratres vt teſtetur illis, ne & ipſi veniant in hunc locum tormentorum.

Grego.lib.20 Morali Iuxta modum culpę pęna diſtinguitur,& ſecundū modū criminis unuſquiſq; damnatus in inferni igne cruciabitur. & Hugo 4.de anima infernus locus eſt ſine miſura &c. Hiſtorię ſuper mobilitate.

Cum liberaſſet Iſrael Gedeon de manu Madian,& occidiſſet Zebee,& ſalma dixerunt omnes,Iſrael ad eum,dominare noſtri tu,& filij tui, ipſo mortuo cum haberet ſeptuaginta filios nullum de ipſis accipere curauerunt Iuda.8.

Samuel propheta liberauit populum Iſrael de

manu philiſteorum,& recuperauit vrbes quas illi abſtulerunt Iſraeli,poſtea congregati ſunt, & petierunt Regem conſtitui contra voluntatem Samuelis.primo Reg.8.

De Aſilo,ſeu Tabano,ſuper nequitia.

A,graijs œſtrus,nobis eſt dictus aſilus,
Huius ſemper aquas copia magna colit.
At calabri noſtri dixerunt eſſe tabanum,
Perterret tauros aſper acerba ſonans.
Ipſe tamen refero,tauros qui pungit acuto,
Ore feros,nunq; naſcitur œſtrus aquis.
Sed tauri coſtis oriuntur tempore veris,
Aeſtri,horum morſu tacta iuuenca fugit.
Perq; diem totum celat ſe exterrita ſyluis,
Diffugiunt tacti per nemus atq; boues.
Quolibet armentum furit.& mugitibus implet,
Concuſſum ſyluas,æthera,ſiue nemus.
Mor: Aeſtrus feſtus ait,graiorum voce furorem,
Deſignat,noſtra ſtultitiamq; notat.
Hunc œſtrum dicas,quādo eſt mens conſcia læſa,
Peccator noxa territus vt p̄ fugit.
Vel miſer eſt ſeruus,diri vocem,atq; furorem,
Formidans domini,ſe latet,atq; fugit.
Exclamat cæſus,trepidus cælumq; querela,
Implebit,ſuperos auxilioq; vocat.

Eccleſiaſt.quia vidi impium poſitum in digni tate,& diuites, ſedere deorſum, vidi ſeruos in,

equis, principes ambulantes ſuper terram quaſi ſeruos.

¶ Iuramentum ſecundum Archi. & eſt mens S. Tho. Iuramentum eſt affirmatio vel negatio de aliquo facto, vel fiendo ſacre rei atteſtatione firmata. Iurare ſecundum ſanc. Tho ſecunda ſecunde queſt. 89 eſt deum teſte vocare, vnde eſt actus latrie, dicente Hierony ſuper Matth. q qui iurat aut veneratur, aut diligit eum per quē iurat hec in ſyluestrina & reliqua videlicet, vtrū licet aliquando, aut frequenter iurare.

Eſay. cor. Impij quaſi mare feruens.

Salom. cor. Impij eſt ſimile inferno, & viri iniqui ſunt membra diaboli.

Salom. Tria ſunt, que non ſinunt hominem quieſcere in domo ſua. ſ. fumus i. ſuperbia ſtillicidia. i. auaritia, que ſtillat anſietates varias in cor, mala vxor, i. concupiſcentia carnalis.

Boeti. cap. 4 de diſcipli. ſcho. & S. Tho ibidem nihil eſt amarius menti debitoris q̄ exclamatio creditoris.

Pſal. 139 Eripe me domine ab homine malo, & a viro iniquo eripe me.

Hiſtorie ſuper nequicia.

Filij Iſrael ſepius rebelles fuerunt contra dominum, vt patet Exod. Deutero. & Numeri.

Item in hieruſalem facta eſt turbatio, & congregatio contra Paulum, & trahebant extra templum, & vix potuit eripi a Tribunio qui cum militibus ſuper venit, & poſtea dixerunt non licet hominem viuere ſuper faciem terre.

In iudea deſtrueret,ſed in fine miſerabiliter,& cor
pe interijt.ij.Machabeo 9.

Iudas ſatis malus extitit,qui dominum ſuum manibus tradidit iudeorum Matth.26

Impij iudei diſcipulos Chriſti, ſermonibus, verberibus,& carceribus frequenter, & fortiter afflixeruut.Actuum.4.

De Scarabeo,ſcaruario, ſuper
dęmone.

Aegypti populus ſcarabeum ſtultus honorat,
Comparat hunc ſimilem ſolis ad effigiem.
Quilibet eſt mas,atq; pilam de ſtercore voluit,
Per ſperma immixtum naſcitur hoc animal.
Cornua prelonga,& dentata cacumine binis,
Forficibus,muſſat,cum fremituq; volat.
Mor.Ipſe tamen dicam ſcarabeū dęmona nigrū,
Cenſeo ſic vultum,cornua longa ſimul.
Et natum de ſtercore dic genitrice maligna,
Peccato hęc fętum concipit,atq; parit.

Pſal.50.Quoniam in Iniquitatibus conceptus ſum,& in peccatis concepit me mater mea.

Moyſes facie cornuta apparuit.Exod.34 quia ſępe fit vt homo cornutus.i elatus efficiatur quã do ſe fuiſſe cum domino,& quando ſe ſanctum, vel amicum dei gloriatur.

Cippus Rex Romanorum cornutus apparuit.

SECVNDVS LIBER.

De Leonis natura,ſuper Prȩlatis, &
Principibus.

Viribus,ac animo armauit natura Leonem,

Omne animal contra bella ſubire timet;
Syluestrum regem dicunt hunc eſſe ferarum;
Dant eſcam ceruus,capra,iuuenca,pecus.
Vrſa huic blanditur,timet,hūc ſęuiſſima tygris,
Et fugit hunc ſerpens,tum genus acre lupi.
Cum rupe excelſa deſcendet ad infima campi,
Extinguit cauda ſigna notata pede.
Ne ſua venator noſcat veſtigia,ſiue,
Qua ſylua luſtrum poſſit habere ſciat.
Mor. De cęlo in terram venies veſtigia chriſtus,
Texit,quis dęmon neſciat acta Dei.
Aduentum domini neſciuit peſſimus hoſtis,
Dęmona nam cęlat cuncta futura pater.
Sic de ſydereis,hęc ad mundana venito,
Neſciat vt dęmon ſigna notata pede.
Scilicet in domibus non ſiſtant crimina noſtris,
Quę propter dęmon gaudeat ipſe vafer.
Eius diuitię,& iuſtum,& ſit gloria tectis,
Sęcula per ſęclr,verba propheta notat.

Origenes in vigil.natiuit domini i homel. poſt euangel. videlicet quę fuit neceſſitas vt deſponſata eſſet Maria Ioſeph,niſi propterea quatenus hoc ſacramentum diabolo cęlaretur.
Chryſoſto.in expoſitione euangel.primę dominicę quadrage.non autem vltra tranſiuit, quaſi dicat,plus quadraginta diebus ieiunaſſe,ne incredibilis videatur carnis aſſumptio,& etiam vt aliqui dicunt quatenus eius diuinitas diabolo cęlaretur.
Gregori. in.4. dominica aduent. videlicet de montibus ad infima venire dixit omnis vallis implebitur,& omnis collis humiliabitur,quid in

hec loco vallium nomine niſi humiles,quid mon tium,aut collium,niſi ſuperbi homines deſignantur.

Hiſtorię ſuper Prelatis.

Petrus cap.5.paſcite,qui in vobis eſt gregem Dei.

Oſea propheta. Ego ſum quaſi leona effraim & quaſi catulus leonis.

Bonus prelatus fuit Moyſes populo Iſrael,qui pro eius liberatione toties ad Pharaonē acceſſit. Exod.6 & moriturus dominum rogauit, vt de duce idoneo prouideat Nume.27.

Signum dilectionis Dei eſt,quando principem & prelatum bonum populo concedit,vnde dixit Sabba Regina Salomoni, quia te dilexit Deus Iſrael,ideo poſuit te Regem ſuper eum,vt facias iudicium,& iuſtitiam.3.Reg.10.&.11. & para. ly.9.

Petrus paſtor eccleſię videns iudeos male de diſcipulis ſentientes, confidenter eos excuſauit, & iudeos ſuperauit.Actu.2.

Bonus prelatus debet eſſe ſapiens, & diſcretus.Sapient.6.diligite lumen ſapientię qui preeſtis populo,aliter non poterit mundum ab immundo ſpiritu diſcernere,nec populum ſibi commiſſum fideliter regere,aut iuſte iudicare.

Saluator noſter dominus Ieſus vbi ſe bonum paſtorem dicit,ſtatim cauſam ſubiunxit, dicente. Io.10 Bonus paſtor animam ſuam dat pro ouibus ſuis,& poſt pauca animam meam pono pro ouibus meis.in quo dat intelligere,quid exigatur ad hoc ꝙ bonus paſtor vocari mereat.

Io.apoſto.cap.4.Deus charitas eſt,& qui manet ĩ charitate in deo manet,& deus in eo, timor non eſt in charitate, ſed perfecta charitas foras emittit timorem &c.

Boeti.in metris gaudia pelle, pelle timorem nubila mens eſt,vinctaq; frenis &c.

Pſal.52.Illic trepidauerunt vbi nõ erat timor.

Paul ad Corinth lib.pri.cap.3. Fratres ſi linguis hominum loquar,aut angelorum charitatẽ autem non habeam,factus ſum ſicut es ſonans, aut cimbalum tinniens,& reliqua:

Iacobus.2.Iuditium ſine miſericordia fiet ei, qui non facit miſericordiam.

Compaſſus populo Dauid petiuit ab angelo percuti illorum loco.2.Reg.24.

Opera ſpiritualia ſunt ſeptem,videlicet, Docere imperitos,Conſulere rudibus,Corrigere errantes,Conſolari triſtes,Rogare pro inimicis,Remittere iniurias Ferre grauiter aduerſitatẽ proximi.

Opera temporalia miſericordię, ſunt viſitare infirmos,paſcere exurientes,potare ſitientes,viſitare carceratos,veſtire nudos, hoſpitari peregrinos,& ſepelire mortuos.

Hiſtorię pro compaſſione.

Helias mulieri viduę compatiens filium eius mortuum reſuſcitauit 3.Reg.17.

Dauid compulſus populo,petiuit ab Angelo percuti illorum loco.2.Reg.24.

Eſaie.18.Frange exurienti panem tuum, egenos vagoſq; induc in domum tuam,cum videris nudum operi eum,& carnem tuam ne deſpexeris tunc erumpet quaſi mane lumen tuum.

De Vanellis.hę aues ſtatim in hominiſem etiam a longe poſitum,ſi a nido viderint egreſſę acclamant,& clamore nidum produnt
ſuper penitentia.

Vanelli volucres criſtatę,ſunt𝔮 colore,
In collo viridi,lucida penna quibus,
In reliquo varię ſunt pennę corpore toto,
Egreſſa à nido clamitat iſta virum,
Et vocat à longe,nidum prodit𝔮 vocando,
Hanc amor aut cogit,ſiue timore vocat,
Mor.Eſt domini vox,quę pctõres vocat ad ſe,
Parcat peccatis,ad veniam𝔮 trahat,
Et nidi locus in quo pulli,crimine puri,
Sunt homines,habitant qui loca ſancta dei.

Matth.cap.25.Venite benedicti patris mei percipite regnum quod vobis paratum eſt ab origine mundi,& alibi,Ad me qui laboratis, & onerati eſtis venite,& ego reficiam vos.

Hiſtorię ſuper penitentia.

Dixerunt filij Iſrael ad dominum,peccauimus tu redde quod tibi placet,& ſequitur, doluit dominus ſuper miſerijs eorum Iudi 10.

Manaſſes Rex iuda vinctus cathenis,& Babilonem ductus egit penitentiam valde coram domino,& reduxit eum dominus in hieruſalem in regnum ſuum.2.paraly.33.

Chriſtus predicationem ſuam ex penitentia legitur incepiſſe,vt producere peccatores quos libēter recipiebat ad penitentiam.Matth.4.¶ Exemplum peniten.Magdalena eſt.Luc.7.

De Laro aue in aere,& mari predam capiente,ſuper gula.

Larus auis miluo ſimilis tum dicitur harpa,
Aethere qui prędam concipit,atq; mari.
Mor.Sũt qbus inſatius vẽter,quo carne repleto
In menſa piſcem,& mitia mala petunt.

Grego.in moralibus,dum venter nimia ſacietate extenditur,libidenis aculeus excitatur.

Volebant filij ſacerdotum carnes crudas ab offerentibus accipere,vt eas lautius preparent primo Reg.ſecundo.

De Merope aue,quę apes comedit, & ipſas vſq; aluearium fores inſilit, ſuper vrbium publicanis.

Sunt Meropes pictę volucres,apibuſq; nocẽtes,
Ad proprias ſedes ingrediuntur apum.
Mor.Dic exactores vrbis,qui ſępe virorum,
Vi ſedes intrant,arripiuntq; bona.

Matth.cap.26.Diuiſerunt ſibi veſtimẽta mea, & ſuper veſtem meam miſerunt ſortem.

De Noctulę,ſeu Noctuę natura, ſuper luxuria.& ſodomitis.

Eſt animal perluxurioſum noctua dictum,
Ipſi confuſus ſexus vterq; placet.
Fęmineus ſexus nullo inter ſe ordine iungit,
Mas Venerem turpem cum maribuſq; colit.
Mor.Luxurię finem dic eſſe incępta doloris,
Hęc ſenecę dictant verba notanda tibi.
Luxuria in vultu nota eſt,oculiſq; virorum,
Inſatios oculos fęmineoſq; feras.

Expletur nunq̃ lymphis vtq; arida tellus,
Ignis, & infernus, verba propheta notat.

Paul. ad Roma. cap. pri. lectio. 8. Propterea tradidit illos dominus in paſſiones ignominię, nam fœminę eorum mutauerunt naturalem vſum in eum vſum, qui eſt contra naturam, ſimiliter autẽ maſculi relicto naturali vſu fœminę exarſerunt in deſiderijs inuicem, maſculi in maſculos turpitudinem operantes, & mercedem quam oportuit erroris ſui in ſemet ipſis recipientes, & reliqua, vſq; quoniam qui talia agunt ſunt digni morte, non ſolum qui faciunt, ſed etiam qui conſentiunt facientibus.

Lactantius firmia. lib. 6. in puerum corruptores, ita notat, quid. n. poteſt eſſe ſanctum his qui ętatem imbecilem, & pręſidio egentem, libidine ſua depopulandã, fędamq; ſuſtinuerint, nihil amplius iſtos appellare poſſum, q̃ impios, & parricidas, quibus non ſufficit ſexus à Deo datus, niſi ſuum ſexum, prophanè, & petulanter illudant, hęc ille &c.

Hierony. ſuper illo verbo, Lux orta eſt, q̃ in eadem nocte in qua natus fuit dominus à Vergine Maria, omnes ſodomitę mortui ſunt, noluit. n. Chriſtus tam nefas impunitum manere in humana natura, vt in Aure. roſa in natiuitate domini.

Prouerb. cap. 27. Infernus, & perditio nunq̃ replentur, ſimiliter oculi hominum inſatiabiles.

Prouerbio. 30. Tria inſatiabilia, videlicet infernus, terra. & ignis.

Cor Holoſernis concuſſum eſt in pulchritudine Iudith, & ardebat cupiens eam, Iudith. 12.

Herodes occaſione herodiadis quam contra legem duxit Io. baptiſtam decollauit. Matth. 14. Marci. 6.

De Ciuetta Aue, quę dicitur eſſe noctua, ſuper peccatore.

Eſt auis immenſe à doctis, quę dicta Ciuetta,
Eſt ſimul à multis noctua dicta viris.
Cornua de pennis, barbam, & natura creauit,
Lumina magna ſua, & fronte rotunda gerit.
Lumina magna licet gerat, & ſplendentia ſolem,
Non audet clarum cernere, ſiue diem.
Quo magis aſpiciet ſolem, magis exhebet ipſi,
Viſus, ſplendorem conſpicit atq; minus.
Mor. Sic anima eſt peccatrix à, ratione remota,
Quę inter germanas maxima quarta ſoror.
Peccatrix anima intellectus lumina perdit,
Quod turpe eſt ſequitur, quod vitium q; colit.
Os, oculos hēt, atq; manū, & minus vtitur ipſis,
Occecant homines crimina ſępe malos.
In tenebris pergens, fur latro, & dicitur ille,
Vt dictat verbum pagina ſacra tibi.
In tenebris non it, ſed vitę lumen habebit,
Si quis me ſequitur, ſunt pia iuſſa Dei.

Pſal. 113. Os habent, & non loquentur, oculos habent, & non videbunt, manus habent, & non palpabunt &c.

Io. cap. 3. Omnis qui male agit, odit lucem, & non venit ad lucem, vt nō arguantur opera eius, qui autem facit veritatem, venit ad lucem, vt manifeſtentur opera eius, quę in Deo facta ſunt.

Io cap. 8. Ego ſum lux mundi, qui ſequitur me non ambulat in tenebris.

Io. cap. 12. Ambulate dum lucem habetis, vt non tenebræ vos comprehendant.

De Muſca, & ipſius fabula cum Aranea, contra incredulos, & duros corde.

Eſt audax, mordens muſca, ac expulſa proterua,
Gignitur à fœdis ſtercoribuſq; viri.
Spuma oris textas tendebat aranea telas,
Contra me dixit recia muſca paras.
Iam natura oculos tibi fecit aranea muſcæ,
Retulit, vt poſſis cernere cuncta quibus.
Iuditiumq; dedit bona, tum mala noſcere mundi,
Sunt oculi noſtro clara lucerna pedi.
Vnum ſi claudas oculum, ne clauſeris ambos,
Qui vigilat certus nam tibi rector erit.
Illaq; plus timeas, quæ plus tibi tuta videntur,
Mobile non lædit firma timendo quidem.
Conſilium laudans muſca, eſt oblita quietis,
Attutum, tenſis retibus inq; cadit.
Fraudibus & captam queritur de iudicis eſſe,
At ſibi fert iudex ſe pepeiiſſe malum.
Non ego multa tuæ vitæ aduerſantia dixi,
Ergo es digna mori, ſi tibi damna paris.
Mor. Non incredulus eſto, ſed eſto fidelis, & audi
Mandatum noſtrum, iuſſerat omnipotens.
Eſt intellectus bonus in facientibus ipſum.
Omnibus, vt pſalmo verba propheta notat.

Pſal. 130 Educes me de laqueo quem abſconderunt mihi.

Pſal. 56. Laqueum parauerunt pedibus meis, & incuruauerunt animam meam.

Cantando argutę finitur vita Cicadę,
Cantat,& haut potat,viuit & abſq; cibo.
Mor.Gaudia vir tantũ ſectans mundana cicadę
Aſſimilatur enim,ſpernit & ipſe cibum.
Perq; cibum dicas illos qui corpore Chriſti,
Priuantur,pęnas ſtigiferaſq; ferunt.
Ipſorum animę dominum laudare ſupernum,
Ignorant,poſtq; viuere fata negant.
Pſalmus ait dominum non laudat mortuus ille,
Qui ad tetri inferni tartara miſſus erit.

Pſal.113.Non mortui laudabunt te domine, neq; omnes qui deſcendunt in infernum,ſed nos qui viuimus benedicimus domino,ex hoc nunc, & vſq; in ſeculum.

Mortui recordantur viuentium ad pęnã tantum ſui,ſi ſunt damnati,vt terreantur illis, quæ patiuntur mali,poſt mortem, ne & ipſi veniant in hunc locum.Lucas cap.16.vbi dicit, rogo te pater vt mittas eum in domum patris mei, habeo.n quinq; fratres vt teſtetur illis, ne & ipſi veniant in hunc locum tormentorum.

Grego.lib.20.Morali.Iuxta modum culpę pęna diſtinguitur,& ſecundũ modũ criminis unuſquiſq; damnatus in inferni igne cruciabitur. & Hugo 4.de anima infernus locus eſt ſine miſura &c. Hiſtorię ſuper mobilitate.

Cum liberaſſet Iſrael Gedeon de manu Madian,& occidiſſet Zebee,& ſalma dixerunt omnes,Iſrael ad eum,dominare noſtri tu,& filij tui, ipſo mortuo cum haberet ſeptuaginta filios nullum de ipſis accipere curauerunt Iuda.8.

Samuel propheta liberauit populum Iſrael de

manu philiſteorum,& recuperauit vrbes quas illi abſtulerunt Iſraeli,poſtea congregati ſunt, & petierunt Regem conſtitui contra voluntatem Samuelis.primo Reg.8.

De Aſilo,ſeu Tabano,ſuper nequitia.

A,graijs eſtrus,nobis eſt dictus aſilus,
Huius ſemper aquas copia magna colit.
At calabri noſtri dixerunt eſſe tabanum,
Perterret tauros aſper acerba ſonans.
Ipſe tamen refero,tauros qui pungit acuto,
Ore feros,nunquam naſcitur eſtrus aquis.
Sed tauri coſtis oriuntur tempore veris,
Aeſtri,horum morſu tacta iuuenca fugit.
Perque diem totum celat ſe exterrita ſyluis,
Diffugiunt tacti per nemus atque boues.
Quolibet armentum furit.& mugitibus implet,
Concuſſum ſyluas,ethera,ſiue nemus.
Mora Aeſtrus feſtus ait,graiorum voce furorem,
Deſignat,noſtra-ſtultitiamque notat.
Hunc eſtrum dicas,quando eſt mens conſcia leſa,
Peccator noxa territus vt ſic fugit.
Vel miſer eſt ſeruus,diri vocem,atque furorem,
Formidans domini,ſe latet,atque fugit.
Exclamat ceſus,trepidus celumque querela,
Implebit,ſuperos auxilioque vocat.

Eccleſiaſt.quia vidi impium poſitum in digni tate,& diuites, ſedere deorſum, vidi ſeruos in,

equis, principes ambulantes ſuper terram quaſi ſeruos.

Iuramentum ſecundum Archi. & eſt mens S. Tho. iuramentum eſt affirmatio vel negatio de aliquo facto, vel ſiendo ſacrę rei atteſtatione firmata. Iurare ſecundum ſanc. Tho ſecunda ſecundę queſt. 89 eſt deum teſte vocare, vnde eſt actus latrię dicente Hierony ſuper Matth. q qui iurat aut veneratur, aut diligit eum per quē iurat hęc in Syluestrina, & reliqua videlicet, vtrū liceat aliquando, aut frequenter iurare.

Eſay. cor. Impij quaſi mare feruens.

Salom. cor. Impij eſt ſimile inferno, & viri iniqui ſunt membra diaboli.

Salom. Tria ſunt, quę non ſinunt hominem quieſcere in domo ſua. ſ. fumus i. ſuperbia ſollicitudia. i. auaritia, quę ſtillat anxietates varias in cor, mala vxor, i. concupiſcentia carnalis.

Boeti. cap. 4 de diſcipli. ſcho. & S. Tho ibidem nihil eſt amarius menti debitoris quam exclamatio creditoris.

Pſal. 139. Eripe me domine ab homine malo, & a viro iniquo eripe me.

Hiſtorię ſuper nequitia.

Filij Iſrael ſępius rebelles fuerunt contra dominum, vt patet Exod. Deutero. & Numeri.

Item in hieruſalem facta eſt turbatio, & congregatio contra Paulum. & trahebant extra templum, & vix potuit eripi a Tribuno qui cum militibus ſuper venit, & poſtea dixerunt non licet hominem viuere ſuper faciem terrę.

De Brucho, ſeu Locuſta, ſuper peccato.

Archalabum, grillum, bruchum, dicuntq; locuſtā
Innumerus ſegeti eſt bruchulus vſq; nocens.
Quę tegit in terra, tum bruchus parturit oua,
Et perdit fruges dente, vel omne virens.
Mor. Innumeros per bruchos de tellure creatos,
Dic peccata virum corpore nata viri.
Eſt homo, ceu dixi, tellus, terraq; receptus.
Dic fruges animam, quolibet atq; virens.

Pſal. 104 dixit, & venit locuſta, & bruchus, cuius non erat numerus, & comedit omne fenum terrę eorum.

Iohel. prophe cap. primo. Reſiduum erucę comedit locuſta, & reſiduum locuſtę comedit bruchus & reſiduum bruchi comedit rubigo.

De Veſpa, fuco, & crabone, ſuper fortitudine operandi malum.

Ignauum pecus eſt veſpa, immuniſq; labore,
Veſpa apibus comedunt pabula, crabo, fucus,
Mor. Lenones turpes dices, fureſq; rapaces,
Qui alterno lacerant parta labore bona.

Paul. ad theſſalo. cap. 3. Qui non vult laborare non manducet.

Iob. 5. Homo natus ad laborem.

Paul. ad Corinth. pri. cap. 3. Vnuſquiſq; autē propriam mercedem accipiet ſecundū ſuū laborē,

Hiſtorię ſuper operandi malum.

Antiochus multum laborauit, vt cultum Dei

In iudea deſtrueret, ſed in fine miſerabiliter, & turpe interijt. 1. Machabeo 9.

Iudas ſatis malus extitit, qui dominum ſuum manibus tradidit iudeorum Matth. 26

Impij iudei diſcipulos Chriſti, ſermonibus, verberibus, & carceribus frequenter, & fortiter afflixeruut. Actuum. 4.

De Scarabeo, ſcaruario, ſuper dęmone.

Aegypti populus ſcarabeum ſtultus honorat,
Comparat hunc ſimilem ſolis ad effigiem.
Quilibet eſt mas, atq; pilam de ſtercore voluit,
Per ſperma immixtum naſcitur hoc animal.
Cornua prelonga, & dentata cacumine binis,
Forficibus, muſſat, cum fremituq; volat.
Mor. Ipſe tamen dicam ſcarabeũ dęmona nigrũ,
Cenſeo ſic vultum, cornua longa ſimul.
Et natum de ſtercore dic genitrice maligna,
Peccato hęc fętum concipit, atq; parit.

Pſal. 50. Quoniam in Iniquitatibus conceptus ſum, & in peccatis concepit me mater mea.

Moyſes facie cornuta apparuit. Exod. 34 quia ſępe fit vt homo cornutus. i elatus efficiatur quã do ſe fuiſſe cum domino, & quando ſe ſanctum, vel amicum dei gloriatur.

Cippus Rex Romanorum cornutus apparuit.

SECVNDVS LIBER.

De Leonis natura, ſuper Pręlatis, & Principibus.

Viribus, ac animo armauit natura Leonem,

Prelati,qui non caſtigauerunt rebelles, puniantur à,domino. Ezech.3.filij hominis ſpeculatorem dedi te domui Iſrael, & audies de ore meo verbum,& annunciabis eis ex me, ſed dicente me ad impium morte morieris,& non nunciaueris,ei,neq; locutus fueris,vt auertatur vir à, via ſua peſſima,& viuat,ipſe impius iniquitate ſua morietur,ſanguinem eius de manu tua requiram.

De alia Leonis proprietate.

Mortuus apparet quando leo naſcitur aluo,
Per tres in terra ſic iacet ipſe dies.
Mor. Mors domini noſtri ſignatur morte leonis,
Per trinam lucem mortuus orbe ſtetit.

Hieremi.cap.73. Aſcendit leo de cubili ſuo.
Balaam, Nume.cap.23. Ipſe vt leena conſurget,& quaſi leo non occubabit donec deuoret predam. In apoſtolorum ſymbolo tertia die reſurrexit à,mortuis,& euangeliſtę in paſſione ipſius.

De tertia Leonis proprietate.

Non ſua cum dormit fuluus leo lumina claudit,
Sic in nos Chriſtus lumina aperta tenet.
Mor. Salua nos domine à,nobis,& peſſima pelle
Aduerſa,& remoue pagina ſacra canit.

Ad completo.ant. Salua nos domine vigilantes,cuſtodi nos dormientes, vt vigilemus cum Chriſto,& requieſcamus in pace.

De Vrſa,& eius proprietate,ſuper correptioue,& pueris bonę indolis.

Vrſa parit carnis ſine forma,& corpore fruſtum,
Cui format lingua cętera membra parens.
Mor.denotat infantē natū à,vētre,abſq; loquela
Vagit,ſed mater fingere verba docet.
Inſtruit aut pater,aut docto,fido q; magiſtro,
Traditur,vt doceat noſcere iuſſa dei.
Heu quantū pueris nocet īproba vita magiſtri;
Aurea rectori munera mitte probo.
Vt lac me mulſit,Domini fęcere manuſq;,
Intellectum auget,conſiliumq; deus.
Intellectum da mihi,ſic tua iuſſa requiram.
Legem & ſerutabor verba propheta canit.
Eſt deus in nobis,ſu'monis muſa notauit,
Aduenit,& flamen ſedibus ętheris.

Salom in prouer. Fili ne obliuiſcaris legis meę & precepta mea cor tuum cuſtodiant,

Idem in eodem. Filius ſapiens lętificat patrem & filius ſtultus meſtitia eſt matris ſuę.

Alios docere,eſt proprie facultati indulgere.

Boeti.cap.5.de diſcipli.ſcholaſt.

Idem cap.6. Nulla ſiquidem res eſt magis periciloſa diſcipulo,q̄ vita magiſtri contumelioſa.

Idem in eodem, Arrogantis magiſtri ſedulitas nunq̄ hominem fideliter inſtituit.

Veram,& perfectam regulam dedit Chriſtus, corripiendo fratrem dicens petro,ſi peccauerit in te frater tuus. Matth.18.

Iacobus cap.vlti. qui conuerti fecerit peccatorem ab errore vitę ſuę,ſaluabit animam ſuam à morte.

Hiſtorie ſuper pueris bonę indolis.

Ioas filius Ioram regis iuda,puer ſeptem anno-

tum quando erat regnare cepit, fecit quod bonum erat coram domino cunctis diebus Ioiade ſacerdotis. 4. Reg. 12. 2. para. 24. Octo annorum erat Ioſias cum regnare cepiſſet, fecitque quod placitum erat coram domino. 4. Reg. 22.

Thobias cum eſſet iunior omnibus in tribu neptalim, nihil tamen puerile geſſit in opere. Thob. primo.

De Natura canis, ſuper adulatore.

Dat natura cani latratum, ac eſſe fidelem,
Vt domini latrans ſeruet ab hoſte bona.
Aut caude motu, vel murmure preſtat amorem,
Vel lingua linget, vel pede tangit herum.
Hic dominum noſcit, pueros, ſediſque miniſtros.
Latratu externus pellitur omnis homo.
Mor. Sic ſuperis debes primum ſeruire libenter,
Cognatiſque tuis, omnibus abſque dolo.

Prouerbi. 27. Meliora ſunt vulnera diligentis, quam oſcula blandientis.

Prouerb. primo. Si te lactauerint peccatores ne acquieſcas eis.

Pſal. 27. Quomodo loquuntur pacem cum proximo, mala autem in cordibus eorum.

Auguſti. vterque reus eſt, qui veritatem occultat, & qui mendacium dicit, quia ille prodeſſe non vult, & iſte nocere deſiderat. ¶ Pſal. Perdes omnes qui loquuntur mendacium.

Idem Auguſti. Duo genera perſequutorum ſunt, ſ. vituperantium, & laudantium.

Prouerbi. Magis opto à quolibet reprehendi, quam ab errante, & adulante laudari.

Chriſtus Ioannem laudauit non preſentem.

Matth. 10. dans hoc exemplum, ꝙ nullus in preſentia ſua debet laudari.

De alia natura canis, ſuper timore Dei.

Eſt natura canis dominus cum verberet ipſum,
Poſtq; vocet dominus, tunc canis ipſe venit.
Mor. Quiſq; Deū timet, eſt lędenti parcere promptus,
Vt nobis Chriſti carmina ſancta canūt.
Subiecti eſtote, & regi ſeruite timore,
Diſcolus, atq; bonus, ſiue modeſtus erit.
Hoc diui nobis mandauit epiſtola petri,
Quam ſi ſępe leges, ſępe iuuare poteſt.

Lucas cap. 22 Pater dimitte illis, quia neſciunt quid faciunt.

Paul. ad corinth. cap. 11. fratres libenter ſuffertis inſipientes, cum ſitis ipſi ſapientes, ſuſtinetis .n. ſiquis vos in ſeruitutem redigit, ſiquis deuorat ſiquis accipit, ſiquis extollitur, ſiquis vos in faciē cedit. Petrus lib. primo cap. 2. Subiecti eſtote omni humanę naturę propter Deum, ſiue regi quaſi precellenti, ſiue ducibus tanq̄ ab eo miſſis ad vindictā malefactorum, laudē vero bonorū.

De natura Lupi, ſuper tentatione diaboli.

Eſt natura Lupi, ſi hominem prius ipſe videret,
Vt perdat vocem, verbaq; perdat homo.
Si ꝑ viro lupus eſt preuiſus, tunc lupus omnem,
Virtutem perdit, voxq; repreſſa ſibi.
Mor. Hic lupus ē dęmon, q hoīem tentabit inertem
Incautum offendēs, hoſtis erit ſuperrus.
Sic contra ſi hominē inueniet ſine crimine iuſtū,
A, iuſto victum dęmona abire puta.

Cognoſcitur autem ſecundum Chriſoſt. Lupus conſectus, primo ſi mordet dentibus.i.detrahit, ſecundo ſi non clamat verſus terram, ſed vlulat verſus cęlum, vt hypocritę ſe extollentes, & viros cęleſtes per infamiam deprementes. Tertio ſi non paſcuntur herbis cęleſtium conſolationũ, ſed carnibus voluptatum, vt in Aure.roſa, ĩ euãgelio, dominicę de paſſio.fer.4.

Hiſtorię.

Diabolus in ſerpente primos parentes in parte debiliori tentauit.ſ.in muliere, Item à longe explorare cępit, nec ſtatim comedere precepit.

Diabolus ſuaſit Iudę, vt traderet dominum ſuum in manibus iudeorum. Io.13.

Alia Lupi proprietas, qui cum vellet retro aſpicere, per colli craſſitiẽ, eſt opus totũ corpus vertat, ſuper prudentia, & dilectione Dei.

Vt totum corpus voluat, groſſitia colli,
Cogit, cum vellet cernere terga Lupus.
Mor. Sic homo quando aliquid rectũ cõmittere (vellet;
Vires ingeniũ flectat, & omne ſuũ.
Viribus ad dominũ cantemus dulciter hymnos,
In pſalmis dixit verba propheta tibi.

Pſal.148. Laudate dominum de cęlis, laudate eum in excelſis, hymnus omnibus ſanctis eius filijs iſrael populo appropinquanti ſibi.

De alia Lupi natura, ſuper ſeueritate, & correptione.

Nocte lupus pergens pecori bellum inſtruat accę

Frondoſo à,luco pergit ad arua Iouis.
Incautus ſi pes ſtrepitum committet eundo,
Errantem mordet,vindice dente pedem.
Mor. Hoc imitare lupi exẽplũ,cum pectore ſigna
Et peccans membrum corrige iure tuum.
Si manus,aut pes,vel lingua,aut tua lumina pec-
Aut peccent ſenſus,corrige,quinq; tui. (cent,
Emenda linguam,& cordis ſint intima pura,
Ad primam doctor,ſanctaq; verba ſonant.

Matth.cap.5.Si oculus tuus dexter ſcandalizat te erue eum,proijcies abs te,& ſi dextera manus tua ſcandalizat te aſcinde eam, & proijcias abs te,expedit &c.

Pſal.25.pes meus ſtetit in directo,& in eccleſiis benedicam te domine,& reliqua.

Hiſtoriç ſuper ſeueritate.

De ſexcentis millibus virorum, qui numerati fuerunt,nullum intrauit in terram promiſſionis propter eorum peccata pręter caleph,& Ioſue,numer.14. Propter vitulum quem adorauerunt filij iſrael ceciderunt die vna viginti tria milia hominum.Exod.32.¶De ſeruo neq; notauit Matth.18. Gregor.Error cui non reſiſtitur approbatur.

De quarta lupi natura,ſuper dilectione proximi.

Non lupus offendit vicini armenta locoſq;.
Sic bona coniuncti quiſq; tenetur amet
Mor. Iuxta illud domini mandatum dilige dixit,
Sicut te ipſum hominẽ,qui tibi iunctus erit
Matth.cap.22.ait Ieſus diliges dominum deũ tuum ex toto corde tuo,& ex tota mente tua, &

ex tota anima tua,& hoc eſt maximum & primum preceptum, Secundum autem ſimile huic diliges proximum tuū ſicut te ipſum, in his duobus mandatis vniuerſa lex pendet,& prophetę.
Auguſti. ſuper illud primi Io. non diſcernuntur filij Dei à filijs diaboli, niſi charitate, qui habent charitatem nati ſunt ex Deo, qui non habēt charita. non ſunt ex Deo.
Hiſtorię.
Anima Ionathę obligata eſt animę Dauid, quam dilexit in animam ſuam. Reg. 18.
Oſtendit Dauid ſe amicum diligere in planctu Ionathe, inimicum in planctu Saul. Reg. primo. Proximum in planctu Abner. 2. Reg. 3.
Tantam vult nos deus erga proximum habere dilectionem, vt peccanti vſq; ſeptuagies ſepties dimittat. Matth. 18.
Paulus optabat anathema fieri pro fratribus ſuis ad Roma. 9.
De Alicorni natura, ſuper munditia, & caſtitate.
Eſt Alicornus terribilis, tum fortis, acutus,
Fronte gerit cornu hoc ſcindere dura poteſt.
Quodlibet hunc animal timet, eſt quia fortis, & (audax
Nec venatoris vincula tenſa tenent.
Virginitatis ſed virgo dulcedine nectit.
Ad ſyluas, vinclis, ducta puella ligat.
Nexus fertur ad vrbem precedente puella.
Sic animal cogit virginitatis odor.
Mor. Hunc alicornū peruerſum tu dęmona dicās.
Fertur opus rectum virginitatis odor.
Sic a,re genium capitur virtutis odore,
Dictum animal ſicut virgo puella ligat.

In domino virtutem fac,ſic ipſe reducet,
Hoſtes ad nihilum,carmina ſancta canunt.
In domino curam iacta,& te nutriet ipſe,
Hęc alibi in pſalmo dicta notanda lege.

Pſal.54.Iacta ſuper dominum curam tuam,& ipſe te nutriet.

Hiereny.in carne viuere pręter carnem, non eſt humanum,ſed angelicum.

Sanctus Ambro.exaltat eum ſuper angelicam vitam,dicens maior eſt victoria virginum q̃ angelorum, Angeli.n.ſine corpore viuunt, ſed vere chriſti virginitas in carne triumphat.

Auguſti.ſuper pſal.19 quid prodeſt integra caro in mente corrupsa,melius eſt humile coniugiū q̃ ſuperba virginitas.

Hiſtorię in Lumerpa,pręter iſtam.

Filij Iacob tantum dilexerunt caſtitatem, & virginitatem in ſorore ſua Dina, ꝗ ſichen,qui eā violauit,& patrem eius,& totum populum ciuitatis occiderunt.Geneſ.34.

Aguſt.ſuper pſal.17 quę eſt virginitas mentis,integra fides,ſolida ſpes,& ſincera charitas.

De natura Caſtorij.ſuper puritate,
& caſtitate.

Venator blandis canibus ſectatur in aruis,
Caſtorem vt capiat,teſticuloſq; ſecet.
A canibus noſcens non poſſe euadere caſtor,
Truncat teſticulos dentibus ipſe ſuos.
Mor.Naturā hāc totis ſectemur viribus omnes,
Si charum eſt,trunca quodq; nocere vides.
Erue nam ꝗ oculum tunc cum ſcandala gignit,
Quamuis charū habeas,carmina ſancta canūt

manu philiſteorum,& recuperauit vrbes quas illi abſtulerunt Iſraeli,poſtea congregati ſunt,& petierunt Regem conſtitui contra voluntatem Samuelis.primo Reg.8.

De Aſilo,ſeu Tabano,ſuper nequitia.

A,gręcis ęſtrus,nobis eſt dictus aſilus,
Huius ſemper aquas copia magna colit.
At calabri noſtri dixerunt eſſe tabanum,
Perterret tauros aſper acerba ſonans.
Ipſe tamen refero,taures qui pungit acuto,
Ore feros,nunq; naſcitur ęſtrus aquis.
Sed tauri coſtis oriuntur tempore veris,
Aeſtri,horum morſu tacta iuuenca fugit.
Perq; diem totum cęlat ſe exterrita ſyluis,
Diffugiunt tacti per nemus atq; boues.
Quolibet armentum furit,& mugitibus implet,
Concuſſum ſyluas,ęthera,ſiue nemus.
Mor.Aeſtrus feſtus ait,gratorum voce furorem,
Deſignat,noſtra ſtultitiamq; notat.
Hunc ęſtrum dicas,quādo eſt mens conſcia lęſa,
Peccator noxa territus vſq; fugit.
Vel miſer eſt ſeruus,diri vocem,atq; furorem,
Formidans domini,ſe latet,atq; fugit.
Exclamat cęſus,trepidus cęlumq; querela,
Implebit,ſuperos auxilioq; vocat.

Eccleſiaſt.quia vidi impium poſitum in dignitate,& diuites, ſedere deorſum, vidi ſeruos in,

equis,principes ambulantes ſuper terram quaſi ſeruos.

Iuramentum ſecundum Archi.& eſt mens S. Tho.Iuramentum eſt affirmatio vel negatio de aliquo facto,vel fiendo ſacrę rei atteſtatione firmata. Iurare ſecundum ſanc.Tho ſecunda ſecundę queſt.89 eſt deum teſtē vocare, vnde eſt actus latrię dicente Hierony ſuper Math. quia qui iurat aut veneratur,aut diligit eum per quē iurat hęc in ſylueſtrina.& reliqua videlicet,vtrū licet aliquando,aut frequenter iurare.

Eſay.cor.Impij quaſi mare feruens.

Salom.cor.Impij eſt ſimile inferno,& viri iniqui ſunt membra diaboli.

Salom.Tria ſunt,quę non ſinunt hominem quieſcere in domo ſua.ſ.fumus.i.ſuperbia ſolicitudia.i.auaritia,quę ſtillat anſiecates varias in cor; mala vxor,i.concupiſcentia carnalis.

Boetij.cap.4 de diſcipli.ſcho.& S.Tho ibidem nihil eſt amarius menti debitoris quã exclamatio creditoris.

Pſal.139.Eripe me domine ab homine malo,& à viro iniquo eripe me.

Hiſtorię ſuper nequitia.

Filij Iſrael ſępius rebelles fuerunt contra dominum,vt patet Exod.Deutero.& Numeri.

Item in hieruſalem facta eſt turbatio,& congregatio contra Paulum,& trahebant extra templum,& vix potuit eripi à Tribuno qui cum militibus ſuper venit,& poſtea dixerunt non licet hominem viuere ſuper faciem terrę.

In iudea deſtrueret, ſed in fine miſerabiliter, & tur pe interijt. j. Machabeo 9.

Iudas ſatis malus extitit, qui dominum ſuum manibus tradidit iudeorum Matth. 26

Impij iudei diſcipulos Chriſti, ſermonibus, verberibus, & carceribus frequenter, & fortiter afflixeruut. Actuum. 4.

De Scarabeo, ſcaruario, ſuper dęmone.

Aegypti populus ſcarabeum ſtultus honorat,
Comparat hunc ſimilem ſolis ad effigiem.
Quilibet eſt mas, atq; pilam de ſtercore voluit,
Per ſperma immixtum naſcitur hoc animal.
Cornua prelonga, & dentata cacumine binis,
Forficibus, muſſat, cum fremituq; volat.
Mor. Ipſe tamen dicam ſcarabeũ dęmona nigrũ,
Cenſeo ſic vultum, cornua longa ſimul.
Et natum de ſtercore dic genitrice maligna,
Peccato hęc fętum concipit, atq; parit.

Pſal. 50. Quoniam in Iniquitatibus conceptus ſum, & in peccatis concepit me mater mea.

Moyſes facie cornuta apparuit. Exod. 34 quia ſępe fit vt homo cornutus. i. elatus efficiatur quã do ſe fuiſſe cum domino, & quando ſe ſanctum, vel amicum dei gloriatur.

Cippus Rex Romanorum cornutus apparuit.

SECVNDVS LIBER.

De Leonis natura, ſuper Pręlatis, & Principibus.

Viribus, ac animo armauit natura Leonem,

Omne animal contra bella ſubire timet:
Syluestrum regem dicunt hunc eſſe ferarum,
Dant eſcam ceruus, capra, iuuenca, pecus.
Vrſa hui. blanditur, timet, huc ſęuiſſima tygris,
Et fugit hunc ſerpens, tum genus acre lupi.
Cum rupe excelſa deſcendet ad infima campi,
Extinguit cauda ſigna notata pede.
Ne ſua venator noſcat veſtigia, ſiue,
Qua ſylua luſtrum poſſit habere ſciat.
Mor. De cęlo in terram veniēs veſtigia chriſtus,
Texit, quis dęmon neſciat acta Dei.
Aduentum domini neſciuit peſſimus hoſtis,
Dęmona nam cęlat cuncta futura pater.
Sic de ſydereis, hęc ad mundana venito,
Neſciat vt dęmon ſigna notata pede.
Scilicet in domibus non ſiſtant crimina noſtris,
Quę propter dęmon gaudeat ipſe vafer.
Eius diuitię, & iuſtum, & ſit gloria tectis,
Sęcula per ſęclī, verba propheta notat.

Origenes in vigil. natiuit domini i homel. poſt euangel. videlicet quę fuit neceſſitas vt deſponſata eſſet Maria Ioſeph, niſi propterea quatenus hoc ſacramentum diabolo cęlaretur.
Chryſoſto. in expoſitione euangel. primę dominicę quadrage. non autem vltra tranſiuit, quaſi dicat: plus quadraginta diebus ieiunaſſ., ne incredibilis videatur carnis aſſumptio, & etiam vt aliqui dicunt quatenus eius diuinitas diabolo cęlaretur.

Gregori. in. 4. dominica aduent. videlicet de montibus ad infima venire dixit omnis vallis implebitur, & omnis collis humiliabitur, quid in

hoc loco vallium nomine niſi humiles, quid montium, aut collium, niſi ſuperbi homines deſignantur.

Hiſtoriȩ ſuper Prelatis.

Petrus cap. 5. paſcite, qui in vobis eſt gregem Dei.

Oſea propheta. Ego ſum quaſi leona effraim & quaſi catulus leonis.

Bonus prȩlatus fuit Moyſes populo Iſrael, qui pro eius liberatione toties ad Pharaonē acceſſit. Exod. 6 & moriturus dominum rogauit, vt de duce idoneo prouideat Nume. 27.

Signum dilectionis Dei eſt, quando principem & prelatum bonum populo concedit, vnde dixit Sabba Regina Salomoni, quia te dilexit Deus Iſrael, ideo poſuit te Regem ſuper eum, vt facias iudicium, & iuſtitiam. 3. Reg. 10. & 11, & para. ly. 9.

Petrus paſtor eccleſiȩ videns iudeos male de diſcipulis ſentientes, confidenter eos excuſauit, & iudeos ſuperauit. Actu. 2.

Bonus prȩlatus debet eſſe ſapiens, & diſcretus. Sapient. 6. diligite lumen ſapientiȩ qui preeſtis populo, aliter non poterit mundum ab immundo ſpiritu diſcernere, nec populum ſibi commiſſum fideliter regere, aut iuſte iudicare.

Saluator noſter dominus Ieſus vbi ſe bonum paſtorem dicit, ſtatim cauſam ſubiunxit, dicente Io. 10. Bonus paſtor animam ſuam dat pro ouibus ſuis, & poſt pauca animam meam pono pro ouibus meis: in quo dat intelligere, quid exigatur ad hoc, ꝙ bonus paſtor vocari mereat.

Prelati,qui non caſtigauerunt rebelles, puniantur à,domino. Ezech.3.filij hominis ſpeculatorem dedi te domui Iſrael, & audies de ore meo verbum,& annunciabis eis ex me, ſed dicente me ad impium morte morieris,& non nunciaueris,ei,neq; locutus fueris,vt auertatur vir à, via ſua peſſima,& viuat,ipſe impius iniquitate ſua morietur,ſanguinem eius de manu tua requiram.

De alia Leonis proprietate.

Mortuus apparet quando leo naſcitur aluo,
Per tres in terra ſic iacet ipſe dies.
Mor.Mors domini noſtri ſignatur morte leonis,
Per trinam lucem mortuus orbe ſtetit.

Hieremi.cap.73. Aſcendit leo de cubili ſuo.
Balaam, Nume.cap.23.Ipſe vt leena conſurget,& quaſi leo non occubabit donec deuoret prędam. In apoſtolorum ſymbolo tertia die reſurrexit à,mortuis,& euangeliſtę in paſſione ipſius.

De tertia Leonis proprietate.

Non ſua cum dormit fuluus leo lumina claudit,
Sic in nos Chriſtus lumina aperta tenet.
Mor.Salua nos domine à,nobis,& peſſima pelle
Aduerſa,& remoue pagina ſacra canit.

Ad completo.ant. Salua nos domine vigilantes,cuſtodi nos dormientes, vt vigilemus cum Chriſto,& requieſcamus in pace.

De Vrſa,& eius proprietate,ſuper correptione,& pueris bonę indolis.

Vrſa parit carnis ſine forma, & corpore fruſtum,
Cui format lingua cętera membra parens.
Mor. denotat infantē natū à ventre, abſq; loquela
Vagit, ſed mater fingere verba docet.
Inſtruit aut pater, aut docto, fido q; magiſtro,
Traditur, vt doceat noſcere iuſſa dei.
Heu quantū pueris nocet īproba vita magiſtri;
Aurea rectori munera mitte probo.
Vt lac me mulſit, Domini fęcere manuſq;,
Intellectum auget, conſiliumq; deus.
Intellectum da mihi, ſic tua iuſſa requiram.
Legem & ſerutabor verba propheta canit.
Eſt deus in nobis, ſu'monis muſa notauit,
Aduenit, & flamen ſedibus ętheris.

Salom in prouer. Fili ne obliuiſcaris legis meę & precepta mea cor tuum cuſtodiat.

Idem in eodem. Filius ſapiens lętificat patrem & filius ſtultus meſtitia eſt matris ſuę.

Alios docere, eſt proprie facultati indulgere. Boeti. cap. 5. de diſcipli. ſcholaſt.

Idem cap. 6. Nulla ſiquidem res eſt magis perniciosa diſcipulo, q̄ vita magiſtri contumelioſa.

Idem in eodem, Arrogantis magiſtri ſedulitas nunq̄ hominem fideliter inſtituit.

Veram, & perfectam regulam dedit Chriſtus, corripiendo fratrem dicens petro, ſi peccauerit in te frater tuus. Matth. 18.

Iacobus cap. vlti. qui conuerti fecerit peccatorem ab errore vitę ſuę, ſaluabit animam ſuam à morte.

Hiſtorię ſuper pueris bonę indolis.

Ioas filius Ioram regis iuda, puer ſeptem anno-

rum quando erat regnare cœpit, fecit q; quod bonum erat coram domino cunctis diebus. Ioiadę ſacerdotis. 4. Reg. 12. 2. para. 24. Octo annorum erat Ioſias cum regnare cœpiſſet, fecitq; quod placitum erat coram domino. 4. Reg. 22.

Thobias cum eſſet iunior omnibus in tribu neptalim, nihil tamen puerile geſſit in opere. Thob. primo.

De Natura canis, ſuper adulatore.

Dat natura cani latratum, ac eſſe fidelem,
Vt domini latrans ſeruet ab hoſte bona.
Aut caudę motu, vel murmure pręſtat amorem,
Vel lingua linget, vel pede tangit herum.
Hic dominum noſcit, pueros, ſediſq; miniſtros,
Latratu externus pellitur omnis homo.
Mor. Sic ſuperis debes primum ſeruire libenter,
Cognatiſq; tuis, omnibus abſq; dolo.

Prouerbi. 27. Meliora ſunt vulnera diligentis, q̃ oſcula blandientis.

Prouerb. primo; Si te lactauerint peccatores ne acquieſcas eis.

Pſal. 27. Quomodo loquuntur pacem cum proximo, mala autem in cordibus eorum.

Auguſti. vterq; reus eſt, qui veritatem occultat, & qui mendacium dicit, quia ille prodeſſe nō vult, & iſte nocere deſiderat. ¶ Pſal. Perdes omnes qui loquuntur mendacium.

Idem Auguſti. Duo genera perſequutorum ſunt, ſ. vituperantium, & laudantium.

Prouerbi. Magis opto à quolibet reprehendi, q̃ ab errante, & adulante laudari.

Chriſtus Ioannem laudauit non pręſentem a

Matth 10. dans hoc exemplum, q nullus in preſentia ſua debet laudari.

De alia natura canis, ſuper timore Dei.

Eſt natura canis dominus cum verberet ipſum,
Poſtq; vocet dominus, tunc canis ipſe venit.
Mor. Quiſq; Deũ timet, eſt ledenti parcere promptus,
Vt nobis Chriſti carmina ſancta canũt.
Subiecti eſtote, & regi ſeruite timore,
Diſcolus, atq; bonus, ſiue modeſtus erit.
Hoc diui nobis mandauit epiſtola petri,
Quam ſi ſepe leges, ſepe iuuare poteſt.

Lucas cap. 22 Pater dimitte illis, quia neſciunt quid faciunt.

Paul. ad corinth. cap. 11. fratres libenter ſuffertis inſipientes, cum ſitis ipſi ſapientes, ſuſtinetis .n. ſiquis vos in ſeruitutem redegit, ſiquis deuorat ſiquis accipit, ſiquis extollitur, ſiquis vos in faciẽ cedit. Petrus lib. primo cap. 2. Subiecti eſtote omni humane nature propter Deum, ſiue regi quaſi precellenti, ſiue ducibus tanq̃ ab eo miſſis ad vindictã malefactorum, laudẽ vero bonorũ.

De natura Lupi, ſuper tentatione diaboli.

Eſt natura Lupi, ſi hominem prius ipſe videret,
Vt perdat vocem, verbaq; perdat homo:
Si a viro lupus eſt preuiſus, tunc lupus omnem,
Virtutem perdit, voxq; repreſſa ſibi.
Mor. Hic lupus ẽ demon, q hoīem tentabit inertem
Incautum offendẽs, hoſtis erit ſuperbus.
Sic contra ſi hominẽ inueniet ſine crimine iuſtũ,
A iuſto victum demona abire puta.

Cognoſcitur autem ſecundum Chriſoſt. Lupus contectus, primo ſi mordet dentibus.i.detrahit, ſecundo ſi non clamat verſus terram, ſed vlulat verſus cęlum, vt hypocritę ſe extollentes, & viros cęleſtes per infamiam deprementes. Tertio ſi non paſcuntur herbis cęleſtium conſolationū, ſed carnibus voluptatum, vt in Aure.roſa, ī euāgelio, dominicę de paſſio.fer.4.

Hiſtorię.

Diabolus in ſerpente primos parentes in parte debiliori tentauit.ſ.in muliere, Item à longe explorare cępit, nec ſtatim comedere precepit.

Diabolus ſuaſit Iudę, vt traderet dominum ſuum in manibus iudeorum.Io.13.

Alia Lupi proprietas, qui cum vellet retro aſpicere, per colli craſſitiē, eſt opus totū corpus vertat, ſuper prudentia, & dilectione Dei.

Vt totum corpus voluat, groſſitia colli,
Cogit, cum vellet cernere terga Lupus.
Mor. Sic homo quando aliquid rectū cōmittere (vellet;
Vires ingeniū flectat, & omne ſuū.
Viribus ad dominū cantemus dulciter hymnos,
In pſalmis dixit verba propheta tibi.

Pſal.148. Laudate dominum de cęlis, laudate eum in excelſis, hymnus omnibus ſanctis eius filijs iſrael populo appropinquanti ſibi.

De alia Lupi natura, ſuper ſeueritate, & correptione.

Nocte lupus pergens pecori bellum inſtruat acer

Frondoſo à,luco pergit ad arua Iouis.
Incautus ſi pes ſtrepitum committet eundo,
Errantem mordet,vindice dente pedem.
Mor. Hoc imitare lupi exēplū,tum pectore ſigna
Et peccans membrum corrige iure tuum.
Si manus,aut pes,vel lingua,aut tua lumina pec-
Aut peccent ſenſus,corrige,quinqꝫ tui. (cent,
Emenda linguam,& cordis ſint intima pura,
Ad primam doctor,ſanctaqꝫ verba ſonant.

Matth.cap.5. Si oculus tuus dexter ſcandali-zat te erue eum,proijcies abs te,& ſi dextera manus tua ſcandalizat te aſcinde eam, & proijcias abs te,expedit &c.

Pſal.25.pes meus ſtetit in directo,& in eccleſiis benedicam te domine,& reliqua.

Hiſtorię ſuper ſeueritate.

De ſexcentis millibus virorum, qui numerati fuerunt,nullum intrauit in terram promiſſionis propter eorum peccata prēter caleph,& Ioſue,numer.14. Propter vitulum quem adorauerunt filij iſrael ceciderunt die vna viginti tria milia hominum. Exod.32. ¶De ſeruo neqꝫ notauit Matth.18. Gregor. Error cui non reſiſtitur approbatur.

De quarta lupi natura,ſuper dilectione proximi.

Non lupus offendit vicini armenta locoſqꝫ.
Sic bona coniuncti quiſqꝫ tenetur amet
Mor. Iuxta illud domini mandatum dilige dixit,
Sicut te ipſum hominē,qui tibi iunctus erit
Matth.cap.22.ait Ieſus diliges dominum deū tuum ex toto corde tuo,& ex tota mente tua, &

ex tota anima tua,& hoc eſt maximum, & primum præceptum, Secundum autem ſimile huic diliges proximum tuũ ſicut te ipſum, in his duobus mandatis vniuerſa lex pendet, & prophetę.

Auguſti. ſuper illud primi Io. non diſcernuntur filij Dei, à filijs diaboli, niſi charitate, qui habent charitatem nati ſunt ex Deo, qui non habẽt charita. non ſunt ex Deo.

Hiſtoriæ.

Anima Ionathę obligata eſt animę Dauid, quam dilexit in animam ſuam. Reg. 18.

Oſtendit Dauid ſe amicum diligere in planctu Ionathe, inimicum in planctu Saul. Reg. primo.

Proximum in planctu Abner. 2. Reg. 3.

Tantam vult nos deus erga proximum habere dilectionem, vt peccanti vſq; ſeptuagies ſepties dimittat. Matth. 18.

Paulus optabat anathema fieri pro fratribus ſuis ad Roma. 9.

De Alicorni natura, ſuper munditia, & caſtitate.

Eſt Alicornus terribilis, tum fortis, acutum,
Fronte gerit cornu: hoc ſcindere dura poteſt.
Quodlibet hunc animal timet, eſt quia fortis, & (audax
Nec venatoris vincula tenſa tenent.
Virginitatis ſed virgo dulcedine nectit.
Ad ſyluas, vinclis, ducta puella ligat.
Nexu fertur ad vrbem precedente puella.
Sic animal cogit virginitatis odor.
Mor. Hunc alicornũ peruerſum tu dęmona dicas,
Fertur opus rectum virginitatis odor.
Sic a, re gmium capitur virtutis odore,
Dictum animal ſicut virgo puella ligat.

In domino virtutem fac, ſic ipſe reducet,
Hoſtes ad nihilum, carmina ſancta canunt.
In domino curam iacta, & te nutriet ipſe,
Hęc alibi in pſalmo dicta notanda lege.

Pſal. 54. Iacta ſuper dominum curam tuam, & ipſe te nutriet.

Hierony. in carne viuere pręter carnem, non eſt humanum, ſed angelicum.

Sanctus Ambro. exaltat eum ſuper angelicam vitam, dicens maior eſt victoria virginum q̃ angelorum, Angeli. n. ſine corpore viuunt, ſed vere chriſti virginitas in carne triumphat.

Auguſti. ſuper pſal. 19 quid proceſt integra caro in mente corrupsa, melius eſt humile coniugiū q̃ ſuperba virginitas.

Hiſtorię in Lumerpa, pręter iſtam.

Filij Iacob tantum dilexerunt caſtitatem, & virginitatem in ſorore ſua Dina, q͛ ſichen, qui eā violauit, & patrem eius, & totum populum ciuitatis occiderunt. Geneſ. 34.

Aguſt. ſuper pſal. 17 quę eſt virginitas mentis, integra fides, ſolida ſpes, & ſincera charitas.

De natura Caſtorij, ſuper puritate, & caſtitate.

Venator blandis canibus ſectatur in aruis,
Caſtorem vt capiat, teſticuloſq; ſecet.
A canibus noſcens non poſſe euadere caſtor,
Truncat teſticulos dentibus ipſe ſuos.
Mor. Naturā hāc totis ſectemur viribus omnes,
Si charum eſt, trunca quod q; nocere vides.
Erue nam q͛ oculum tunc cum ſcandala gignit,
Quamuis charū habeas, carmina ſancta canūt.

Per ſapientem ſunt nobis hęc verba notata.
Quę nocitura tenes, q̃uis ſint chara relinque.
Vtilitas opibus preponi tempore debet.

Lucas cap. 11. Si oculus tuus ſimplex fuerit, totum corpus tuum lucidum erit.

Matth. cap. 5. Si oculus tuus dexter ſcandalizat te erue eum & eĳcias abs te, & reliqua.

Lactant. firmia. lib. 6. cap. 6. Nihil poteſt eſſe vtile, vel honeſtum, quod non idem bonum, nihil inutile, ac turpe, quod idem malum non ſit.

De Panthera ſuper abſtinentia.

Eſt Panthera animal pulchrũ, diſtincta colore,
Albo, vel nigro, paſcua multa legens.
Se proſternit humi, trinis dormitq; diebus,
Extenſoq; iacet cum anteriore pede.
Poſt trinos ſurgens alta dat voce rugitum,
Ac odor emanat mitis ab ore ſuo.
Quodq; animal currit tractum dulcedine odoris,
Pantherę, inde valet pellere nulla fames.
Mor. Ne timeas pictã pantherã dicere Chriſtũ,
Qui inferetro trina iam ſtetit ipſe die.
Poſt q̃ ſurrexit totum orbem impleuit odore,
A, tenebris multos expulit atq; viros.
Ad precioſa vnguenta tua ipſi currimus omnes,
Et pueri, & iuuenes, te & coluere ſenes.
Omnes in terras ſonus eſt diffuſus eorum,
Miſſorum à, domino, verba propheta notat.

Pſal. 18. In omnem terram exiuit ſonus eorum & in fines orbis terrę verba eorum.

Paul. ad roma cap. 10 equidem in omnem terram exiuit ſonus eorum, & in fines orbis terrę

verba &c. Io offerto. beatiſſime Virginis. Mar. in odorem vnguentorum tuorum currimus adolo. &c. Hiſtorię.

Angelus domini dixit Thobię iuniori bona eſt oratio cum ieiunijs, & elemoſinis. Thob. 12.

Piſces, & panes Ieſum bis multiplicaſſe legitur, nunquam carnes Matth 14.

Saluator ieiunauit. 40. diebus, & 40. noctibus, poſtea exurijt. Matth. 4.

De beato Io. bapt. dicitur quod cibus eius erat mel ſylueſtre, & locuſtę. Matth. 3 vnde de eo dicebat Chriſtus venit Io. non manducans, neque bibens. Matth. 11.

De Simia, ſuper morte malorum.

Vult natura duos catulos vt ſimia gignat,
  Vnum plus alio de quibus ipſa colit.
Quem colit ante vlnis fert, armo fertur & alter,
  Vlnis conducto dat meliora cibi.
Cum venator eam ſectatur, deſerit illum,
  Quem colit in terra, ſcandat vt alta pede.
Et quem non vellet ſecum poſt tergora ducit,
  Saluatur ſpretus, quem coluitque perit.
Mor Deſignatur hō, qui animā pro corpore pdit
  Dimittit cęlos, inferiora petens.
Cum veniet venator, quem tu dicito mortem,
  Dilectum natum deſerit ipſe ſuum.
Diuitias linquit, quas ſecum ducere vellet,
  Et peccata feret, linquere quodque cupit.
Elegi in domibus domini deiectus ineſſe,
  Quam peccatorum tecta ſuperna colam.
Pagina ſacra canit, cuſtodi verba prophetę,
  Per quę cęlorum ianua lęta patet.

Pſal ci. Nolite ſperare in iniquitate, & rapinas nolite concupiſcere diuitię ſi affluant, nolite cor apponere.

Auguſti Elegi eſſe cum Deo in profundo inferno, ꝙ ſine eo in cęlo.

Pſal 98. Elegi abiectus eſſe in domo domini mei, magis ꝙ habitare in tabernaculis peccatorū

Hiſtorię ſuper morte malorum.

Chayn qui occidit fratrem ſuum Abel, occiſus eſt ab Alamech. Gen. ſ. 4.

Chore, Datan, & Abiron, & eorum ſequaces Moyſi rebellantes deſcenderunt viui in infernū aperta humo Nume 14.

Pharao cuius cor emollire non potuit Moyſes in mari rubro cum exercitu ſuo ſubmerſus interijt. Exod. 4.

Abſalon perſequens patrem libidine dominandi male occiſus eſt. 2. Reg. 18

De Ceruo, ſuper oratione, & cultu Dei.

In quibus eſt ortus moriens ſe vertit ad oras,
Ceruus, dum ſpectat ſpiritus ore, meat.
Mor. Sic nos ad dominū debemus vertere mētē,
Et cęlos, noſter ſpiritus vnde venit.
Ad cęlos oculos, ſummos monteſꝗ leuaui,
Vnde mihi auxilium, dicta propheta notat.

Pſal. 120. Leuaui oculos meos in montes vnde veniet auxilium mihi.

De alia natura Cerui, ſuper confeſſione.

Cum Ceruus renouare velit ſe, cornua ſiue,
Longa cadant, capiti ſarcina magna ſuo.

Naribus olfaciens fouea clauſum attrahit anguē,
Quem glutit, viro cornua tota cadunt.
Turbatum corpus noſcens, tactumq; veneno,
Ad fontem ſtatim eſt pergere cura ſibi.
Virus per lymphę virtutem vincitur atrum,
Cum bibit à dorſo defluit atq; pilus,
Mor Sic nos decepti ſerpentis fraude doloſi,
Vt non poſſimus tollere ad aſtra caput.
Cornua ſeu capitis deponas pondera magna,
Per cornu dicas turpia facta tua.
Accede ad templum, ac exponas crimina dira,
Presbytero, hic ſumpta communione lauat,
Auguſtinus ait, quot nos peccata patramus,
Dęmon tot dominus dicitur eſſe modis.

Pſal. 41. Quemadmodum deſiderat ceruus ad fontes aquarum, ita deſiderat ad te anima &c.

Io. cap. 7. Si quis ſitit veniat ad me, & bibat, qui credit in me, ſicuti dicit ſcriptura, flumina de ventre eius fluent, & aquę viuę.

Pſal. 6. Quoniam iniquitates meę ſuper grauatę ſunt caput meum, & ſicut onus graue grauatę ſunt ſuper me. ¶ Matth. cap. 2. Venite ad me qui laboratis, & onerati eſtis, & ego reficiā vos.

De alia natura Cerui, ſuper amicitia.

Si multi pergant longe, vt ſibi paſcua cerui,
Inueniant, tendunt ordine namq; bono.
Crura ſuper precedentum ſua menta ſequentes,
Siſtunt, vt poſſint ocia percipere.
Anterior feſſus mentum requieſcit in illo,
Crure, quod incedit poſteriore loco.

Mor. Tradere defeſſis ſic nos debus amicis,
Auxilium, rebus conſilium q; pie.
Alterius ferat alter onus, ſic lege ſuperna,
Eſt iuſſum, vt Pauli codice verba canunt.

Paul. ad Galath. cap. 7 alter alterius onera portate, & ſic adimplebitis legem chriſti.

iacobus epiſt. prima cap. 5. Confitemini ergo alterutrum peccata veſtra, & orate pro inuicem, vt ſaluemini.

Matth. cap. 7. Tollite iugum meũ ſuper vos & inuenietis requiem animabus veſtris, iugum .n. meum ſuaue eſt, & onus meum leue.

Hiſtoriæ ſuper amicitia.

Loquebatur dominus cum Moyſi facie ad faciem, ſicut ſolet loqui homo cũ amico ſuo. Exod. 33. Laudauit dominus villicum iniquitatis q; prudenter feciſſet amicos ſibi acquirendo de bonis domini ſui, debemus per tẽporalia nobis amicos acquirere, per quos ad æterna tabernacula introducamur Luc. primo, &. 6. ¶ Rex Alexander, miſit Ionathe epiſtolam dicens audiuimus de te, q; ſis vir potens viribus, & aptus vt ſis amicus noſter primo Machabeo. 10.

Quarta Cerui proprietas.

Ad ſtabulum ceruus recipit ſe prouidus ante,
Solis deſcenſum, quo ſua membra locat.
Surgit & ante diem dimittens molle cubile,
Ad ſaltus pergit paſcua læta legens.
Nullum animal ſicut cerua eſt ſic lactis abũdans,
Lac cumulat mammis cerua labore ſuo.
Nullum animal curat natos vt cerua cibare,
Illos cuſtodit ſollicita atq; colit.

Appelles

Mor. Appelles Chriſtū ceruā teſtante propheta,
David ceu docuit ſępe canendo lyra.
Nam curam geſſit Chriſtus nos liberet atri,
Dęmonis à manibus, ſe dedit inq; cibum.

Salom. prouerb. 5 Cerua chariſſima, & gratiſſima hinnulis, vbera eius inebrient te, & in amore eius delectare iugiter.

David appellat Chriſtum ceruam, pſal. 41. per expoſitorem Iacobum de valentia. Et in hiſtoria ſancti Fantini, cui apparuit dominus in forma cerui.

De Lynce, ſeu Lupo ceruerio.

Linx vario collo, & maculoſo tergore, acuto.
Viſu, huius lotium deuenietq; lapis.
Si comedens predam caput ipſe extollet in altū,
Eſt predę oblitus, protinus atq; meat.
Mor Moribus ē vir, q virtute, & prędirus āpla,
Diuitias ſpernit, regna beata putans.
Sunt ſancti ob Chriſtū paſſi, qui vulnera multa,
Spreuerunt mundum, delitiaſq; leues.
Crudeles furias calcarunt, atq; tyrannos,
Optantes Domini nomine multa pati.
Sęcli & terrores quorum patientia vicit,
In cęlo fulgent, ceu ſacra verba canunt.

Hymnus In natali marty. hi pro te furias, atq; ferocia calcarunt hominum ſęuaq; verbera, cędũtur gladijs more bidentum, non murmur reſonat, nec querimonia, ſed corde tacito mens bene conſcia conſeruat patientiam.

Salom. prouerb. 7. melius eſt bonum nomen, q̄ diuitię multę.

Boeti. Virtus in medio rerũ decore locata conſiſtit. Ariſtote. 2. Ethico. Virtus eſt habitus electiuus in medio conſiſtens.

Paul. ad corinth 2 capi. nam gloria noſtra hęc eſt teſtimonium conſcientię noſtrę.

De Elephante, ſuper nequitia, & ſuper oppreſſione bonorum, & malorum.

Vt perhibẽt Elephas dominũ qñ imperat audit,
Bellantis verbum ſeruat & omne viri.
Et fert binos hęc annos in corpore fętum,
Vnus at in partu barralus ortus erit.
Viuit ter centum annos, nec plus parturit vno,
Fętu, quem cęlat prouidus, atq; tegit.
Hęc habet intellectum plusq̃ animalia quęq;,
Quemlibet effectum ſcit ratione quaſi.
Iuditioq; nouę cuſtodit cornua lunę,
Qua viſa ad fontis pergere curat aquam.
Ipſe genu flexus lauat & ſe fontis in vnda,
Et flexum oſtendit, ſępe mouere caput.
Aegrotans herbas quaſdam reperire ſtudebit,
Prębet, & has cęlo cum pietate rogans.
Diligit humanum genus, oſtenditq; meanti,
Errantiq; viam pergere poſſe viro.
Hic homini auxilium preſtat, ſi forte dragone,
Inſultus fiet, liberet vſq;. ſtudet.
Mor. Cur nos humani intellectu ſępe caremus,
A, nobis rectum iuditiumq; fugit.
Nõ dñm ante oculos, nec cernimus ęthera sũmũ
Nec lunę aſpicimus cornua plena nouę.
Nec cur terra tremit, ſplendent cur fulgura cęlis,
Cur ponto eſt rabies, cur malus atq; ſapor.

Sed potius fędi lucrum nos fęnoris urget,
Ad terram corpus flectere ſiue caput.
Hic elephas ſicut mundatur flumine lotus,
Sic tibi confeſſo crimina lota putes.
Es qui puluis homo, in cinerē vertere memento,
Antiquam ad matrem cuncta creata petent.
Ferro, peſte, fame, & vinclis, algore calore,
Tempus viuendi mors rapit omne tibi.
Mille modis mortales mors necat, atq; fatigat,
Et lętos occat non meditata dies.
Attamen aduerſus coniunctos mente proterua,
Eſt in mendicos ſemper acerbus homo.
Et feritate ſua, lynces, toruaſq; leęnas,
Et tigres ſuperat, ſęuitiaq; lupos.
Hoc quia non extrema dies attenditur ęui,
Hoc diri faciunt, qui pietate carent.
Sęuitię totum fędarunt crimine mundum,
Eſt fratris telius ſanguine tincta prius.
Et pater eſt auſus natam viciare nefando,
Concubitu, & natus matre iacere toro.
Eſt diro frater compulſus amore ſororis,
Ardet priuigno, ſępe nouerca ſuo.
Confectos morbo, aut ętate ſenile parentes,
Ingrato nato eſt cura cibare minus.
Nulla fides homini, fictis mendacia verbis,
Fingit pro veris falſa probare ſtudet.
Pro nummis laxum taceo, fauſtumq; potentis,
Crimine qui facto deteriora putat.
Iſte paludatus, tincta oſtro, & veſte ſuperbus,
Omnia contennens, nil putat eſſe deum.
Idem ventoſus profert ſine pondere verba,
Corrigit & ſeruos non ratione probos.
Pro minima & nulla culpa (empta percuſſus) ira,

ſuum regem Antiochum adoloſcentem dolo occidit, Ionathan, & filios eius nequiter occidit. pri mo Machab. 12.

Herodes adulter Ioannem baptiſtam nequiter decollauit. Matth. 14.

Saluator noſter fuit percuſſus, deluſus ab Anna & Caypha, Herode, & à, Pilato crucifixus. Match. 27.

De alia Elephantis natura, qui nõ habet iun cturas in tibijs, ſi cadet non valet ſe erigere, venã tores decipiunt cum arbore ſemiceſa, ſuper proditore.

Accipiunt homines elephantũ cũ arbore ceſa,
Non tota, hereſcens, arbor, & ipſe cadet.
Si cadet haud ſurget, nã iunctura eſt minus ipſi,
Qua poſſit pedibus ſurgere ſtratus humi.
Sic elephantum per ligni inciſi arte doloque,
Decipiunt, telis, vulneribusque necant.
Mor. Venator, dęmon fallens nos fraude feratur
Adam eſt deluſus mala negata, legens.
Vt ligno deluſus homo, lignoque redemptus,
Sic fuit à, Chriſto, ceu ſacra ſcripta notant.
Humanam ſumpſit carnem demiſſus ab aſtris,
Soluit, qui preſſi fauce dragonis erant.
Sanguine namque ſuo miſeros à, morte redemit,
Et iunctos ſoluit dęmonis imperio.
Pro nobis cęſus, paſſus tum vulnera quinque,
In ligno, Domini ſanguine crux rubuit.

Beatus Tho. ſecunda ſecundę artic. 5. fraus nõ poteſt eſſe ſine dolo ſed bene dolus ſine fraude ideo fraudi ineſt dolus, ſicut ſpecies generi.

Ambroſi. de virginibus venena nõ dantur niſi

meli: circum lita, & vitia non decipiunt, niſi ſub ſpecie, vmbraq; virtutum.

Hiſtoriæ.

Varias litteras tulit à, Dauid ad Ioab de morte propria. 2. Reg. 11.

Amon filius Dauid vocauit ſororem ſuã Thamar, quaſi de manu illius cibum ſumere deberet, & poſtea oppreſſit eam. 2. Reg. 13.

De proditore Iuda quando Ieſum tradidit. Matth. 26. ¶ Paulus fuit traditus. Actu. 23.

De Camello, ſuper abſtinentia.

Eſt conſtans, nec vincit fœda libido camelum;
Matre vt ſic iungat, ſiue ſorore ſua.
Externas ſequiturq; camelas milia centum,
Vſq; animum faciet, luxuriamq; leuet.
Mor. Vícat hõ ſe ipſũ fertur ſibi maxima virtus
Hæc ſapiens dixit Seneca verba tibi.
Nitimur in vetitum ſemper cupimuſq; negata;
Sulmonis vatis carmine muſa canit.
Imbribus æthereis ſi non extincta libido eſt,
Errat quiſq; ſuo nixu putat eſſe pudicus.

Beatus Tho. ſecunda ſecundæ, queſt. 143. continentia proprie eſt tantum circa concupiſcentias tactus. Petrus cap. 3. Qui paſſus eſt in carne deſiit à, peccatis.

In natali ſancto. martyrum chryſanti, & darĳ, errat qui putat ſe perfectam caſtitatem obſeruare nixibus ſuis, niſi tuo ymbre extincta fuerit flãma libidinis domine. Ariſtote. lib. 5. Ethico. tem

perātia eſt mediocritas circa voluptates corporis Auguſti.ſicut inimicus occiſus non facit iniuriam,ſic caro mortificata non nocet animę.

Hiſtorię ſuper abſtinentia.

Congregati ſunt filij Iſrael,& filij Amon, & cum eis filij ydumei,& pugnauerunt contra Ioſaphat Regem iudeorum,quod ille audiens predicauit ieiunium in vniuerſa iudea,& ſequitur ꝙ ipſe victoriam obtinuit.2 paraly,20.

Et Iudith quę noluit veſci de cibis Holofernis ipſum occidit,& populum ſuum liberauit.Iudith,12.&.13.

Abſtinentia multum valet ad hoc ꝙ homo poſſit faciliter ieiunare,& vigilare,nam poſt cęnam increpauit dominus diſcipulos ſuos dicens, non potuiſtis mecum vna hora vigilare. Matth. 26. Vir ſiue mulier cum votum fecerint domino vt ſanctificentur & ſe voluerint domino conſecrare abſtineant à,vino,& ab omni quod inebriare poteſt.

De Equo ſuper abſtinentia.

Si lympham haut guſtaret equus per qnꝗ dierū
Tempus,qua parte eſt condita ſentit aquam,
Si pedibus centum eſſet ſub tellure recluſa,
Captabit lymphę naribus ipſe locum.
Mor.Signat equus ſitiēs hominē qui quiꝗ dieb⁹
Hoc eſt ſi à,quinis ſenſibus abſtineat.
Si à,peccatis ceſſat homo,auxiliū,atꝗ fauorem,
Accipit à,domino & gratia tota datur.
Et cibus,& potus paucus tibi conterat omnem,
Fauſtum,doctoris ſic ſacra dicta canunt.

Gregori. in hymno ad primam carnis terat ſuperbiam potus, cibicꝫ parcitas.

Io. cap. 6. Si quis ſitit veniat ad me, & bibat, qui credit in me ſicut dicit ſcriptura flumina de ventre eius fluent, & aquę viuę.

Hiſtorię.

Cum ieiunaret Petrus in domo Simonis cecidit ſuper eum mentis exceſſus, & vidit cęlū apertum, qui ſi ſatur fuiſſet, forte non vidiſſet illam vtilem viſionem. Actu. 2.

De natura Bouis, ſuper pęnitentia.

Eſt natura bouis propria de morte dolere,
Vtile dic animal, fraudibus atcꝫ carens.
Ruminat iſte cibum, ac iterum triturat in ore,
Huius olet ſtercus, naribus atcꝫ placet.
Quid meruere boues, animal ſine fraude coloni,
A egregius doctor, ſiue poeta canit.
Mor. Sic nos debemus noſtra de morte dolere,
Dico animę mortem, perpetuamcꝫ necem.
Inferni tenebris animę flammacꝫ perenni,
Finis vt à pęnis exeat vllus erit.

Alia Bouis natura.

Et bouis vrina pulices flatucꝫ peribunt,
Sic domini flatus deſtruit omne nocens.
Mor. Inferno, vt doctores nulla redēptio regnat,
Sed miſerę voces, continuuſcꝫ dolor.
Stix atra eſt ibi, ſunt & triſtitia tartara ditis,
Ignes ſulpherei, carmina diua canunt.

Paul. ad roma. cap. 6 quod. n. mortuum eſt peccato, mortuum eſt ſemel, quod autem viuit, viuit

Deo,ita,& vos exiſtimate mortuos eſſe peccato, viuentes autem Deo in chriſto Ieſu domino noſtro. Hierony. Cypriano,memēto mortis tuę, & nō peccabis,qui ſe quotidie recordatur eſſe moriturum contennit preſentia,& ad futura feſtinat

Eccleſiaſt. cap. 30. Melior eſt mors, q̄ vita amara, & requies ęterna, q̄ langor perſeuerans.

Iob peccantem me quotidie,& non penitentem timor mortis conturbat,quia in inferno nulla eſt redemptio.

Auguſti de doctri.chriſt.lib. 2. timor Dei futura morte mentem neceſſario concutit,& quaſi clauus carnis oēs locos ſuperbię ligno crucis affigit.

Bernardus de tranſitu Malachię, mors peccatorum peſſima,quorum,& natiuitas mala,& vita peior,ſed precioſa mors ſanctorum precioſa plane tamq̄ finis laborum,tam q̄ victorię conſeruatio,tam q̄ ianua vitę,o perfecte ſecuritatis ingreſſio. Boeti.de conſol.lib. pri. metro primo.

Mors hominum fęlix,quę ſe nec dulcibus annis inſerit,& męſtis ſępe vocata venit.

Hiſtorię ſuper penitentia.

Iob q̄uis eſſet iuſtus,& timens Deum,ac recedens à malo,tamen dicebat,ego ago penitentiam in fauilla,& cinere. Iob. 42.

Io.bapt.ſanctificatus anteq̄ natus auxteram duxit vitam,vnde de eo dixit Chriſtus ipſe venit,& non manducans,neq̄ bibens. Matth 3. vbi dicit bernard.plane nec veſtiens,quia pili camellorum non ſunt veſtis humana,nec comedens quia locuſte non ſunt cibus humanus.

Auditis rationibus petri,quare iuerat ad Cornelium,& eum baptizauerat, tacuerunt fratres.

& glorificauerunt Deum dicentes,ergo,& gentibus penitentiam Deus ad vitam dedit. Actu. 11.

De natura Aſini,ſuper errantibus,& ſuper obedientia,& inobedientia.

Intutum ſectatur iter dum pergit,& aſprum,
Et rectam ſtratam linquit aſellus iners.
Mor. Eſt hõ qui à,recto declinat curua ſequẽdo;
Vt greſſus,ora,dirigat vſq; Deus.
Vt tibi complaceant dic noſtros dirige greſſus,
Ante Deum,ſicut carmina ſancta canunt.

Pſal. 118. Greſſus meos dirige ſecundum eloquium tuum,& non dominetur mei omnis iniuſtitia. Et alibi 10. dirige domine deus meus in conſpectu tuo viam meam.

Hiſtoriæ ſuper obedientia.

Noe proprie Deo obediuit,& cęteris in diluuio pereuntibus,ipſe cum ſuis ſaluatus eſt. Ge. 10
Item Abraam de immolatione filij preceptũ non diſtulit,ſed ſtatim deuote conſurgens ſtrauit aſinum ſuum,& adimplere ſatagebat, niſi aliter ordinaſſet Geneſ. 22.
Cito obedierunt apoſtoli,qui à,domino vocati,ſtatim relictis omnibus ſecuti ſunt eum. Matth. 4. & 9. Chriſtus legi obediuit, quando circuncisionem ſuſcepit,& quando templo cũ oblationibus preſentari voluit Lucas. 2. & quando de agno paſchali cum diſcipulis cumedit. Matth. 26. Saulus ad terram proſtratus à,domino correptus,ſtatim ad obediendum ſe obtulit, dicens domine quid vis me facere. Actu. 9.

De alia Aſelli natura, ſuper nequitia, & affectione carnali.

Ore in tellurem demiſſo pergit aſellus,
Naribus olfaciens ſtercora fęda vians.
Mor. Sũt il'i, qui pro terrenis ſumma relinquũt,
Diuitiis ſperans ſit maledictus homo.
Hoc dominus dixit, cantat ſanctuſq; propheta,
Ergo cuſtodi carmina ſancta Dei.

Eccleſiaſt. 5. Quid prodeſt ſtulto habere diuitias, cum ſapientia emere non poſſit.

Sapienti. 5. Quid nobis profuit ſuperbia noſtra & diuitiarum iactantia profuit nobis.

Paul. ad Thimo. 6. Qui. n. vult diues fieri incidit in varias tentationes, & in laqueos diaboli.

Matth. 18, Facilius eſt camelum per foramen acus intrare, q̃ diuites intrare in regnũ cęlorum.

Lucę. 6. Veh vobis diuitibus, qui habetis hic conſolationem veſtram.

Boeti. de conſolat. phil. lib. 2. metro. 5. Vtinam modo noſtra redirent in mores tempora priſcos, ſed ſęuior ignibus ethnę, feruens amor ardet habendi.

Hiſtorię ſoper affectione carnali.

Quando Dauid nimium fleuit Abſalon occiſum dixit ei Iacob ꝙ non tantum doluiſſet ſi totum exercitum perdidiſſet. 2. Reg. 19.

Saluator noſter approbans reſponſionem Petri, quam fęcit de ipſo cum dixit, tu es Chriſtus filius Dei viui, conſequenter adiunxit, caro, & ſanguis non reuelauit tibi. Matth. 5. pro hoc innuẽs ꝙ caro prauas reuelationes facere conſueuit.

De Tigre ſuper meditatione mortis.

Tygris in hyrcanis populis,& naſcitur indis.
Diſtinctum multis corpus habet maculis.
Eſſe feram perhibent toruam,curſuq; velocem,
Non magis eſt arcu miſſa ſagitta celer.
Venator fallit ſpeculo hanc,catuloſq; retractat,
Seq; videns,catulos credit ineſſe ſuos.
At venator equo vectus,celeriq; meante,
Vix valet à,tygridis tutus abire pede.
Sic deluſa dolet,ſtridetq; dolendo per arua,
Curſitat,inſana menteq; ducta fremit.
Mor. Sic veri vacuo ſpeculo deludit inertes,
Eſt dęmon,tempus ſub ſpecieq; boni.
Perduntur ſenſus,intellectuſq; ruinam,
Accipit,vt rectum noſcere nemo queat.
Heu quantũ vereor,quatiũtur viſcera quantum,
Dum meditor vitę tempus abire cito.
Vita hominis breuis,& menſes,numeruſq; dierũ
Ceu flos conteritur,ſicut,& vmbra fugit.
Iob plorans infęlicis ſua tempora vitę,
In męſtis pſalmis hęc mihi verba canit.

Iob homo natus de muliere breui viuens tempore multis repletur miſeriis,qui quaſi flos egreditur,& conteritur,& fugit velut vmbra.

Eccleſiaſt. cap. 3. omnia tempus habet, & ſpaciis ſuis vniuerſa tranſeunt ſub cęlo,tempus naſcendi,& tempus moriendi,& tempus plantandi, & tempus euellendi.

Hiſtorię ſuper meditatione mortis.

Quia vera eſt ſententia,qua dixit homini in quacunq; die comederis,ex eo morieris...

eſt, poſtquam homo peccat ſtatim moritur. Geneſ. 2.
Vnde ſecundum Auguſti. de ciuitate Dei. 14.
homo viuens, quaſi continue moritur.

Mali etiam bene mori deſiderant, vnde dixit Balaam moriatur anima mea in morte iuſtorum Nume. 23. Paul. dicebat non ſolum alligari, ſed etiam mori in hieruſalem paratus ſum propter nomen domini. Actu. 21.

De Leopardo ſuper peccato, & infernorum pęnis.

Ęqua leęna Leopardum, cum iungitur ipſa;
Cum pardo gignit, parda leone ſimul.
Si quarto ſaltu poterit non carpere prędam,
Indignatus abit, procul pudore fugit.
Et pudet aſpiciat cęlum, ſed lumine terram,
Segnibus it triſtis paſſibus atque dolens.
Hunc leo cũ ſequitur maternũ currit ad antrum,
In quo ſe cęlat, carcere clauſus obit.
Mor. Sic nos peccatũ ĩpellit phlegetõtis ad ũdas,
In quo anima infęlix clauditur, atque perit.
Illic nemo pius, ſtridor, luctuſque videntur,
Et miſeras animas cerberus ore vorat.
Diſcenſus facilis, nullus datur inde regreſſus;
Inferni à tenebris nemo redire poteſt.
Quis tibi faſſus erit, qui ſit damnatus in orco,
Nemo quaſi, hęc nobis verba propheta canit.

Pſal. 6. quoniam non eſt in morte, qui memor ſit tui, in inferno quis confitebitur tibi.
In inferno nulla redemptio. Sapienti. 2. nõ eſt agnitus, qui reuerſus ſit ab inferis.
Infernus habet fluuium obliuionis, in quantũ

Magnam habebat Iob compaſſionem, qui dicebat, auris audiens beatificat me, eo quod pauperē liberaſſem, & pupillum cui non erat adiutor, benedictio perituri veniebat ſuper me, & cor viduę conſolatus ſum. Iob. 29.

De Onagro, ſeu aſino ſyluestri, qui .15. die menſis Martij duodecies rudit in nocte, & duodecies in die ęquinoctium indicans, ſuper veritate, & ſocietate malorum.

Eſt ſitiens onager, ſyluester fertur aſellus,
Martij qui decies, bis quoque luce rudit.
Cum decies bis nocte rudens, ęqualia ſignat,
Martij, nox vt dies tempora ſicut habent.
Fęmina luxuriat nimium, quā ſępe maritus,
Effugit hunc alij zelotymque notant.
Quando onagrum venatores ſectantur, odorum,
Emittit ſtercus, detinet hocque canes.
Effugit humanos vultus, terretque videre,
Fluminibus claras nil niſi, potat aquas.
Ventoſos montes ſcanditque libidine motus,
Luxiam vento temperet inde feram.
Mor. Hunc ſitiētē onagrum, fluuiū clarāque bibētē
Lympham, dic Pauli qui bona verba legit.
Qui noctis, lucisque rudens cognoſceret ęquum,
Vera cui dicas, falſa vt cuncta patent.
Peccantem fugiet ſponſamque libidine tinctam,
Zelotypus viuet pro muliere mala.
Venatorem ſectantem tu dęmona ferto,
Impedict ſancti quem bona vita viri.
Qui fugit hic hominē, hūc anū multūque videre,
Qui mundi faſtum ſpreuerat vſque puta.
Ventoſos montes ſcandit, fęlicia regna, &
Optat, diuitias qui nihil eſſe tenet.

Naturę monſtrum dicunt multi eſſe chimeram,
Alta eſt anterior, poſtera pars humilis.
Chaldeę regio hanc gignit, babylonia ſiue,
Hęc geſta, & ludos, hiſtrio ſicut, agit.
Induta exultat nimium ſi veſtibus eſſet,
Gemmatis, ipſi tum precioſa placent.
Mor. Deformis vir ſignatur virtute paratus,
Qui comicos actus geſtit, & omne bene.
Lętatur ſapiens fama cum ſplendet, & arte,
Gaudet in orbe ipſi tum ſpecioſa placent.

Salom. lib. ſapient cap. 31. Fallax eſt gratia, & vana eſt pulchritudo mulier &c.

Salom. in ecclesi. primo ſapientia à, domino deo eſt, & cum illo fuit ſemper, & eſt ante altitudinem cęli, & latitudinem terrę, & profundum abiſſi, quis demenſus eſt, ipſe ſolus inueſtigare, metiri, ac dinumerare hęc omnia poteſt, vt ille egregius verſificator, Qui ſtellas numeras quarum tu nomina ſolus. Signa poteſtates, curſus loca, tempora noſtri.

Alches eſt animal colore, figura, & quantitate ad ſimilitudinem muli, ſed labium ſuperius adeo habet protenſum, vt niſi retrograde incedēs herbas paſcere non poteſt, ſuper confidentia, & magnanimitate.

Muli īſtar quoddā ē animal, quod dicitur alches,
Protenſo labro paſcere nulla poteſt.
Eſt opus vt corpus retrorſum cōtrahat, herbas,
Vt poſſit labro carpere dente ſimul.
Mor. Nunc hō linguoſus, ſignantur labia longa.

Quem multi lingua viuere ſępe negant.
Si ſe compeſcet, claudent & labia linguam,
Inueniet vitam, & viuere quiſq; dabit.

Hymn. linguam refrenans temperet ne litis horror, &c. Horat. in epiſt. lib. primo, ſed tacitus paſci ſi poſſit coruus, haberet plus dapis, & rixę multo minus, inuidięq;.

De Moloſſo beſtia valde magna, quę habet
rictus magnos, & dentes fortes, quibus
dire certat, eſt horrenda omnibus,
ſed puerorum verbera timet, &
fugit eoſdem, ſuper confidentia,
& magnanimitate.

In multis inuenta locis, eſt magna Moloſſus,
Beſtia, cui rictus longior, atq; vigens.
Pro forti dente hęc bellatur, & audet in omnes,
Sed pueri aſpectum, verbera ſiue timet.
Mor. Heu quātū virtus dñi, & mirabile nomen,
Fortia qui ſuperat, debiliora fugit.
Nummoſos homines ego nunc intelligo fortem,
Quos ſanctus vincit, fortior atq; puer.
Nam puer, vt ſapiens à ſimplicitate reſumit,
Nomen cui bonitas, ſimplicitaſq; viget.

Pſal. 8. Ex ore infantium, & lactentium perfeciſti laudem.

Et alibi, ſinite paruulos venire ad me, talium n. eſt regnum cęlorum.

In die palma pueri hebreorum portantes ramos oliuarum obuiauerunt domino, clamantes,

& dicentes, Oſanna in excelſis, pueri hebreorum veſtimenta ſua proſternebant in via.

De Finge animali Aethiopię, ſuper iuſtitia, & ęquitate.

Aethiopes animal fingen dicuntur habere,
Sicut homo mammas pectore ferre duas,
Non eſt ſęua ſatis, tantum nocet ipſa nocenti,
Cum notis fida, eſt fuſca colore ſuo.
Mor. Dic hominē iuſtum, noto qui parcit amico
Lędentem lędit, ceu bona iura volunt.

Salom. in lib. ſapient. diligite iuſtitiam, qui iudicatis terram, ſentite de domino in bonitate, & in ſimplicitate cordis. Et infra. in animam maliuolā non introibit ſapientia, nec regnabit in corpore ſubdito peccatis.

Hierony. iuſtitia eſt actio recta. ¶ Iuſtitia eſt habitus animi communi vtilitate ſeruata, ſuam cuiq; tribuens dignitatem.

Iuſtitia eſt vinculum diuinę, & humanę ſocieta. ſanc. Tho. in pri lib. conſol. philo. proſa quarta

De Iorach. animali, quod eſt acutis cornibus quibus reſecat arbores, & quando arbuſta cadūt reſecata, & inuoluuntur ī fructicibus, ligatur cornibus, ſic ligatum clamat clamore proditum à venatoribus interficitur, ſuper ſuperbia, & angelis malis, & iudicijs Dei.

Cornibus eſt animal Iorach, quod fertur acutis
Cornu arbuſta ſecans, arboribuſq; nocens.

Cum nocet arboribus,ceſi ramiꝗ cadendo,
Impediunt animal,frutticibuſꝗ ligant.
Vincitur cornu ſic,ne ſit ſoluier ipſum,
Exclamat vinctum,voceꝗ currit homo,
Voce ſua oſtenſum,venator currit,& haſta,
Enſibus,aut telis percutit,atꝗ necat.
Mor.O,quotiens aliquē nocuus cū lędere vellet,
In caput autoris pęna redire ſolet.

Pſal.7.Lacum aperuit,& effodit eum,& incidit in foueam quam fecit.

Eccleſiaſ.27.Qui facit foueam incidit in eam, & qui ſtatuit lapidem proximo offendit in eo,& qui laqueum alio ponit peribit in illo,facienti ō ſilium nequiſſimum ſuper ipſum deuoluitur, & non agnoſcet vnde aduenit illi.

Amon in eadem cruce quam parauerat Mordacheo ſuſpenſus eſt.Eccleſiaſt.27.

De Iſtrice,ſeu porco ſpinoſo,ſuper bello temporali.

Porcus ſpinoſus fertur vulgariter iſtrix,
It grauis,in dorſo longaꝗ ſpina iacet.
Hęc habitat terrę,mare iuxta,montis,& antra
Inꝗ viros ſpinas hęc iacet inꝗ canes.
Et latet ęſtate,hyberno ſed tempore prodit,
Cęlaramꝗ tenet tuta cauerna die.
Mor.Iſtrix eſt miles,ſpinas dic militis haſtam,
Bruta iacit contra,quemlibet atꝗ virum.
Aut parthos dicas iactantes mille ſagittas,
Contra homines arcus tenditur,atꝗ feras.
Pernocuas arcus fundit nam mille ſagittas,
Quas cęleri partho plena pharetra vehit.

Pſal.126.Sicut ſagittę in manu potentis, ita filij excuſſorum.

Et alibi ſagitte paruulorum factę ſunt plagę eorum.

Abraham cum paucis ſocijs quatuor Reges debellauit,& Loth nepotē ſuum liberauit.Ge. 14.

Phacee filius Romeliæ Rex Iſrael occidit de iuda.122.milia dellatorum vna die,eo ꝙ reliquiſſent dominum 2.paraly.28.

De Martaro ſuper ira.

Muſtellę ſimilis,ſub ventreq; martarus albus,
In dorſo fuluus,curtaq; crura gerit.
Sic vngues ſicut catto,eſt ſub gutture canus,
In latebra,aut fagis,ilice ſiue latet.
Dura ſibi pellis,leuiterq; mouetur ad iram,
Blanditijs multis vixq; quietus erit.
Mor.Martarus iſte tibi ſignatur homūtio pulcher
Quem,ſi formoſus,commouet ira cito.

Salom.in prouerb.qui cito iraſcitur, leuis eſt corde. Idem in ſapient.prouerb.535.Fallax eſt gratia,vana eſt pulchritudo.

Boeti.lib.4.de conſola.phi.Leuis,& inconſtās ſtudia permutat,nil differt ab auibus.

De Porco,& eius natura ſuper luxuria.

Glandibus,& cęno porcus,vel pinguet ariſta,
Plus claris cęnum ſordidus optat aquis.
Impletus venter maturis glandibus,amnem,
Accedat cogit,dormiat atq; cibus.
Expergens iterum ad luſtrum,cęnumq; redibit,
Cęno iterum fędat,commaculatq; pilos.
Mor.ſemper luxuriā optans luxurioſus habetur,

Commiſſam hic iterum luxuriamq; petit.
Petrus,& Salom.in prouerb. canis reuertitur ad vomitum ſuum,& ſus lota reuertitur ad volutabrum luti. ¶ Hierony.ſus lota in volutabro luti. Hierem.13.adoleſcens iuxta viam ſuam, etiam cum ſeuerit,non recedet ab ea.

De Oue,ſuper humilitate.

Balat ouis tantum pia,nec cum vellera tondet,
Aut mungit paſtor vociferat,vt fugit.
Ex hac quodq; animal ſumpſitq; pecunia nomen
Cenſu orbis totus viuit,& huius ouis.
Mor.Martyr,ouis nūc muta corā tōdēte notatur
Per cuius finem,gaudet,& orbis ouat,
Paſtorem pecus agnoſcit,vocemq; vocantis,
Neſcitur nobis vox,dominuſq; vocans.

Io.cap.10.opera quę ego facio in nomine patris mei,hęc teſtimonium perhibent de me, ſed vos non creditis,quia non eſtis ex ouibus meis, oues meę vocem meam audiunt,& ego cognoſco eas,& ſequuntur me,& ego vitam ęternam do eis.

Hiſto.ſuper humilitate.

Humiliter loquebatur Abraham, dicens loquar ad dominum cū ſim puluis,& cinis.Ge. 18.

Multum ſe humiliauit Iacob coram Eſau, ſic compeſcuit iram eius.Gen.33.

Cum diceret dominus Hieremiam eſſe prophetam,ipſe ſe humiliter accuſans,ait,ecce neſcio loqui. Hieremi primo.

Chriſtus fuit in humili loco poſitus.ſ.in pręſepio,ab humili Regina natus.Luc.2.

Beata Maria ab Angelo ſalutata,non Reginã vel dominam ſe nominauit, ſed reſpondendo ſe ancillam dixit. Luc.primo.

De Armelino ſuper modeſtia, & benedictione Dei.

Eſt Armellinus largus,pius,atq; modeſtus,
Quaq; die comedit nobilitate ſemel.
Omnia fęda fugit,puris nutritur,ab antro,
Exibit nunq̃,ſi pluet ipſe ſuo.
Polluit ingreſſum limo venator vt antri,
Fędatam latebram ſtercore namq; fugit.
Eligit ipſe capi potius,q̃ ſtercore corpus,
Inficiat,nitidos commaculet ve pilos.
Mor. Virtutes dicunt iuſtũ in ſe continet omnes
Viuunt fęlices iuſtitiaq; viri.
Et Salomon dicit,q̃ primum ceſpitat ille,
Qui ſtulte currit,vel ſine lege ruit.
Firma fides illic,vbi ſtat verecundia,vitam;
Eſt melius perdas,q̃ decus omne tuum.
Vtere colloquio ornato,& ſermone modeſto;
Stulta tuos ſeruos corrigat ira,caue.

Lucas cap.14.in apocaly.hi empti ſunt ex omnibus primitię Deo,& agno,& in ore ipſorum non eſt inuentum mendatium,ſine macula ſunt ante thronum Dei.

Eccleſiaſt.cap.pri.ſtultorũ infinitus ẽ numerus.

Idem.7.Sicut ſonitus ſpinarum ardẽtium ſub olla,ſic riſus ſtulti.

Hiſtorię ſuper benedictione.

Dominus benedixit Iſaac, & locupletatus eſt. Geneſ 26.

De Iob dicitur operibus manuum ſuarum benedixiſti Iob primo.

Aſcenſurus Chriſtus in cęlum.eleuatis manibus benedixit diſcipulis ſuis Actuum primo.

De Hiena animali,contra fallaces & mendaces.

Deuorat humanas carnes,quę fertur Hiena,
Eſt fera quę vngue fodit corpora humata virū
Eſt ſodomitum animal,ſexu lętatur vtroq;,
Humanam vocem ſcit ſimulare tono.
Ficta voce ſua atq; ſilent animalia quęq;,
Cum quo ſic turpi torua leęna iacet.
Mor.Sic nos tentabit dęmon conducere fictis,
Verbis,vt fallat,conſilioq; trahat.
Hic animas miſeras inferno torquet in atro,
In quo dux herebi regia tecta tenet.
Omnis homo mendax eſt.& quem falleret acer;
Omnibus vnca manus,ceu ſacra verba canūt
Mendacem procul expellas,ſeruumq; bilinguem,
Eſt domino fallax peſſima peſtis homo.

Matth.cap.13.Et mittet eos ī caminum ignis Ibi erit fletus,& ſtridor dentium.

Exodi.cap.23.Non ſuſcipies vocem mendacij nec iunguas manum tuam,vt proximo dicas falſum teſtimonium. ¶ Pſal.perdes omnes qui loquuntur mendatium.

Leuiti.cap.19.Non mentiemini, nec decipiat vnuſquiſq; proximum ſuum.

Prouerbio.cap.19.Falſus teſtis non erit impunitus.& qui loquitur mendatium peribit.

Sapient.cap.primo ſermo obſcurus in vacuū non ibit.Os autem quod mentitur occidit aīam

Iactantes,& de ſe mentientes diabolum imitantur,qui cum omnia regna mundi chriſto oſtẽderet,ait omnia mihi iſta tradita ſunt,& cui volo do illa. Luc.4.

Petrus domino audacter ait,& ſi omnes ſcandalizati foerunt,ipſe tamen nunq̄ te negabo.

Sed tamen aliter ei accidit. Matth.16. ¶ Boeti in diſcip.ſcho.ſeruus bilinguis procul pellatur.

De Caprea ſylueſtri,ſuper luce mundi.

Caprea ſylueſtris,dum grȩca voce notatur,
Clarius aſpiciens facta latina ſonat.
Aſſa caro exacuit viſum,ſic puluis & eius,
Cum vino aſſumptus purgat,& atra mouet.
Mor. Sylueſtris capreȩ caro,chriſti corpus hẽtur,
Quod mẽtis tenebras mundat,& omne nefas.
Eſt lux,quȩ in mundũ venientẽ illumiuat oẽm,
Ioannis textu ceu tibi verba ſonant.

Io.cap.8. Ego ſum lux,via,& veritas, qui ſequitur me non ambulat in tenebris.

Idem epiſt.prima cap.pri. Deus lux eſt,& tenebrȩ in eo non ſunt vllȩ.

Idem erat lux vera,quȩ illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum.

De Vulpe,ſuper fallatia,ſimulatione,& hypocriſi.

Callida ſe proſternit humi ceu mortua vulpes,
Comprimit hȩc flatum lumina clauſa tenens.
Cornices fallit credentes morte iacere,
Inſiliunt,vulpes dente tenace capit.
Mor. Fallit aues vulpes,ſic dȩmon fallere tentat,
Incautos homines,fraude doloq; capit.

Dulce eſt peccatum, factum ſe prębet amarum;
Melleq; ſub dulci tetra venena tenet.

Boeti. de conſola. phi. lib. 4. Inſidiator occultus ſurripuiſſe gaudet, vulpeculis exequatur.

Matth. cap. 7. Attendite à falſis proph. qui veniunt ad vos in veſtimētis ouium, intrinſicus autem ſunt lupi rapaces à fructibus eorum cognoſcetis eos. Iob. 15. Non veniet in conſpectu dei omnis hypocrita.

Hypocritas Deus errare permittit. Eccleſiaſt. 7. noli eſſe iuſtus multum.

Eſaias prophe. Kalendas veſtras, & cerimonias veſtras, iugiter anima mea odio habuit.

¶ Auguſt. Simulata ſanctitas eſt duplex iniqtas.

De Ephemero animali, quod eodem die naſcitur, & moritur, ſuper peccatore penitente, & confitente.

Cenoſis hypanis ripis Ephemerus ortus;
Dicitur hunc cedunt viuere fata parum.
Naſcitur in qua luce, hic vitam finit eadem,
Quatuor hic pennis, tot pedibuſq; meat.
Mor. Quiſq; dolet pctō attactū ephemerus a ſto;
Fertur, qui & ſtatim crimina faſſus erit.
Commiſſum errorem tunc, tunc ſi dicere cures;
Presbytero, luctu pęniteatq; mali.
Hoc animal ſicut, ſic crimina faſſa peribunt;
Presbyter abſtergat crimina numen habet:
Per quatuor pennas doctores dicito templi.

Ad cęlos quorum verba volare putes.
Perq; pedes quatuor, tu mundi dicito partes,
Per quas doctorum verba meare vides.

Iacobus. 5. Infirmatur quis ex vobis inducat presbyteros. Presbyter magnam poteſtatem, & dignitatem habet. Hierony. pri. Ecce conſtitui te ſuper gentes, & regna, & hoc patet, quia dignitas ſacerdotalis habet conſecrare reges. ſed omnes reges, & principes non poſſunt facere vnum ſacerdotem, & non eſt princeps tam magnus, qui non teneatur ceruicem ſuam inclinare coram ſacerdote in confeſſione loco Dei, quia vicarius dei eſt, nec aliqui hominum ſecularium audeat violentas manus ĩ eos inijcere, nec etiã in accolitum, & conuerſum, & qui facit oppoſitum, eo facto ẽ excommunicatus maiori excommunicatione, tam in cęlo, q̃ in terra, vnde per Zachariam prophe. qui tangit vos tam q̃ ſi tangat pupillam oculi mei. Pſal. Nolite tangere Chriſtos meos, vnde dicit dominus ad Moyſen, & Aaron benedicam benedicentibus vobis.

Lucas. 10 qui vos odit, me odit, & qui vos ſpernit, me ſpernit.

Leuiti. 18. Qui ſuperbia erit nolens obedire ſacerdotibus impia morte moriatur, exemplum de Than, Abyron, & Chore, qui rebelles Moyſi, ipſos viuos terra abſorbuit.

Dedit eis poteſtatem abſoluendi, & ligandi omnes homines, ab eorum penis, & vinculo mortis, Matth. 16. Quodcunq; ligaueris ſuper terram erit ligatum in cęlis, & quodcunq; ſolueris ſuper terram, erit ſolutum in cęlis, dixit dominus Simoni petro.

Bernardus, o veneranda dignitas ſacerdotum, in quorum manibus Dei filius, tamq̃ in vtero matris incarnatur.

Ambroſi. non dubites aſſiſtere angelos quãdo chriſtus preſens eſt in altari in manibus ſacerdotum.

De Muſtella concipiente fętum per auriculam, & parturiente per os ſuum, ſuper ſilentio, & taciturnitate.

Carmine ſulmonis, fętum muſtella per aures,
Concipit, ac idem naſcitur ore ſuo.
Mor. Attentos homines capiãt archana ſtudẽtes
Muſtellas grauidas auribus eſſe notes.
Oribus hi patiunt nam quicquid ſcitur ab ipſis,
Panditur, & nunq̃ tecta ſecreta tenent.
Qui tegit archanũ, aut quę ſunt retinẽda tacebit,
Proximus ille Deo eſt, ceu cato verba docet.

Prouerbi. 7. Stultus ſi tacuerit ſapiens reputabitur. Paul. omnis homo ſit velox ad audiendum, tardus ad loquendum, & tardus ad irã &c.

Poſtq̃ dominus locutus fuit ad Moyſen, impedioris linguę fuit. Exodi. 4. ex quo innuitur, q̃ viri Dei, qui multum cum Deo loquuntur, tardi eſſe debent ad loquelam cum aliis indeſcretis.

¶ Sanſon vxori parabolam male reuelauit. Iudi. 15. Item fortitudinem ſuam Dalidę reuelauit, plus. n. profuiſſet ſi tacuiſſet ſibi. Iudi. 16.

Anna dominus corde deprecabatur, tantum labia eius mouebantur, ſed vox penitus non audiebatur, & exaudita eſt. primo Reg. pri.

De Bonaſo animali,ſuper proditore.

Lydia quoddã aĩal,quod dicunt ſcripta bonaſũ,
Gignit,taurinum hic fertur habere caput.
Cornua multiplici flexu,vt non lędere poſſit.
Vt bellantis ęqui colloq; cincta iubis.
Per tria qui ſtercus iaculatur iugera ventris,
Igneq; plus rebus ſtercora miſſa nocent.
Et ſi non poſſit cornu,vel dente nocere,
Corporis emiſſo ſtercore ſęuus obeſt,
Mor.Cornua flexa feras hominẽ cui velle nocere
Eſt animus,noceat viribus ipſe caret.
Hic ſtudet à,tergo obſcęnis offendere quemq;,
Verbis,inq; foro dicta canina iacit.

Pſal.Etenim homo pacis meę in quo ſperabã, qui edebat panes meos magnificauit ſuper me ſupplantationes.

Hiſtorię contra proditores.

Sellus filius Iabes coniurauit contra Zachariam dominum ſuum,& Regem Iſrael, & occidit eum,& regnauit pro eo vno menſe.4.Reg.15.

Duo filij Sennacherib ipſum dominum ĩ templo occiderunt,neuter tamen ipſorum regnauit. quarto Reg.ſecundo.

De Lepore ſuper timore hominis.

A,leuibus pedibus,lepus eſt mihi nomine dictus,
Hic leuis eſt currens,atq; timore grauis.
Non nocet agricolę ſegeti,nec ſemina rodit,
Quodq; animal tutum pro lepore ire poteſt.
Mor,Signatur pauper miſer,atq; timore rep̃ſſus,
Cuilibet hic nunq̃ tentat obeſſe viro.

Quiq; noces manibus nô eſt,ſed corde benignus
A,domino,vt pſalmus ſic benedictus erit.

Pſal.23.Innocens manibus,& mundo corde, hic accipiet benedictionem à,domino.

Paul.9.Quoniam non in finem obliuio erit pauperis.patientia pauperis non peribit in finem

Prouerb.cap.14.Etiam proximo ſuo pauper odioſus eſt,amici vero diuitis multi.

Eccleſiaſt.cap.9.Sapientia pauperis contempta eſt,quia verba eius non ſunt audita.

Matth.cap.5.Beati pauperes, quoniam ipſorum eſt regnum cęlorum.

Hiſtorię ſuper timore Dei,& iuramento.

Timens Abraham Abimelech, dixit ei, deus eſt tecum in vniuerſis quę agis,iura ergo per deum ne noceas mihi.Gen.21.

Videns Saul q dominus eſſet cum Dauid cępit timere eum primo Reg,18.

Herodes timebat Ioannem ſciens eum virum iuſtum,& ſanctum.Marci.6.

De Agno,ſuper humilitate,ſilentio, & taciturnitate.

Eſt ſimplex,humilis,domino tū ſubditus agnus,
Ipſum dirus homo cum necat enſe tacet.
Mor.Eſt agnus chriſtus cęſus tū vulnera paſſus
Pro nobis miſeris mortuus atq; fuit.
Agnus & ecce dei Ioannes indice monſtrat.
Hic tollit mundi crimina quęq; loquens.
Quanto es tu maior,tanto te oſtende minorem,
Sic exaltat flectens,fert Deus iſta tibi.

Io.cap.primo. Ecce agnus Dei, ecce qui tollit peccata mundi, hic eſt de quo dixi, poſt me venit vir, qui ante me factus eſt. ¶ Item in miſſa beatę Marię Virgi. Ecce Maria genuit ſaluatorem, quem Ioannes videns exclamauit dicens ecce agnus dei, ecce qui tollit peccata mundi.

Hiſtorię ſuper humilitate.

Humilitatem pretendebat Saul in opere, & ſermone, anteq̃ in Regem vnctus eſſet. ſ. quando querebat aſinas patris ſui, & quando accuſabat ſe apud Samuelem. Reg. 9.

Saluator noſter publ cari ſua miracula prohibebat, vt doceret fugere iactantiam, & vanitatis vitium, vt daret humilitatis exemplum, vt patet in leproſo mundato Matth. 8.

Maria mater Chriſti locuta eſt cum angelo, & Eliſabeth Luc. primo.

De Catto, ſeu Gatto animali, ſuper tempore.

Gatta ſuos fętus comedit, quid ſęuius vltra,
Vel peius cenſes, deteriuſq; malum.
Mor. Signatur tempus gignẽs, comedẽſq; creata,
Aut tellus gignens, atq; creata vorans.
Sed potius dominus, quem gens, populuſq; ſuiq;,
Damnarunt morti, ceu ſacra ſcripta canunt.

Io.cap. 18. Reſpondit Pilatus, nunquid ego Iudeus ſum, gens tua, & pontifices tui tradiderunt te mihi. ¶ Eccleſiaſt.cap. 3. omnia tempus habet

De Hędo, ſuper ſtolidis.

Pręcipites ſcandunt lapides, nimiumq; petulci.
Sunt hędi, hos fędos luxuriaq; vocant.
Sępe cadunt aſcendentes de rupibus altis,

Sic pereunt,frangunt pectora,ſiue pedes.
Mor, Qui ſine cõſilio per ſumma pericula vitam
Ducit,de ſummis euenit ipſe cadat.
Tentauit dęmon chriſtum,vt ſe mitteret alto,
Oraretq́; Deus dęmona dum caderet.
Chriſtus ait dominum noli tentare proterue,
Soli illi,at ſerui,pagina ſacra canit.

Io.chriſoſt.ſuper illud Matth.4.Mitte te deorſum,non impulit,non tetigit, ſed tantum dixit mitte te deorſum,vt intelligamus,q̃ qui nõ obedit diabolo,ipſe deponit,diabolus.n.ſuggere poteſt,cogere non poteſt.

Matth.cap.21. Et qui ceciderit ſuper lapidem iſtum confringetur,ſuper quem vero ceciderit,cõteret eum. ¶ Iacobus in epiſt.cap.pri. Beatus vir qui ſuffert tentationem,quoniam cum probatus fuerit,accipiet coronam vitę,quam Deus repromiſit diligentibus ſe.

De Rizio,ſeu Heritio animali, ſuper prudentia humana.

Rizius eſt animal,quod totum ſentibus armat,
Natura.& nunq̃ pungitur ipſe tamen.
Mor Sic tua,ne noceant tibi debes arma cauere,
Vidi ego cui mummi cauſa fuere necis.
Sępe domeſticus euadet tibi peſſimus hoſtis,
Matthęi vt manibus cartha notata ſonat.

Matth.10.Et inimici eius domeſtici eius.

Hieremi.cap.17.Maledictus homo, qui confidit in homine.

Botti.

Boet.lib.3 de conſola phi, Nero Senecā familia-
rem,& prçceptorem ſuum, ad élegendç inpoit-
coegit arbitrium.

Idem in eod.lib Quç vero peſtis efficacior ad
nocendum, q̃ familiaris inimicus.

De Teſtudine natura, ſuper
cura animç.

Tarda meat greſſu teſtudo, eſt cortice duro,
Concha ſibi, cçlat qua caput, atq; pedes.
Si curtis circum valletur fçmina palis,
Mas herbam palus qua cadet, inueniet.
Mor. Hanc herbā Chriſtū dic, qui nos fraude li-
Dçmonis abſoluit pro pietate ſua. (gatos
De morte çterna miſerum me ſolue redemptor,
In defunctorum munere ſcripta ferunt.

Eſt.n. Chriſtus dominus, qui aperit, & claudit
vt in 4. dominica aduent antiph.ad magnificat. O,
clauis Dauid, & ſceptrum domus Iſrael, quç ape-
ris, & nemo claudit, claudis, & nemo aperit, veni
& educ vinctum de domo carceris ſedentem in
tenebris, & vmbra mortis. ¶ Lucas. 4. medice
cura te ipſum.

De Roſpo, ſuper auaritia.

Tantum de terra ſe nutrit roſpus auarus,
Ne deſit tel'us non bene ſe faciat.
Mor. Eſt hic turpis auarus, qui ſi regna teneret,
Vinum guſtabit, libat, & ore cibos.
Aegrorum fingit, vel quod ſit debile corpus,
Eſurit interius, torquet, & alta fames.
Hçc totum mundum fçdauit peſſima peſtis,
Angelicus doctor, Hieronymuſq; canunt.

Diuitias ſectans ſedes conturbat auarus,
Vt ſapiens Salomon verba legenda notat.

Auguſti. Auaritia, ębrioſitas, luxuria, & hereſis non laudant Deum. quia non ſunt creata Deo. ¶ Idem in natali innocentum lucrum in archa, & damnum conſcientia. Sene. in prouerb. auaro nihil optes, niſi vt diu viuat.

Idem in eodem, Auarus etiam ſi vellet nunquam poteſt benefacere. Alanus de plantu naturę, vt loculis vana hic nummorum fercula donet. Imponit proprio diues ieiunia ventri.

Prouerb. 11. alij diuidunt, & ditiores ſunt, alij rapiunt non ſua, & ſemper in egeſtate ſunt.

Ibidem 15. Conturbat domum ſuam, qui ſectatur auaritiam, qui autem odit munera viuet.

Hierem. à minore vſque ad maiorē omnes auaritię ſtudent, & à propheta vſque ad ſacerdotem, cuncti faciunt dolum.

De Glire animali ſuper pueris bonę indolis, & ſomno.

Glis ſōno pinguet, iuuenem, & dormitio longa,
Reddit, & hunc comedens iunior eueniet.
Glis alit & charos moroſa ſenecta parentes,
Cum grauat, hic reddit munera capta prius.
Mor. Naturam preter fertur dormitio longa,
Hunc ſomnum ſapiens aſſimilatque neci.
Componunt hominē ſomnus, ſimul otia pinguē
Vir donec dormit crimina nulla putat.
Vt mandant leges ſemper veneranda ſenectus,
Atque pater nobis canus alendus erit.

Eccleſiaſt. cap 5. Somnus ſuauis in homine poſito. Somnus eſt ligamentum omnium ſenſuũ, ſecundum Ariſtote lib de ſomno. & vigilia.

Bernardus caue ſerue dei quantum potes, ne totus quandoq; dormias, ne ſit ſomnus tuus, non requies laſſi ſed ſepultura corporis ſuffocati, non reparatio, ſed ſpiritus extinctus.

In actuum Apoſt. cap. 2. Iuuenes veſtri viſiones videbũt, & ſeniores veſtri ſomnia ſõniabũt.

Iob ſecurus dormiens requieſces, & non erit qui te exterreat.

De Talpa animali, ſuper fatuo, & qui terreſtria ſequitur.

Terreſtres tantum Talpas alit arida tellus,
Et pelagi talpas frigida lympha cibat.
Hęc oculis caret, ore tamen nocet ĩproba multũ,
Oris nam rictu perforat omne ſolum.
Mor. Dic hominẽ talpã bona qui cęleſtia ſpernit
Telluris gemmas, diuitiaſq; colit.
Et qui de terra eſt, de terra verba loquetur,
Ioannis textus, ſanctaq; dicta docent.

Salom. ſapient. 2. Excecauit eos malitia eorum

Auguſti. ſer. 4 quartę dominicę quadrag. quã ta .n. mala cęci committunt.

Matth. 15. Si cęcus cęco ducatum preſtat, non ne ambo in foueam cadunt.

Ouidi Quaſq; recondiderat, ſtygijſq; admouerat vmbris.

Effodiuntur opes, irritamenta malorum. pri. mo Metamorpho.

De Salamandrę natura, ſapiens, qui amat cęleſtia.

Et natura dedit Salamandrę viuere tantum,
De tremulis flammis igne vomente focis.
Mor. Eſt cęli ſalamandra vir enutritus ab almo
Flamine, quem paſcit gratia miſſa Deis.
Non in ſolo pane homini eſt victus, ſed ab omni
Verbo, quod ſacro migrat ab ore Dei.

Lectio lib. ſapient. 51. Liberaſti me a, preſſura flammę, quę circundedit me, & in medio ignis non ſum ęſtuata.

Matth. cap. 7. Quicunq; dixerit verbum contra filium hominis remittetur ei, qui autem dixerit contra Spiritum Sanctum, non remittetur ei, neq; in hoc ſeculo, neq; in futuro.

Matth cap. 3. Non in ſolo pane viuit homo, ſed ex omni verbo, quod procedit ex ore Dei.

De Formica natura, ſuper prudentia.

Conſilio pollet, quamuis formica puſilla,
In fouea fruges congerit ore ferens.
Per callem anguſtum conuectat farris aceruum,
A, paruis humeris grande mouetur onus.
Sic tegit, ac ſtipat, ne lędat vermis, & imber,
Vnco vel roſtro, vel pede ſcalpat auis.
Aeſtiuo congeſtum, paſcit tempore brumę,
In tuto comedit parta labore prius.
Mor. Hortatur Salomon formicę exempla tenere
Vt formica iubet, ſollicitiq; ſimus.
At idem eſt dicit melior ſapientia totis,

Mundi huius gemmis,diuitijſq; malis.
Plus vino,& grano reddit ſapientia læta,
Corda virū,vt Domini verba notāda canūt.

Salom.in prouerb Vade ad formicam,ó piger, & conſidera vias eius,& diſce ſapientiam, quæ cum non habeat ducem, nec præceptorem, nec principem parat in æſtate cibum ſibi,& congregat in meſſe,quod comedat vſq; quo.

Prouerb.cap.6.Si impiger fueris, veniet vt fons meſſis tua,& egeſtas longe fugiet á,te.

Salom.in prouerb.Beatus homo qui inuenit ſapientiam,& affluit prudentia,melior eſt acquiſitio eius negotiatione auri,& argenti,primi,& puriſſimi fructus eius.

Eſaias dolendo exclamauit propterea populus meus captiuus ductus eſt,qui non habuit ſcientiam. Salom.in prouer.cap.13. Aſtutus omnia agit cum cōſilio,qui autem fatuus eſt aperiet ſtultitiam. Ibidem cap.24. Vir ſapiens fortis eſt,& vir doctus robuſtus,& validus.

Iacobus epiſt.pri.cap.5.Fratres ſiquis ex vobis errauerit à,veritate, & conuertet quis eum ſcire debet,quoniam qui conuerti fecerit peccatorem ab errore viæ ſuæ,ſaluabit animam ſuam á, morte,& operiet multitudinem peccatorum.

De muribus.ſuper peccato,vt vnum gignit aliud.

Corrodant pannos,& tecti frugibus obſint,
Natura hoc vitium muribus ipſa dedit.
Sub gattæ imperio viuat,magnoq; timore,
Qua viſa fugiat tradidit ipſa ſimul.

Occidit captum crocodillum namq; ſoporē,
Sic audet paruus,ſic animoq; potens,
Mor. Sūt pueri mūdi,ac puer,ē q dęmona grādē
Virtute occidit,moribus atq; necat.

Matth.cap.21. Vtiq; nunq̃ legitis,quia ex ore Infantium,& lactentium pęrfeciſti laudem.

Auguſti.& ſecundum pſal.ser.2,domi. quadra ſagitte paruulorum facte ſunt plage eorum.

De Stelliune,ſeu Aranea,ſuper nequitia,& peruerſita.

Stellio,qui varijs ſtellatus corpore guttis,
Contracta in forma perbreue corpus habet:
Ore,ſaliua ſeu,venantia retia tendit,
Muſca quibus capitur,complectiturq; volans:
Stellio ſępe fauos mellis non notus adidit,
Suſpendit caſſes in foribuſq; leues.
Oua parit,ſecum fert,telaq; candida voluit,
Cęlo,ſeu lymphis inſidiaſq; parat.
Mor. Hinc verſutus doctor ſtellionatus habetur
Sunt quę facta dolis ſtellionata feras.

Pſal.38. Et tabeſcere feciſti ſicut araneam animam eius, verumtamen vane conturbatur omnis homo. Virgili.4,georgi. Laxos in foribus pendebat aranea caſſes.

Laertius de vita,& moribus philoſopho. Interrogatus Solon quid eſſet lex,reſpōdit araneę telā quia ſi in ea inciderit quid debile,retinet,graue autem pertranſibit, tela reciſa,ſic eſt inter pauperem,& diuitem.

De natura Aſpidis obturantis aurem frondibus aut cauda, ne audiat verba incantantis, ſuper voluptate.

Incantantis ne accipiat verbum aſpis in aure,
Opponit caudam, frondibus atq; tegit.
Mor. Sic illud quod te lędit, nō percipe verbum
Emenda corpus cum ratione tuum.
Nam bene purgatus poteris cęleſtia regna,
Intrare, & dabitur gloria viua poli.
Quis domicilia, vel montes habitare ſupernos,
O, domine audebit, vel loca ſancta tua.
Qui ſine peccato ingreditur, ſeu vera loquendo,
Iuſtitiam coluit, ceu mihi pſalmus ait.

Pſal. 57. Furor illis ſecundum ſimilitudinem ſerpentis, ſicut aſpidis, ſurdę obturanſis aures ſuas. Paul. ad Thimoth. cap. 3. A veritate quidē auditū auertent, ad fabulā aūt cōuertentur &c.

Pſal. 14. Domine quis habitabit in taber. qui ingreditur ſine macula, & operatur iuſtitiam, qui loquitur veritatem in corde ſuo, qui non egit dolum in lingua ſua.

De Baſiliſco, ſuper ſuperbia, & ſęuitia.

Ouo de galli baſiliſcus naſcitur annos,
Si gallus ſeptem vixerit oua parit.
Lumine iam ſuperat Baſiliſcus, ſiue veneno,
Omne animal viuens, ſęuitiaq; ſua.
Et nunq̃ miſeret, vellet viuentia cuncta,
Deſtruere, eſt ſęuus, ſic oculiſq; ferox.
Mortali ꝗ quando nocere nequit, nocet herbis,

Et flatu plantis, arboribuſq; malo.
Mor. Eſſe domi ſęuus noli tanq; leo, ſeruos,
Non lędas humiles, perlege iuſſa Dei.
Eſt nihil in toto peius vel ſęuius orbe,
Vir vilis virgam, iuſtitiamq; regat.
Caſſiodorus ait, quid erit crudelius, illa vt
Quę non ſunt, capias parta labore tuo.

Eſaias cor impij quaſi mare ſeruens. ¶ Exodi. 4. ego indurabo cor eius.

Pſal. 51. Quid gloriaris in malitia qui potens es in iniquitate. Pſal. 36. Super aſpidem, & baſiliſcum ambulabis, & conculcabis leonem, & dragonem. In lectione lib ſapien. prouerb cap. 10. & 11. Et in inſidijs ſuis capientur iniqui.

Ibidem iuſtus de anguſtia ſua liberatus eſt, & traditur impius pro eo.

Pſal. 36. Vidi impium ſuper exaltatum, & eleuatum ſicut cędros libani, & tranſiui, & ecce non erat, queſiui eum, & non eſt inuentus locus eius.

Eccleſiaſt cap. 2. In humilitate tua patientiam habe, quoniã in igne probatur aurum, & argentum, homines vero receptibiles in camino humiliationis.

Hiſtorię.

Adonibezech amputauit ſummitates manuũ, & pedum 70 regibus. Iudicum primo.

Varias adinuenit malicias Pharao vt filios Iſrael poſſit extinguere. Exod. pri. 5. & 14.

Matth, 17. Quis cordis illius ſcindat duritiam, niſi qui paſſione ſua petras ſcidit.

Aimelebch filius Hieroboal vſurpans imperium ſuper populum 70. fratres ſuos occidit ſuper

lapidem vnum. Iudi 9.

Nabuchdonoſor precepit vt omnes prudẽtes occiderentur, qui neſcierunt ſomnum ſuum exponere. Daniel primo.

Item tres pueros in fornacem ardentem miſit. Daniel. 6. Triphon captum Ionathan tenens petiuit pro eius liberatione centum talenta argenti, & duos filios, quos cum accipiſſet patrem cum filijs occidit primo machabeo, 13.

Herodes innocentes occidit, volens Chriſtum occidere. Matth. 2. Pilatus non inueniens cauſam in Chriſto, ipſum crudeliter flagellauit, & occidit. Matth. 27.

De Hydra ſuper ſeptem peccatis mortali, & contra ſuperbiam.

Fert ſeptem capita in collo turpiſſimus hydrus;
Ex vno inciſo multa renata ferunt.
Mor. Sunt ſeptẽ capita, vt legi, mortalia ſeptem,
Peccata, his fontes cerberus ore vorat.
Non facile eſt nexum peccatis ſoluier ipſum,
Quod non pulſo vno creſcere multa vides.
Ingenio hunc hydrum vicit tyrinthius heros,
Eſt flammis vſtus turpis in hydrus aqua.
Mor. Dęmona dic hydrũ, pro dicas hercule xp̃m,
Qui virtute ſua dęmonum ſuperat.
Abdicat à nobis dominus ceu fortior hydrum,
Hęc ſanctus Lucas codice verba notat.
Armatus fortis ſi cuſtodit ſua tecta,
Omnia tuta ſibi, nullaq; dira timet.

Septem ſunt peccata mortalia videlicet, Superbia, inuidia, ira, luxuria, accidia, auaritia, & gula,

Boeti. notat, ꝙ cętera vitia fugiunt à deo, ſed ſuperbia ſemper ſe opponit.

Lucas cap. 11. Cum fortis armatus cuſtodit atrium ſuum in pace ſunt omnia quę poſſidet.

De Crocodili natura, ſuper peccatore penitentiam agente.

Eſt alius ſerpens fertur crocodilus aquoſus,
 Protinus eſt triſtis eum vorat hic hominem.
Pęnitet & culpę, toto tum tempore vitę,
 Infęlix viuens, non necat vltra virum.
Mor. Hāc naturā nos homines debemus habere,
 Peccato debet quiſq; dolere ſuo.
Ante deum pro peccatis effundere męſto,
 Cum vultu lachrymas atq; dolere diu.
In gemitu vexor lachrymis ſtratumq; rigabo,
 Hęc cecinit Dauid carmina ſancta chelis.

Ezech. cap. 18. Si autem impius egerit pęnitētiam, ab omnibus peccatis ſuis, quę operatus eſt, & cuſtodierit precepta mea, & fęcerit iuditium, & iuſtitiam, vita viuet, & non morietur, omniū iniquitatū eius quas operatus eſt nō recordabor.

Pſal. 79. Confitebimur tibi Deus, confitebitur & inuocabimus nomen tuum.

Pſal. 6. Laboraui in gemitu meo, lauabo per ſingulas noctes lectum meum lachry. &c.

Auguſti. ſicut inimicus occiſus non facit iniuriam, ſic caro mortificata non turbat animam.

De Serpente, ſuper baptiſmo, & munditia.

Vt veterem poſſit ſerpens deponere pellem,
Non aliquid comedit, non aliquodq́; bibit.
Ieiunus manet vſq; caro ſit pelle retracta,
Poſt reptans pellis per loca ſtricta cadit.
Exuit exuuias colubrum natura ſeniles,
Induit & veſtem lęta iuuenta nouam.
Mor. Sic genus humanū renouat baptiſma ſacra.
Lymphaq́; deſtillans crimina dira lauat. (tū
Euadam niue candidior, ſi chriſte miſellum,
Me hyſopo aſperges, pſalmus vt iſta notat.

Pſal. 50. Aſperges me domine hyſopo, lauabis me, & ſuper niuem dealbabor.

Petrus autem ad illos pęnitentiam inquit agite, & baptizetur vnuſquiſq; veſtrum in nomine Ieſu Chriſti in remiſſionem peccatorum veſtrorum. In actibus apoſto. cap. 2.

Io. 4 niſi quis renatus fuerit ex aqua, & ſpiritu ſancto, non poterit intrare in regnum cęlorum, ieiunium diſplicet diabolo ſecundum expoſito. in aure. roſa, in prima domin quadrage. vbi dicit. Contra tentationes nos debere armari ieiunijs, vt diſcamus ieiunium diſplicere diabolo.

De Vipera ſuper homicidio.

Deglutit maris ore caput, quo vipera fętum,
Concipiat viuit vipera mas moritur.
Emiſſura ſuum fętum poſt vipera coſtis.
Naſcuntur colubri, dilacerantq́; latus.
Sic vitę finit pater, & ſic tempora mater.
Vitam ergo perdant mater, & ipſe pater.

Mor.Sunt qui cõmittunt homicidia, ſiue rapinas
Poſt ipſos vitam perdere dant ſuperi.
Non occiſor eris mandant prȩcepta ſuperna,
De gladio pereat, qui gladioq; ferit.

Pſal.61. Nolite ſperare in iniquitate. & rapinas nolite concupiſcere, ſi diuitiȩ affluant, &c.

Decem prȩcepta legis, vnum cole deum, nec iu res vana per ipſum ſabbata ſanctifices habeas in honore parentes, non occiſor eris, fur, mȩchus, teſtis iniquus, alterius nuptam &c.

Matth.cap.26. Omnes.n.qui acceperunt gladium, gladio peribunt.

Magiſter Syluester in aure.roſa fer.3. ſecundȩ domi.quadrage. & tertiȩ, honorate parentes. vn. de & filij Ciconiȩ parentes paſcunt, ſed filij viperȩ eius latera dirumpunt.

Eccleſiaſt.25. Non eſt caput nequius ſuper caput colubri, & breuis eſt omnis malitia ſuper maliciam mulieris. ¶ Filij mali ex malis patribus, peius operati ſunt q̃ patres eorum. Hierem.7.

De Colubro procedente ad aquam, & nõ bibente, ſi prius non vomat virus ſuper petrã, ſuper munditia cõmun.

Non guſtabit aquam, ſerpens cũ ſerpit ad vndas
Si non in petra virus ab ore vomat.
Mor.Sic fontẽ non mundabit cõmunio ſumpta,
Si non exponat crimen ab ore prius.
Sorbita ſic te non mundat communio, ſi non,
Presbytero exponas crimen ab ore tuum.

Auguſt.in ſermo.dedica.eccle. & ideo fratres charisſimi, vnuſquiſq; conſideret conſcientiam ſuam, & quando aliquo crimine ſe vulneratum cognouerit, prius oratiōibus, & ieiunijs, & eleemoſinis ſtudeat mandare conſcientiam ſuam, & euchariſtiam preſumat accipere.

Paul.ad corinth.cap.2.probet autem ſe ipſum homo, vt ſic de pane illo edat, & de calice bibat, qui autem manducat, & bibit indigne, iudicium ſibi manducat, & bibit, non diiudicans corpus domini.

De alia ſerpentis natura, ſuper puritate.

Aſpiciens nudos ſerpens, vel veſte carentes,
Aufugit, indutos proſequiturq; viros.
Mor. Eſt ſerpēs dæmon, nudos dic crimine lotos
Eſſe homines, dæmon quos fugit aſpiciens.
Indutos ſequitur, peccati tegmine tectos,
Tu dicas ſontes, quos mala multa premunt.

Lucas.10.Ecce dedi vobis poteſtatem calcandi ſuper ſerpentes, & ſcorpiones, & ſupra omnem virtutem inimici, & nihil vobis nocebit, &c.

Expoſitor aureæ roſę ſuper euangelio 3.domin. quadrage.ſecundum Lucam, ſerpens veſtitum hominem ſuadit, nudum fugit, & ſignificat paupertatem, & contemptum temporalium, quo fugatur mammona.

De ſerpente, qui fugit, & timet fraxineam vmbram plus q̄ ignis flammas, adeo vt potius eligat ire ad ignem, q̄ ad fraxineā vmbram.

Fraxineā ſerpens trepido curſu effugit vmbram
Vmbram plus flammis arboris ipſe timet.

Mor. Vmbram fraxineã xp̃m dic, flãma feratur,
Infernus, dęmon quo magis ire legit.

Alia ſerpentis natura, ſuper mundicia.

Vineam cum floret ſerpens ſi intrabit ad ipſam,
Non alius ſerpens audet adire ferox.
Illam cuſtodit fidus ceu ianitor vrbem,
Ad cuius poſtes nemo ſubire poteſt.
Mor. Sunt aĩę iuſtę, & mundę, hęc q̃ vinea dixi,
Ad quas mundatas dęmon ad ire timet.
Chriſtus ait nolite meos vos tangere chriſtos,
Nec contra vates dicere praua meos.
Vnde per prophe. Zaechariam, qui tangit vos, quaſi qui tangit pupillam oculi mei, vt ſup.

De Dracone, ſuper homicidio.

Eſt plus dente nocens ſquãmoſi cauda draconis,
Exit cum pelagus dira procella mouet.
Cauda pedes elephãtis ſi eſſet cõplexa draconis,
Non ſoluet nodos vſq; elephas pereat.
Ipſe cadens elephas calcat, perimitq; draconem,
Sic bellant ambo, ac hoſtis ab hoſte perit.
Mor. Eſt hõ qui propriã nõ curat perdere vitam
Hoſtem dum perimat, tradat & vſq; neci.
Sic fortis Sanſo fallaci fiſus amicę.
Eſt vltus ꝯuis, mortuus ipſe tamen.

Pſal. 90. Super aſpidem, & baſiliſcum, ambulabis, & conculcabis leonem, & draconem.

De hiſtoria Sanſo. in lib. iudic. quando dixit moriatur anima mea cum philiſtin.

Hiſtorię ſuper homicidio.

Occidi fecit Dauid adoloſcentem, qui dixit ſe Saul occidiſſe. 2. Reg. primo.

Tantus horror fuit effundere humanum ſanguinem, q̄ licet Dauid optimus erat, tamen dominus noluit q̄ ipſe templum ędificaret. 2. Reg. 7.

De Ceraſte ſerpente, ſuper dęmone.

Cornua quadraginta ſua fert fronte Ceraſtes,
Qualia ſunt agni cornua ſicca gerit.
Nam ceratos cornu deſignat dictio gręca,
A multis nomen cornibus ipſe tenet.
Mor. Dęmona cornutum tu dicas eſſe ceraſten,
Lędunt diuerſis cornua multa modis.
Antichriſtum vel reum cui copia magna,
Alleciet cupidos, diuitijſq; trahat.

Pſal. 74. Nolite extollere in altū cornu veſtrū
Ibidem omnia cornua peccatorum confringā, & exaltabuntur cornua iuſti.

Io. in apocalyp. de antichriſto loquitur, qui de adulterio concipietur, & naſcetur, & diabolica ſubgeſtione, & fraude in dilitijs, & diuitijs mortales alliciet, & decipiet.

De Lacerta, ſuper paupertate.

Eſt ſimilis ſerpenti cauda, & forma lacertę,
Cum mordet, dentes protinus ore cadunt.
Non morſus nocet, eſt plagę pruritus, & ardor,
Ardor non ceſſat dentulus vſq; cadat.
Et cinis, ac oleum remouebunt vulnere dentes,
Ore refugatur vulneris inq; loco.
Cum ſenet atq; lacerta, oculi obſcurantur, at ipſa
Aſpicit in ſolem, lumina firma tenens.
Sic oculos phęb i aſpectus, tactiuſq; caloris.

Currans

Curant, nam morbus frigiditate venit.

Mor. Pauperis hic vires, eiuſq; potentia parua,
Signatur dentes, qui leuitate cadunt.
Ira mouet miſerum, minus eſt ſibi poſſe nocere,
Pacatur vultus conſilioq; ferus.
Mens cui peccatis frigebat famine ſancto,
Feruida demiſſo facta repente fuit.

Pſal. 20. Leuaui oculos meos in montes, vnde veniet auxilium mihi

Pſal. 144. In te oculi omnium ſperant domine & tu das, &c. In miſſa Spiritu Sancti, ſpiritus domini repleuit orbem terrarum.

Hiſtoriæ ſuper paupertate.

Diſcipuli domini de ſtatu paupere electi ſunt. Matth. 4. Chriſtus ſemper pauper fuit Matth. 8. vulpes foueas habent, & volucres cæli nidos. Filius autem hominis non habet vbi caput ſuum reclinet. Petrus pauper fuit, qui nec aurum, nec argentum poſſidebat. Actu. 3.

Item Paul. dicit ſe fuiſſe in fame, ſiti, & nuditate. 2. Corinth. 11. Miram remunerationem promiſit Chriſtus relinquentibus omnia. Matth. 19

De Scorpione, ſuper proditore.

Scorpius haud homini luna creſcente nocebit,
Proditor eſt, caudæ blanditijſq; ferit.
Hunc tantum occidit ieiuni humana ſaliua,
Si ſupereſt hominis fuſa ſaliua perit.
Mor. Scorpius eſt dæmon, cæli eſt ſed gratia luna
Creſcens, fertur homo crimine quando vacat.
Et quicunq; gulæ indulget peccata patrabit,
Mille homo, namq; gula deuenit omne malũ.

Nam gula de ſeptem peccatis dicitur vnum.
Omne malum ducit, perdit & omne bonum.
Preſtaret ſibi, ſi non eſſet proditor ortus,
Fert ipſum expectant peſſima damna Deus.

Proditores fingunt odia, & amicitias. Eccleſiaſti. 12. Non credas inimico tuo eternum. Matth. cap. 26. Veh homini per quem tradetur filius hominis, melius eſſet ſi homo ille natus non fuiſſet.
Grego. ſuper Ezechie. lib. primo cap. 8. Adulator ſcorpio eſt qui palpādo incedit, ſe cauda ferit.
Hierony. ſuper pſal. Plus nocet lingua adulatoris, ꝗ gladius perſecutoris.

Hiſtorię ſuper proditore.

Hiſmael, filius Nathanię, & multi alij cum eo venerunt ad Goliam, & poſt prandium ipſos occiderunt. Ptholomeus filius Abobi gener ſummi ſacerdotis fęcit conuiuium Simoni, & duobus filijs eius, & cum inebriati eſſent occidit eos primo Machabeo. 16.
Prouerb. cap. 21. Qui diligit epulas in egeſtate erit, & qui amat vinū & pīguia nō ditabitur.

LIBER TERTIVS.

De Delphino ſuper prudentia.

Si quis nauta lyram pulſet, delphinus ab vndis,
Se eleuat, & dulcem concipit aure ſonum.
Diligit hic pueros, ad quos per ſibila currit,
Et viſum eſt dorſo ducere ſępe ſuper.
Si puer à dorſo caderet, caſuq; periret,
Non vult plus delphin viuere ſe q; necat.
Rictu oris puerum ducit, ſe littore tantum,

Concutit,& ſcopulis,ſpiritus vſq; volet.
Mor. Delphin vir prudens,humilis,pius,atq; pudicus
Eſt,qui ſe nullo crimine ſubiacuit.
Sobrius,& caſtus vixit dum tempore vitę,
Dilexit iuſtos,chriſticolaſq; pios.
Hymnus ceu dictat pro confeſſoribus iſtud,
Doctor pro ſanctis martyribuſq; canit.
Per puerũ dicas hominē omni à,crimine purum,
Virgo puer domino,& virgo puella placet.
Laudate,o pueri dominum,& laudate puellę,
In pſalmis,repetit ſępe propheta tibi.

Hymnus pro confeſſo qui pius, prudens, humilis, pudicus,ſobrius,caſtus fuit & quietus vita dum preſens vegitauit eius corporis artus.

Pſal. 112. Laudate pueri dominum.laudate nomen domini. Pſal. 148. Iuuenes,& virgines,ſenes cum iunioribus laudent nomen domini, &c.

De Balena ſuper mobilitate,& inconſtantia.

Immanis ſcopulus balena britanica ſiue,
Apparet nautis inſula certa freti.
Accedunt naues,verus ſcopuluſq; putatur,
Deſuper incendunt lignaq; geſta focis.
Et torrere parant carnem,tum frangere fruges,
Cum lapide,& ferro ſcindere ligna ſuper.
Immotus cetus ſtat,donec viſcera flammas,
Accipient intus,vel ſua membra callent.
Protinus acceptis flammis ſe immergit in altum,
Cum quo merguntur,depereuntq; viri.
Mor. Inſtabilē mundum dicas tu grandia cete,

loquentur in ore ſuo,& gladius in labñs eorum.

Hierony.ſuper illud Eſaię.3.Si te lactauerint peccatores ne,acquieſcas. ¶ Adulatores ſunt hoſtes,& ſcintille diaboli.

Idem Hierony.in epiſto.Nos ad patriam feſtinantes, mortiferos ſyrenum cantus ſurda aure tranſire debeamus.

De piſce,qui dicitur, Accipenſer.

Accipenſer piſcis ad os cui ſquama reuerſa eſt,
 Laudatur priſcis cęnaq; grata fuit.
Mor. Littera ſignatur,qua verſa vtuntur hebrei
 Littera,qua gręca eſt orta latina ſimul.

Litteras quas elementa vocamus,quia ſicut elementa ſunt principia omnium elementorum. ſic litterę ſunt principia omnium dictionum,& exinde orationum,quo fit vt ſicut ex diuerſa elementorum comixtione diuerſę ſunt elementorum ſpecies,ſic quoq; ex diuerſa combinatione litterarum diuerſa fit vocum,dictionum,& orationum repreſentatio,& has litteras multiplici manerie noſcimus,quaſdam.n.hebreas,alias caldeas, alias gręcas,alias ęgyptias,alias latinas,hebrearum litterarum quas primas dicunt,inuentor erat Moyſes, & ſunt numero viginti duę, Syriorum autem,& caldeorum hebreis litteris concordantes;& ſono, ſolis carentibus differentes,litteras autem inueniſſe Abraam dicitur ęgypriorum vero litteras,Iſis Regina Inachi filia de gręcia veniens in ęgyptū reperit,& ęgyptñs tradidit,litterarum autem gręcarum vſum primum phęnices inuenerunt. Vn=

dominum, & redemptorem acceſſimus, quos ſuo precioſiſſimo ſanguine a, diaboli mancipatu liberauit, hebrei vero econtrario a, diuino amore diſcedentes, tamq̃ rebelles ad diabolum acceſſerũt.
¶ Martialis, Ad palatinas accipenſera mittite menſas. Ambroſias ornant munera rara dapes.

De natura cuiuſdam piſcis, qui dicitur Serra, ſuper fallacia, & ſuperbia.

Nititur vt ſaltu naues excedere poſſit,
Piſcis, cui dici nomine Serra datur.
In caſſum tentaſſe videns, ſic viribus vſum;
Se immittit lymphis, inferiora petens.
Mor. Sic fallax dęmon non ceſſat viribus vti,
Vt ſuperet iuſtos fraudibus atq; dolis.
Cum videt in caſſum vires tentaſſe, doloſq;
Ad baratri rugiens tetra profunda petit.
Ora ergo dominum, vigiles, tum ſobrius eſto;
Dęmonis vt noceat nulla ſagitta tibi.
Te ſoluet Chriſtus tenebris, noctiſq; timore,
Completis horis, ceu mihi verba ſonant.

Pſal. 54. Veniat mors ſuper illos, & deſcendant in infernum viuentes, quoniam nequitię in tabernaculis eorum.

Libro ſapienti. Beatus vir qui ſuffert tentationem, quoniam cum probatus fuerit accipiet coronam vitę.

Pſal. 90. Scuto circundabit te veritas eius, non timebis a, timore nocturno.

De Oſtrea maris,ſuper mulierum falla-
cia,& ſuper taciturnitate.

Oſtrea,quę duro eſt contexta,& cortice ſiſſo,
Cortex,cum paſcit,panditur in pelago.
Si intret piſciculus,vermis, vel gāmara claudet,
Se texta,& vermem,piſciculumq́ꝫ premet.
Cortice,ſed cancer lapidem dimittit aperto,
Oſtrea ne poſſit claudere aperta cibum.
Oſtrum ſic falſum comedit verſutia cancri,
Os cui preſtaret clauderet,atq́ꝫ liget.
Mor.Sic hō mendaci archanū qui credit amico,
Os ipſi eſt ſtultum,& garrulitate nocens,
Heu q̄ꝫ difficile eſt aliquem reperire fidelem,
Pectore qui teneat clauſa ſecreta ſuo.
Virtutem primam ſapiens compeſcere linguam,
Aſſerit eſſe homini,& qui ratione tacet.
Quod ſemel emiſſum nō eſt reuocabile verbum,
Carminibus vates hęc venoſinus ait.
Os claudas ergo.& linguam compeſce ſalacem.
Vir prudens nunq̄ꝫ dicitur eſſe loquax,

Hierem.cap.7.Nolite confidere in verbis men-
dacīj,dixit ad me verbum domini &c.
Qui mala operantur,mala recipiunt. Eſaias.
33.Veh qui predaris,non ne, & ipſe predaberis.
Hierem.cap.17.Hęc dicit dominus maledictus
homo,qui confidit in homine, & ponit carnem
bracchium ſuum &c. Salom.in prouerb. qui
cuſtodit os ſuum,cuſtodit animam ſuam.
Idem ſtultus ſi tacuerit ſapiens reputabitur.
Poſtq̄ꝫ domiuus locutus fuit dominus ad Moy-
ſen impedioris linguę fuit,Exod.4.

De Anguilla ſuper humilitate.

Naſcitur Anguilla ex limo, cęno cꝫ paludis,
Corpore non ſemen, nec tenet oua ſuo.
Ex limo in ſtagnis, pelago naſcetur ab algis,
Ex limo, & cęno, vermicꝫ pinguis erit.
Mor. Quid dubitas hominē de terrę fece creatū,
Anguillam vt teneas, ceu tibi ſacra canunt.
De luto me feciſti, puluiſcꝫ reuertar,
Deplorans Dauid tempora, verba notat.
Rore Iacob viuat cęli, & pinguedine terrę,
Iſaac mandauit, biblia ſacra canit.

Iob Memento quęſo ꝙ ſicut lutum fęceris me & in puluerem reduces me.

In. 3. domini. aduent. O Rex gentium, veni, & ſalua hominem, quem de limo terrę formaſti.

Geneſ. cap. 27. de Rebecha, & Iacob, motus Iſaac pietate, ad eum dixit, in pinguedine terrę, & in rore cęli erit benedictio tua.

Humiliter loquebatur Abraham ad dominū, dicens cum ſim puluis, & cinis. Geneſ. 8.

De Cancro, quem Arengus nutrit in cauernis, & adultum fraude interficit, ſuper proditore.

Naſcitur in lapidis cancer, creſcitcꝫ cauernis,
Adductis intus paſcis arenge cibis.
Effectum grandem cancrum, cū fraude cibumcꝫ,
Oſtendens, brancha ſtringis arenge tua.
Oppreſſus cancer vitam dimittit, alumno,
A, cꝫ tuo ante datum ſummis arenge cibum.
Mor. Decipit humanę gentis ſic fraudibus hoſtis
Mortales, fictis alligat atcꝫ cibis.

Et dulces eſcas tectis apponit in hamis,
Quos ſi quis capiet, captus abire nequit.
Compeſce ergo gulam freno, chamoque voraces,
Maxillas ſtringes, ceu tibi pſalmus ait.

Ambroſi. Sic amat diabolus filios hominis vt perdat, ſic amat gluto porcellum vt comedat.

Pſal. 58, Et ecce loquentur in ore ſuo, & gladius in labijs eorum, quoniam quis audiuit, &c.

De Rana, ſuper ſuperbia, & iniquitate.

Gignitur in ſtagnis limoſis rana coaxans,
Iuncta caput tergo, vox quoque rauca canit.
Eſt viridis ſuper, & ventris pars maxima cana eſt
Inflatur guttur, colla tumore ſonant.
Sæpe ſuper fluuij ripam conſiſtit, & illinc,
Mergit, & emergit rana palude natans.
Non ceſſat lites lingua, & male dicere quamuis
Subter aquas tendat, flumina ſiue ſuper.
Mor. Eſt hō de terræ limo, vt prediximus ortus,
Linguoſus, tumidus, parcus, auarus, egens.
Inque domo, atque foro ſi eſſet, vel preſide coram,
Ore ſuo haud ceſſat verba pudenda loqui.

Eſaiæ 55. Derelinquat impius viam ſuam, & vir iniquus cogitationes ſuas.

Pſal. 104. Et dedit terra eorum ranas in penetralibus Regum ipſorum.

Exod. cap. 23. Non eris criminator, nec ſuſurro in populis.

Deuterom. cap. 5. Non loqueris contra proximum tuum falſum teſtimonium.

Exodi. 23. Nolite facere iniquum aliquid in iudicio, in regula, in pondere, in menſura ſtatera iuſta, & ęqua ſint pōdera, iuſtus modius, & ęquus ſextarius.

Hiſtorię ſuper ſuperbia, & ambitione.

Herodes iudęorum rex propter regnandi ambitionem iuſſit ab abimatu omnes pueros in Syria interfici, & ꝙ filio ſuo nequaq̃ pepercíſſet, immo cum alijs voluit occiſum iri.

Octauianus tam vere q̃ facete dixit, ſe porcū potius eſſe, q̃ filium Herodis velle.

De Gammara, maris animali, ſuper paupertate.

Gammara ſub pelagi ſcopulis, vel naſcitur algis,
Eſt ſetoſa caput ſanguine tota caret,
Fit piſci cibus, & curuo connectitur hamo,
Ac ipſi cancer ſępe nocere ſtudet.
Mor. In ſyluis pauper, lapidoſo aut natus ī antro
Signatur, nummis, diuitijſq; carens.
Quilibet hūc ſuperat, cibus ē hominūq; potētū,
A, maiore minor nam mala multa feret.
Omnes viderunt, pro me riſumq; mouebant,
Supplantare dolis conſiliumq; parant.
Vt calami accinguntur aui, ſic retia nobis,
Ceu Chriſtus dominus ſiue propheta canit.

Matth. cap 5. Beati pauperes, quoniam ipſorum eſt regnum cęlorum.

Pſal. 33. Iſte pauper clamahit, & dominus exaudiuit eum & de omnibus tribulationibus, &c.

Pſal 139. Funes deſcenderunt in laqueum mihi, iuxta iter ſcandalum poſuerunt mihi.

De Echino maris, ſuper paupertate.

Eſt totus nigris ſpinis armatus echinus,
Procꝫ pilis ſpinas, pro pedibuſcꝫ mouet.
Os habet, & caput, & iunctū cū corpore ventrē
Vnde cibus capitur de ore remiſſus erit.
Mor. Mendicus laceram veſtē pro ſindonis vſu,
Panniculo naſi, gauſape procꝫ colit.
Vel domini ſeruum dic qui mandata miniſtrat,
Omnibus & membris omnia iuſſa facit.
Omnia quę ad mandabo tibi ibis, ſiue loqueris,
Hęc dominus, ſicut verba propheta notat.
Vir dominum formidans dicitur eſſe beatus,
In mandato eius qui volet atcꝫ nimis.

Pſal. 18. Etenim ſeruus tuus cuſtodit ea, in cuſtodiendis illis retributio multa &c.
Pſal. 74. Hunc humiliat, & hunc exaltat.
Matth. cap. 24. beatus ille ſeruo, quem cum uenerit dominus eius inuenerit ſic facientem &c.

De Hyrudine, ſeu Sangiſuca, ſuper ebrietate.

Gignit aquoſa palus vermem, qui fertur hyrudo
Hęc niſi non mittit, ſanguine plena, cutem.
Cum quo potauit poſt ore cibumcꝫ remittit,
Ac iterum vellet ſi ſatiare cito.
Mor. Ebrius ē bacchās, vomitu q vina remittit,
Ad vini potum poſt vomitumcꝫ petit.
Heu quantum poſſunt vinum, & formoſa puella
Vt Salomon dictat verba notanda tibi.
Dant errare viros vinum, & formoſa peritos,
Fęmina doctorum contio tota canit.

Salom.in prouerb.vinum, & formoſę mulieres faciunt apoſtatare ſapientes.

Boeti.de diſcipli.ſcholaſt,cap.1.Ebrietas inducit furorem. Idem in eodem, ò quot errores committit ebrietas. Prouerb.20 Luxurioſa res eſt vinum,& tumultuoſa ebrietas.

Origenes ſer.5.primę dom.quadrage.Ecce mulier caput peccati,arma diaboli,expulſio paradiſi, delicti mater,corruptio legis anciquę.

Seneca in prou.mulier cū ſola cogitat, male cogi.

¶ Idem mulier quę nubet multis, multis non placet. Mulier cuſtodiri non poteſt, Theophraſtus benedixit,nulla mulier cuſtodiri debet, cum bona non debeat,& mala non poſſit.

Hiſtorię.

Ebrietas multa mala facit, nam Noe inebriatus vino denudatus, ē in tabernaculo ſuo.Ge.9.

Loth inebriatus inceſtum cum filiabus cōmiſit Geneſ.19. Prima tentatio filiorum Iſrael fuit de potu.Exod.17. Holofernes bibit multū vinum,& Iudith ipſum interfecit.

Iudith.13. Ptholomeus fecit conuiuium ſummo ſacerdoti,& duobus filijs eius,& cū inebriati eſſent occidit eos primo machab.16. Et ideo nolite inebriari vino inquit apoſtolus ī quo &c.

LAVS DEO.

Ab indigno presbytero, Io. Dominico de Nigris Crotoniata.

In Maria virg.car.5.tirzthius lege thrynthius car.8.in aquila erubeſcentiā.l.erubeſcentiā .c.10. vbi eſt ieiunij.l.ieiunijs,elemoſinis. c.11.leg.Ioſeph.in domo Pharaonis.c.20 de ſtellino aue,qui tractū.l.qui tractus.c.21.in colūba ī metro,poſſe paſſare.l.poſſe parare.c.24.ſiue ad gola.l ſiue ardeola.c.24.in metro,longi colli.l.longi colli. c.25. ſyon angſt.l.ſyon agnū ſtantē c.26.in metro per variet.l.per varios cantus.c.25.Hiſtoriæ ſoper.l. hiſto.ſuper.c.29.in metro,nexa mœrore.l.nexa dolore.c.30.vbi eſt de zache.l.de zacheo.c.33.filius Iſrael.l.filij Iſrael.c 33.in titulo de lucidijs, edeo.l. ideo porrectis.c.34.venter excutiens.l.venter exuriens.c.35.in metro vectaret.l.vettaret.c.35.ī metro,veget equos.l.vrget equos.c 36 in vlt. metr. anri.l.auri.c.37.in coturnice in met. quiſquilla.l. quiſquila.c.38.in me.pri.pitacus.l.pſitachus.c.38 in falcone in met.fallacia.l.fallax.c.42.in met. diuerſi &.l.diuerſi eſt.c,43.contra Moyſe.l. coutra Moyſen.c.44.in ſtrutio,ſic ſulis.l.ſic ſolis. c.44. erga eam.l erga eū.c.55.ī grue ī met.his ciuibus. l his auibus.c.58.in met.vtq; colūbo.l.vtq; colūba,c.60.in picono in met.l.explodit lapidē.c. 60. in met.morali,l ſic tibi claudit iter.c.63. in camelеone in met.cullectas.l.collectas.c.66.in merula in hiſtorijs.l.ſecure euenit nobis.c.67.in met. pri. l.vua,& ficus alit.c.71.in hiſto.l. vt producerent pctōres.c.75.in muſca in met.l.ſe peperiſſe malū. c 77.in cicada l.infernus locus eſt ſine menſura. c.80.l de ſcarabeo,ſeu ſcarbatio,c.87, in lupo in met.ſupernus.l.ſuperans c.91.in met.l.Erue nam q; oculos tunc cum tibi ſca gi.c.97.vbi eſt hinnulij.l.hinnulis.c.100.illæ cū diphtongo.l.ſine diphto